

ΚΟΝΙΤΣΑ

81. Ιούλιος - Αύγουστος 1998

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ, ΤΕΥΧΟΣ 80 ΔΡΧ. 250
ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Μερικές σκέψεις πριν από τις εκλογές	185
Ο Αρχιεπίσκοπος στην Κόνιτσα	186
Η Ομόνοια κάνει θαύματα Θ. Πορφύρη	187
Ο Κοσμάς ο Αιτωλός και Αλη Τεπελενλής Η. Παπαζήση	188
Σημείωμα για το βιβλίο του Γ. Λυμπερόπουλου "Ο Αλή Πασάς..."	191
Πολιτιστ. εκδηλώσεις, Λένας Γαλιάνη	193
Ευ. Νικολάου, Ε. Καζασίδου	194
Η διάσωση των εθίμων Α. Πολίτη	196
"Παναγία Μολυβδοσκεπάστη, Σ. Ράγγα	197
Η Χλωρίδα του τόπου μας Η. Ζιώγα	199
Ο Ευεργέτης Β. Έξαρχος Ν. Βουζώνη	205
Διασυνοριακή Ζώνη Μιχ. Ντίνου	211
Μαθητές Ζ. Σχολής Αναστ. Ευθυμίου	217
Ονομασία Δήμου Μαστοροχωριών Ι. Τσάγκα...	222
Σύνδεσμος Βούρμπιανης	224
Η γιορτή τ' Αϊ Λιώς Θ. Πορφύρη	226
Στους Αγ. Αναργύρους Α. Καραφλιά	228
Μια αποδημητική οικογένεια Σ.Τ.	229
Επιστολή Σ. Σκούμπη	230
Το βιβλίο Ι.Τ.	231
Σχόλια - Ειδήσεις - Κοινωνικά	232
Στη μνήμη Κ. Μπαλτογιάννη Ι. Βίλλη	238

Αγ. Κοσμάς. Κόνιτσα (φωτ. Σ.Τ.)

**Εκδίδεται από Συντακτική
Επιτροπή**

**Ανδρέου Ηλίας
Ζώτος Θεόφιλος
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ικαρος**

**Υπεύθυνος σύμφωνα
με το νόμο:**

**Σωτ. Τουφίδης
Κόνιτσα 44.100
Τηλ. (0655) 22.464, 22.212
Fax: (0655) 22.464**

**Γραφικές Τέχνες
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ**

Τηλ.-Fax: (0651) 77358

**Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού Δρχ. 1500
Εξωτερικού, Δολ. USA 20 Αυστραλ. 30
Αλληλογραφία - Συνδρομές - Εμβάσματα
στον υπεύθυνο του περιοδικού Σ. Τουφίδη
ή στο Βιβλιοπωλείο «ΕΛΕΓΕΙΟ» Θ. Ζώτου, Κόνιτσα**

Μερικές σκέψεις πριν από τις εκλογές

Σε λίγες εβδομάδες (11 Οκτώβρη), όπως έχει αναγγελθεί, θα κληθούμε να ψηφίσουμε τους Δημ. Άρχοντες στους νέους Δήμους.

Οι ζυμώσεις ξεκίνησαν προ πολλού και η κίνηση των υποψηφίων, αυτόκλητων ή προτεινομένων, εντείνεται. Κάποιοι προτείνονται από κόμματα, άλλοι ωθούνται από φιλοδοξία, πολλοί αποβλέπουν σε συμφέροντα ποικίλα, μερικοί ανιδιοτελείς και ονειροπόλοι πιστεύουν ότι θα αλλάξουν με τη δική τους προσφορά τα κακώς κείμενα· όλοι αυτοί προσπαθούν να πείσουν και να τραβήξουν υποστηρικτές για την εκλογική μάχη του Οκτώβρη και ο κάθε συνδυασμός διακηρύσσει, ότι αυτός θα σώσει τον τόπο.

Παρατηρείται έντονη επιθυμία πολλών πολιτών ν' ασχοληθούν με τα Κοινά. Όμως με τρεις και περισσότερους συνδυασμούς σε κάθε Δήμο, είναι αμφίβολο αν θα εκλεγούν αρκετά στελέχη ικανά να επανδρώσουν τα Συμβούλια, ώστε οι Δήμοι να προσφέρουν το ανάλογο έργο στους πολίτες.

Νομίζουμε ότι αυτοί που ανακατώνονται στα "εκλογικά μαγειρεία", θα πρέπει να αναλογιστούν το μέγεθος των ευθυνών τους για τα μετεκλογικά αποτελέσματα των πράξεών τους.

Εάν δεν μπορούν να μειώσουν τους Συνδυασμούς (κι αυτό, με τα αλλοπρόσαλλα συμφέροντα, φαίνεται δύσκολο ως αδύνατο) ας βρουν, τουλάχιστον, τους πιο κατάλληλους ανθρώπους για αυριανούς Συμβούλους.

Κι αυτοί θα πρέπει να είναι πολίτες γνωστοί για το ήθος και την εντιμότητά τους, άνθρωποι που έχουν μικρή ή μεγάλη δράση στα Κοινά από διάφορες θέσεις, με εμπειρία και μεράκι για προσφορά στον τόπο τους.

Διαβάζοντας τα παραπάνω, κάποιοι ίσως αντιτείνουν ότι είναι ανεδαφικές σκέψεις, γιατί στις μέρες μας έχουν παραμεριστεί τα ιδανικά που ενέπνεαν παλιότερα τους ανθρώπους για προσφορά με ανιδιοτέλεια και με θυσίες ακόμα, για το καλό του συνόλου.

Τώρα επικρατεί σε μεγάλο βαθμό ο ατομικός εγωισμός και το συμφέρον και οι έννοιες των λέξεων έχασαν πια το νόημά τους. Ο ηθικός βαφτίζεται βλάκας, ο έντιμος, κορόιδο, ο βολεψάκιας, έξυπνος κ.λ.π...

Κάποτε όμως πρέπει να ξυπνήσουμε απ' αυτόν το λήθαργο, που έντεχνα μας επιβάλλουν κάποιοι αναγκάζοντας τους συνετούς και τίμιους να απομακρύνονται πικραμένοι από τα Κοινά με αποτέλεσμα να επιπλέουν οι καιροσκόποι και οι "φελλοί".

Είμαστε όλοι συνυπεύθυνοι. Γι' αυτό ας προτείνουμε και ας εκλέξουμε στις ερχόμενες εκλογές, ανθρώπους με τις ιδιότητες που προαναφέραμε, αλλιώς δεν πρόκειται να δει καμιά φορά ο τόπος "χαϊρι" και προκοπή.

Οι προσεχείς εκλογές είναι πολύ κρίσιμες και η επιτυχία των νέων θεσμών θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την ποιότητα των εκλεγμένων.

Τώρα δεν πρόκειται για ένα χωριό ή

μια πόλη. Στο Δήμο της Κόνιτσας π.χ. (για να τ'ρθούμε και στα δικά μας), με τα 24 χωριά που καθένα έχει τις ιδιαιτερότητές του, η εκλογή των αυριανών αρχόντων είναι κρίσιμη. Ουαί κι αλλοίμονο αν δεν εκλεγούν ικανά στελέχη που να μπορούν να προσφέρουν έργο στο νέο Δήμο.

Οι επίδοξοι Δημ. Άρχοντες ας μη νομίζουν ότι ο λαός θα τους ψηφίσει για να

καμαρώνουν στην εξέδρα των παρελάσεων.

Στη συνείδηση του λαού καταξιώνονται από το μέγεθος της προσφοράς τους.

Δύσκολοι οι καιροί, ας το κατανοήσουμε και ας διαλέξουμε τους καλύτερους, ανεξάρτητα από κομματικές σκοπιμότητες, μικροσυμφέροντα και εγωισμούς...

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

Προσκεκλημένος του Μητροπολίτη κ. Ανδρέα, έφτασε στην Κόνιτσα την Κυριακή το απόγευμα (7 μ.μ.), για να παραστεί στις εκδηλώσεις κατά την εορτή του Αγ. Κοσμά, ο Αρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος.

Στην είσοδο του Δημαρχείου τον υποδέχτηκε πολύς κόσμος και ο Δήμαρχος κ. Χατζνεφραιμίδης τον προσφώνησε, τονίζοντας ότι “η επαρχία Κόνιτσας υποδέχεται με ξεχωριστή χαρά τον Αρχιεπίσκοπο”.

Ο Αρχιεπίσκοπος στην αντιφώνησή του μίλησε για “ομοψυχία, αγάπη, αλήθεια, δικαιοσύνη κ.α. Παρέστη στον μεγάλο Εσπερινό στο Ναό του Αγ. Κοσμά, κήρυξε το θείο λόγο και μαζί με τους άλλους Επισκόπους, τους Ιερείς και το πλήθος, παρακολούθησε τη λιπάνευση της εικόνας του Αγίου από το

Ναό μέχρι την κεντρική πλατεία της πόλης, όπου ο Μητροπολίτης κ. Ανδρέας μίλησε προς το πλήθος.

Το πρωί της 24/8 στην πανηγυρική λειτουργία στο Ναό του Αγ. Κοσμά, ο Αρχιεπίσκοπος αναφέρθηκε στη ζωή και το έργο του Αγίου και Εθναπόστολου Κοσμά του Αιτωλού.

Το απόγευμα της ίδιας μέρας πήγε για προσκύνημα στον τάφο του Σεβαστιανού στο Μοναστήρι της Μολυβδοσκεπάστης.

Ακολουθώντας ο Αρχιεπίσκοπος επισκέφθηκε το Δελβινάκι και το ακριτικό φυλάκιο της Κακαβιάς.

Το βράδυ, σε δείπνο που παρέθεσε ο Δήμαρχος της Κόνιτσας, συνέφαγε με άλλους επισκόπους και ιερωμένους στο Μπουραζάνι και το πρωί της άλλης μέρας αναχώρησε για την Αθήνα.

Η ΟΜΟΝΟΙΑ ΚΑΝΕΙ ΘΑΥΜΑΤΑ, Η ΔΙΧΟΝΟΙΑ ΧΑΛΑΣΜΑΤΑ

Είναι το ίδιο με το ρητό “η ομόνοια φκιάνει σπίτια, κι η διχόνοια τα χαλάει”.

Αυτός που τόγραψε αυτό, θα είχαν δει πολλά τα μάτια του από θαύματα και χαλάσματα.

Αναφέρομαι στη σύσκεψη που έγινε στην Καστάνιανη στις 12 Αυγούστου, με θέμα “προσπάθειες εξεύρεσης τρόπου να κατεβούμε στις δημοτικές εκλογές με ένα κοινό ψηφοδέλτιο στο νεοσυγκροτημένο Δήμο Πυρσόγιαννης”. Με χαρά διαπίστωσα ότι επιθυμία της πλειοψηφίας των παρευρισκομένων στη σύσκεψη ήταν να βρεθεί τρόπος για κοινό ψηφοδέλτιο. Παραφωνία ήταν μόνο μια μικρή μειοψηφία γιατί, ή ήταν αντίθετη προβάλλοντας - κατά τη γνώμη μου - σαθρά επιχειρήματα ότι είναι αργά ή που να βρούμε άλλον Δήμαρχο κλπ. κλπ. Στο προηγούμενο φύλλο του περιοδικού, είχα εκφράσει ανοιχτά την άποψή μου ότι είμαι υπέρ του ενός κοινού ψηφοδελτίου.

Εξακολουθώ να πιστεύω ότι όταν υπάρχει καλή θέληση, γίνονται θαύματα.

Απ’ ότι γνωρίζω, έγιναν κι άλλες προσπάθειες στην Πυρσόγιαννη και στα Γιάννινα για κοινό ψηφοδέλτιο, οι οποίες δυστυχώς δεν καρποφόρησαν, με αποτέλεσμα να κατεβαίνουμε στις εκλογές με τρεις συνδυασμούς. Πρώτα απ’ όλα εγώ δε βλέπω νάχουμε τόση πολυ-

τέλεια ανθρώπινου δυναμικού, ένας συνδυασμός νάχει τόσα, ικανά στελέχη για να πλαισιώσει το Δήμο σ’ όλους τους τομείς. Το κυριότερο είναι ότι τώρα θ’ αρχίσει μια εκστρατεία παραγκωνισμού (έχουμε ήδη το πρώτο σημάδι) ίσως και συκοφάντησης. Γενικά θα ψάχνουμε να βρίσκουμε εκείνο που μας χωρίζει και όχι εκείνο που μας ενώνει.

Αν ρίξουμε μια ματιά στην ιστορία της χώρας μας θα ιδούμε ότι και στο παρελθόν δυστυχώς είχαμε φαγωμάρες που τις πληρώσαμε όχι μόνον πολύ ακριβά αλλά και με εθνικές συμφορές. Βασικά την ευθύνη θα τη φέρουν αυτοί που τάχθηκαν ενάντια στο κοινό ψηφοδέλτιο.

Θεωρώ υποχρεωσή μου να συγχαρώ τους οργανωτές των συσκέψεων στην Καστάνιανη, αλλά και στην Πυρσόγιαννη για τις προσπάθειες που κατέβαλαν να τις κρατήσουν στο απαιτούμενο ύψος τους, κάτι που το πέτυχαν και τους αξίζει κάθε έπαινος.

Μπορεί το αποτέλεσμα απ’ τις συσκέψεις αυτές να μην ήταν το επιθυμητό, αλλά ορισμένα πολύτιμα συμπεράσματα και διδάγματα βγήκαν για το ποιός δε βοηθάει νάχουμε αυτό που θέλουμε, δηλαδή την ενότητα.

*Οξυά, Αύγουστος 1998
Θανάσης Πορφύρης.*

Ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός και ο Αλή - Τεπελενλής

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΠΑΠΑΖΗΣΗ

Ιεραπόστολος, Εθναπόστολος ο Μοναχός του Αγίου όρους Κοσμάς, απ' το Μεγάλο δέντρο της Τριχωνίδος της Αιτωλοακαρνανίας.

Λήσταρχος στα διάφορα βουνά, ο υιός της πασίνας Χάμκως, Αλή απ' το Τεπελένι της Βορείου Ηπείρου.

Συμπτωματικά στο Τεπελένι γνωρίστηκαν και γνωστά είναι τα προφητικά εκείν λόγια, τα οποία ο Ιεραπόστολος Κοσμάς είπε στον τότε νεαρο λήσταρχο Αλή Τεπελενλή.

“Ότι θα πάρει μεγάλο αξίωμα και θ' ανέβει ψηλά στην κοινωνία, θα κυβερνήσει μεγάλο κομμάτι της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, θ' αποκτήσει πλούτη, δόξα, τ' όνομά του θα γίνει ξακουστό, και θα πάει και στην Πόλη με κόκκινα τα γένεια του”.

(χρησμός τα τελευταία λόγια του Κοσμά, ευχαρίστησαν όμως τον Αλή, γιατί δεν κατάλαβε την σημασία τους, δηλαδή τον θάνατό του).

Δεν πέρασαν πολλά χρόνια και τα λόγια του Μοναχού Κοσμά επαλήθευσαν. Ο λήσταρχος των βουνών Αλής Τεπελενλής Πασάς στα Γιάννινα έγινε, εκκυριάρχησε σ' όλη την Ήπειρο και άλλα μέρη, πλούτη, δόξα απέκτησε, ξακουστό, έγινε το όνομά του, τέλος με τον Σουλτάνο τάβαλε, και τα στρατεύματα του Σουλτάνου τον ενίκησαν τον αποκεφάλισαν και τον κεφάλι του, με αιματωμένα τα γένεια του το έστειλαν

στην Πόλη να βεβαιωθεί ο Σουλτάνος ότι απηλλάγη πλέον απ' την ανταρσία του επαναστάτου Αλή Πασά των Ιωαννίνων.

Όμως ο σκληρός εκείνος Πασάς των Ιωαννίνων, ο Αλή Τεπελενλής τη χρονική περίοδο της κυριαρχίας του, της ζάλης του πλούτου και της δόξης του δεν ξέχασε τον Καλόγερο Κοσμά, θυμόταν πάντοτε τα λόγια του, τον τιμούσε τον σεβόταν, Πατροκοσμά τον αποκαλούσε.

Κι όταν έμαθε, ότι Εβραίοι και Αλβανοί απαγχόνισαν τον Κοσμά στο χωριό Κολικόντασι της Βορείου Ηπείρου, ο Αλή Πασάς στενοχωρήθηκε πολύ, στην μνήμη του μαρτυρήσαντος Κοσμά καθόρισε, όπως την ημέρα του θανάτου του να είναι γενική αργία στην Πόλη των Ιωαννίνων κι ούτε το παζάρι να λειτουργεί. Ο ίδιος Αλή Πασάς φρόντισε να κτισθεί στον τόπο που μαρτύρησε ο Κοσμάς Μοναστήρι αφιερωμένο στο όνομά του και για τον σκοπόν αυτόν τα εξής δύο “Μπουγιουρντί” έβγαλε

Και το πρώτο “μπουγιουρντί” λέγει:

“Από τον Υψηλότατον Βαζύρ Αλή Πασσά (Τ.Ε.)

Εις εσάς Ρωμαίοι ναχαγιέ (περιοχή δήμος) του Βερατίου Μουζακιάρηδες και Βλάχο Γραμποβάρηδες και χωρία και τσιφλίκια σας φανερώνω ότι για όπου έβαλα Επίτροπον να μου φκιάσει το Μοναστήριον του Γερο-Κοσμά και εβοήθησα και εγώ άσπρα και βοηθήσετε και σεις καθώς να σας πει ο Δεσπότης δια να

φτιαστεί αυτό το Μοναστήριον, και όποιος να μη βοηθήσει θέλει απομείνει το χατήρι και ύστερον θα λα τα πληρώσετε διπλά, καθώς σας προστάζω έτσι να ακολουθάτε εξ αποφάσεως.

Την 12 Σεπτεμβρίου 1813, Αργυροκάστρω.

Το δεύτερο "μπουργιουντί" λέγει:

Χαϊρ ντονατζήδεξ μου (δηλαδή ευχέτης, πιστός θεράπων) Μητροπολίτη του Μπερατίου και Κόλη Μήτρον και Χατζή Γιάγκο, σας χαιρετώ και σας φανερώνω, ότι εκατάλαβα τα όσα μου γράφεται και έγινα σακούφης (δηλαδή προσιάτης ευαγούς ιδρύματος) και από τον Ηγούμενον και του έκαμε χάζι πολύ όπου εγινίκατε μουκαέτηδες (δηλαδή: μονκογιέτ = εγγεγραμμένος, δεμένος, υπόχρεως) για τον Γέρο-Κοσμά, για όπου έρχεται τώα αυτού ο Ηγούμενος και ο Νικόλαος μαζί με τον Πρωτομάστορα και να βάλετε να φκιάσει τους οντάδες και το κουλούρι του Μοναστηρίου (δηλαδή κουλούρι = κουμπές, τρούλος) όπου να γίνει τεκμίλη (δηλαδή, συμπλήρωση, αποπεράτωση) απόλα τα Μοναστήρια, ότι το τώρα με το έλθιμα θελά έλθω εκεί και θέλω να το εύρω έτοιμον, μουνά να πασχίσετε όλοι σας να το φκιάσπε και όλοι οι Ρωμαίοι του Μπερατίου να βοηθήσουν μικροί και μεγάλοι και γράφω και του Ιβραήμ Αράπη δια να σας κάμει μουσαεδέν (δηλαδή μουσαντάκ - επικύρωση) σε κάθε δουλειά καθώς σας γράφω να κάμετε και υγιαίνετε.

1814 Σεπτεμβρίου 12, Ιωάννινα.

Άμ' έπος, άμ' έργον, σε σύτνομο χρονικό διάστημα το Μοναστήρι του μάρτυρα Κοσμά έγινε, τακτοποιήθηκε κι όταν τα χρόνια συμπληρώθηκαν οι μοναχοί που εμόναζον στο Μοναστήρι αυτό, την ανακομιδή των Λειψάνων του μαρτυρήσαντος Κοσμά έκαμαν. Έμαθε ο Αλή Πασάς την ανακομιδή και ασημένια θήκη στους χρυσοχόους των Ιωαννί-

νων παρήγγειλε, στο Μοναστήρι την έστειλε με την εντολή την Κάρα του μαρτυρήσαντος Πατροκοσμά να τοποθετήσουν και στα Γιάννινα να τη φέρουν.

Οι Μοναχοί συμμορφώθηκαν και όπως ιστορικοί και περιηγηταί της εποχής εκείνης γράφουν, η υποδοχή της Κάρας του Πατροκοσμά στα Γιάννινα υπήρξε μεγαλειώδης. Ο λαός των Ιωαννίνων κατέβηκε στους δρόμους και στον πέρασμα της Κάρας σταυροκοπιόταν - ο αλή Πασάς με την κυρά Βασιλική λαμπροστολισμένοι περίμεναν στο σεράγι τους και όταν η πομπή με την Κάρα έφθασε εκεί, ευλαβικά γονάτισαν προσκύνησαν, την ασπάσθηκαν.

Σατράπης αλλόθρησκος, ήταν ο πασάς των Ιωαννίνων Αλή Τεπελενλής, αλλά τον Πατροκοσμά τον ετίμησε τον σεβάστηκε αναγνώρισε την αγιότητά του, τον προσκύνησε τον ασπάσθηκε.

Πόσοι όμως από ημάς, οι οποίοι, καίτοι εις Χριστόν εβαπίσθημεν Χριστόν ενεδύθημεν, τιμάμε, σεβόμεθα όπως πρέπει τους Μάρτυρες της Εκκλησίας μας, αποδίδομε εις αυτούς την δέουσα τιμή και τον προσήκοντα σεβασμόν.

Στο Μέγα δέντρο της Τριχωνίδος Αιτωλίας γεννήθηκε ο Κοσμάς ο Αιτωλός το έτος 1714 στο Κοδικόντασι της Β. Ηπείρου απαγχονίσθηκε το έτος 1779 εις ηλικίας 65 ετών.

Με τις πολλές εκτεταμένες περιοδείες του, τα φλογερά κηρύγματά του, την πειστική διδασκαλία του, ο Πατροκοσμάς συνεκράτησε τους χριστιανούς στη θρησκεία τους, έγινε άγκυρα, ασπίδα κατά του εξισλαμισμού, που τόσο πολύ είχε τότε επεκταθεί, επίσης ενέπνευσε στους α-

πελπισμένους ραγιάδες την πίστη, την ελπίδα, με το σάλπισμα ότι θα έρθει το ποθούμενο τους ενεψύχωσε και δεν διαψεύσθηκε στις προβλέψεις του, γιατί δεν άργησε και πολύ να ξημερώσει η 25η Μαρτίου του έτους 1821, ημέρα που η ελευθερία άπλωσε τα φτερά της.

Ήταν πράγματι Ιεραπόστολος, εθναπόστολος ο Κοσμάς ο Αιωλός.

Ο Χριστιανικός λαός ανεγνώρισε, εξετίμησε τη θρησκευτική και εθνική προσφορά του και αυθόρμητα απ' την ημέρα του θανάτου στη χορεία των Αγίων τον ενέταξε.

Στη μνήμη του ακολουθίες συνέταξε, τελετές την ημέρα του θανάτου του έκαμεν.

Το έτος 1961, η Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου της Κων-

σταντινούπολης με πρόεδρο τον Πατριάρχη Αθηναγόρα αναγόρευσε τον Κοσμά τον Αιωλόν επισήμως εις Άγιον και η εκκλησία μας τιμά και εορτάζει τη μνήμη του, ως γνωρίζουμε στις 24 Αυγούστου.

Μεγάλος ο πόθος του Αγίου Κοσμά του Αιωλού, ήτο να μάθουν τα παιδιά των σκλάβων Ελλήνων γράμματα.

Όπου περνούσε, σχολεία ίδρυε δημοτικά ελληνικά (Σχολαρχεία) λέγοντας:

“Η Εκκλησία μας είναι εις την ελληνικήν. Και αν δεν σπουδάσεις τα ελληνικά αδελφέ μου, δεν ημπορείς να καταλάβεις εκείνα όπου ομολογεί η εκκλησία μας - ψυχή και Χριστός σας χρειάζεται...”.

Διαθέτουμε τσίπουρο γνήσιο, άριστης ποιότητας από ντόπια σταφύλια.
Δημ. Στεφάνου Κόνιτσα
Τηλ. (0655) 22797

ΑΝΘΟΜΕΛΟ ΓΡΑΜΜΟΥ
ΓΥΡΗ ΒΑΣΙΝΙΚΟΣ ΠΟΛΤΟΣ

ΖΑΡΡΟΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ
ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΗΛ. 0655-99089
0665 27597

Σολόγδοπα
Βοζαρτινής & Λαϊκής Τέχνης
Γιάννης Σινάνης
Επταχώρι
Τηλ. 0467-84137 & 84127

ΓΕΩΡΓΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ-ΤΣΙΒΙΛΗ
Δικηγόρος
Παρνασσού 32-36 Τηλ. Γρ. : 9255742
163 45 ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ- ΑΘΗΝΑ οικότ: 9716539

ΠΕΤΡΟΣ ΑΠ. ΠΑΠΑΝΩΤΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΣΤΟΝ ΑΡΕΙΟ ΠΑΓΟ
ΣΚΟΥΦΑ 64
ΑΘΗΝΑ 106 80 ΤΗΛ. 36 32 977

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ
“Ο ΑΛΗ ΠΑΣΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΒΑΘΥΤΕΡΕΣ ΚΑΤΑΒΟΛΕΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΕΠΙΔΙΩΞΕΩΝ ΤΟΥ”
ΕΚΔΟΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ -1998-

Οι συνθήκες που δημιουργήθηκαν με το ανέβασμα του Αλή Πασά στο Πασαλίκι των Ιωαννίνων και κράτησαν τριάντα δύο περίπου χρόνια (1789-1822) γέννησαν μια γενικότερη ά ν θ ι σ η της πολιτικής και πολιτιστικής ζωής στην Ήπειρο, που πολύ σωστά κρίνεται ως μία από τις σημαντικότερες περιόδους του Νεοελληνικού Διαφωτισμού στον Ελλαδικό χώρο.

Στην άνθιση αυτή η συμβολή της προσωπικότητας του Αλή Πασά ήταν καίρια, ουσιώδης και αποφασιστική.

Όσοι ασχολήθηκαν με τη ζωή και τη δράση του Αλή Πασά, μέχρι σήμερα, άφησαν αδιερεύνητο ή μάλλον δεν εμβάθυναν όσο θάπρεπε στις καταβολές των πολιτισμικών επιδιώξεών του, που οπωσδήποτε υπήρξε το πιο αξιόλογο κομμάτι του έργου του, και το οποίο θα μπορούσε να πει κανένας ότι τον αποκαθιστά και τον δικαιώνει στην Ιστορία σήμερα.

Σχεδόν το σύνολο των ιστοριογράφων και βιογράφων που ασχολήθηκαν με την εποχή του Αλή Πασά και τη ζωή του, προσεγγίζοντας το θέμα έβλεπαν στο ομολογουμένως περίεργο “φαινόμενο Αλή Πασάς” ότι οι σχετικές εκδηλώσεις του είχαν ευκαιριακό χαρακτήρα πολιτικαντισμού, πονηριάς “ανατολίτικης” και πρωτογενή προέλευση.

Από θρησκευτικοσυντηρητική προκατάληψη δεν αντελήφθηκαν ότι η πλευρά αυτή του Αλή Πασά είχε βαθύτερες ρίζες, θάφηνε στην ιστορία σημαντικότερα ίχνη πολιτισμού και ανάπτυξης, είχε διάρκεια, κι αποτελούσε επίμονο - συνειδητό πιστεύω του, επιβάλλονταν δε κάθε φορά στην πάλη που γίνονταν μέσα του, στην πάλη του κακού με το καλό, στην πάλη του άγριου με το πολιτισμένο. Δεν έλαβαν υπ’ όψη τους ότι τέτοιες συμπεριφορές και εκδηλώσεις διάρκειας πολιτισμικού χαρακτήρα είναι προϊόντα βαθύτερης και πολυχρόνιας ποιοτικής επεξεργασίας του ψυχικού κόσμου και της συνείδησης των ανθρώπων, και δεν φυτρώνουν χωρίς την παρέμβαση επίμονων δυναμικών διαδικασιών και παραγόντων (π.χ. παιδείας, πολυχρόνιας οικογενειακής και κοινωνικής παράδοσης, θαυμασμού και μίμησης δυναμικών προτύπων, κοινωνικού συμπλέγματος κλπ), που τελικά καταλήγουν σε οριστική συνειδησιακή ποιοτική μετάλλαξη.

Η φύση, ο χαρακτήρας, η ψυχοσύνθεση του Αλή Πασά έχουν αναμφισβήτητα έντονη αντιφατικότητα. Όπως ακριβώς και οι οικογενειακές καταβολές του, που δεν είναι άσχετες προς τον τόπο, το κοινωνικό περιβάλλον και τις παραδόσεις του χώρου στον οποίο έζησαν οι δύο ρίζες των προγόνων του. Το Τεπελένι και η πατρική γραμμή του. Η Κόνιτσα και η μητρική γραμμή του.

Οι πρόγονοί του από την πατρική γραμμή (Ο Βελή μπένς και η φάρα των Μέτσο Χούσων) ζούσαν και δραστηριοποιούνταν στο Τεπελένι, σ’ ένα περιβάλλον δηλαδή αγράμματων, αλθανόφωνων, σε μια μικρή κοινωνία χωρισμένη σε φάρες που αποζούν από τα όπλα, τη βία, τους εκβιασμούς και τη ληστεία που κείνη την εποχή σ’ αυτούς τους χώρους, αν δεν θεωρείται νόμιμη, είναι τουλάχιστον αποδεκτή ως τρόπος βιοπορισμού.

Από την μητρική του γραμμή (την πλευρά της Χάμκως), έχουμε ένα τέλεια διαφορετικό

περιβάλλον, έντονα εμποτισμένο από την ελληνική προέλευσή του, μ' ένα διαρρέοντα υπογείως φιλελληνισμό, αγάπη για τη μόρφωση, την τάξη και την πρόοδο. Με σαφείς τάσεις ανεξιθρησκείας.

Εκλεπτυσμένα κοινωνικά ήθη μιας παλιάς με βυζαντινές ρίζες ευγενούς και αριστοκρατικής οικογένειας, ελληνόγλωσσης, που ζει ανάμεσα σε μια αυτόχθονη κοινωνία της οποίας το πολιτιστικό επίπεδο είναι σημαντικά ανεβασμένο.

Τα πρώτα παιδικά του χρόνια ο Αλής ζει στο Τεπελένι, μέλος της φάρας των Μέτσο Χούσων. Αφεντικό ο πατέρας του, τοπικός άρχοντας, που τα τελευταία του χρόνια γίνεται μέθυσος και σκορπάει την περιουσία του. Βουβή, χωρίς καμιά πρωτοβουλία και στη σκιά η μάνα του Χάμκω.

Όταν ο Αλής γίνεται εννιά χρονών, πεθαίνει ο πατέρας του. Είναι αγόρι με πρώιμη ανάπτυξη, απείθαρχο, ασυμμάζευτο, κακομαθημένο. Η στενή οικογένεια (Η Χάμκω, ο Αλής και η αδελφή του Χαϊνίτσα) μπαίνουν σε κατάσταση διωγμού από τους συγγενείς, συντοπίτες και υποτακτικούς της οικογένειας. Η Χάμκω, εκεί που δεν το περίμενε κανένας, σηκώνει το ανάστημά της και παίρνει την τύχη της οικογένειάς της στα χέρια της.

Ένας λόγος για να γίνει ξένη αυτή, ελληνόγλωσση, πιο εκθρική και αποδιοπομπαία από τους άλλους, προς τους οποίους από την αρχή αλλά και τώρα φέρεται υπεροπτική κι ακατάδεκτη, επομένως μισητή. Έτσι η Χάμκω αναδεικνύεται ένας δυναμικός τιμονιέρης της οικογένειάς της.

Συμμαζεύει τον Αλή και τον υποχρεώνει να μάθει γράμματα. Κείνος πειθαρχεί και τη θαυμάζει. Ο λόγος της και οι συμβουλές της γίνονται “κανόνας απαραβίαστος” για τον Αλή. Για λόγους άμυνας χρησιμοποιούν για τη συνεννόησή τους την ελληνική γλώσσα. Και σιγά-σιγά η Χάμκω όπως διαμορφώνεται από τις περιστάσεις η οικογένειά της, ημιαπομονωμένη και ημιαυτόνομη ομάδα, της περνάει αβίαστα το δικό της κόσμο, το δικό της πολιτισμό, που είναι ο κόσμος και ο πολιτισμός που κομίζει μέσα από το πατρικό της σπίτι, το σπίτι “του σεβαστού” όπως τον αποκαλούν, άρχοντα Ζεϊνέλ μπεν Κόνιτσα και την κοινωνία της ιδιόρρυθμης Κόνιτσας.

Έτσι σύμφωνα με τις δύο καταβολές του μέσα στον Αλή και στην ψυχοσύνθεσή του, διαμορφώνονται και συνυπάρχουν οι δυο αντιφατικές φύσεις του (η άγρια και η πολιτισμένη) που διαποτίζουν όλη τη ζωή και τη δραστηριότητά του, την καθημερινή συμπεριφορά και το κάθε βήμα του καθ' όλη τη διάρκεια του πολυπράγμονα και πολυκύματου βίου του.

Με ιστορικά βεβαιωμένη τη μεγάλη επίδραση που άσκησε η Χάμκω, διαμόρφωση του χαρακτήρα του Αλή Πασά, μέσα στον οποίο λογαριάζουμε και το πολιτιστικό του υπόστρωμα, το πολιτιστικό του ΕΓΩ, καταβάλλουμε προσπάθεια μεταξύ άλλων, να φωτίσουμε, όσο είναι δυνατό, τα πολιτιστικά γνωρίσματα και το πολιτιστικό επίπεδο, ποιότητας ζωής και ανθρώπινες σχέσεις (CULTURECOMPLEX) της αυτόχθονης, ιδιόρρυθμης, ελληνόγλωσσης κοινωνίας της πόλης Κόνιτσας, που αποτελούσε το “πολιτιστικό φορτίο” της Κονιτσιώτισσας Χάμκως και μεταδόθηκε στον Αλή Πασά.

Και τελειώνοντας, θάπρεπε να τονίσουμε την ανάγκη ίδρυσης στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων “Ινστιτούτο Μελέτης της Εποχής του Αλή Πασά.

Όσο πιο πολύ σκάβουμε την εποχή αυτή, τόσο πιο πολύ θα μας προκύπτουν νέα στοιχεία του Ελλαδικού κόσμου στην πιο κρίσιμη εποχή του, της νεοελληνικής ταυτότητός μας.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Η Ομοσπονδία Αδελφοτήτων Επαρχίας Κόνιπσας, διοργάνωσε Πολιτιστικές εκδηλώσεις από 3/8 έως 12/8 στα χωριά Καστανέα, Πυρσόγιαννη, Αγία Παρασκευή, Πύργο, Ασημοχώρι και Δροσοπηγή.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων σχεδιάστηκε από ομάδα της Ομοσπονδίας.

Την καλλιτεχνική διεύθυνση του μουσικού προγράμματος καθώς και τον σχεδιασμό της ορχήστρας νέων και την παιδική χορωδία Καστανέας από μαθητές των Ωδείων, την είχε ο κ. Αλ. Παπαχρήστου μέλος της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών και η δασκάλα της μουσικής κα. Μαρία Μπίμπα-Τσουμάνη.

Η μικτή χορωδία παραδοσιακής μουσικής, αποτελούνταν από 30 άντρες και γυναίκες των χωριών Καστανέας, Αγίας Παρασκευής, Πύργου και Κεφαλοχωρίου.

Το θέμα του κειμένου είναι: "Άνοιξη και Χειμώνας στην Ήπειρο".

Έχουμε βαρύ χειμώνα στην Ήπειρο, όταν μας εμποδίζουν να προχωρήσουμε.

Τις ιστορικές αναφορές και όλο το καλλιτεχνικό πρόγραμμα απέδωσε η εκλεκτή ηθοποιός κα Δανάη Τζίμα.

Τους δημοτικούς χορούς edίδαξε η καθηγήτρια κα. Βασιλική Κοντοζήση επικεφαλής του χορευτικού συγκροτήματος της Αγίας Παρασκευής. Την οργάνωση

της εκδήλωσης ανέλαβε ο ακούραστος πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Κ. Χαρισιάδης. Υπεύθυνος για τις διαφάνειες ο κ. Ν. Κατσαρός.

Επισκεφθήκαμε 6 χωριά και μαζί με τους μόνιμους κατοίκους βιώσαμε αυτή τη μελωδική μυσταγωγία των 3 γενεών που τραγούδησαν παραδοσιακά αλλά και σύγχρονα τραγούδια που τα χαρακτηρίζει η ποιότητα και η αντοχή μέσα στο χρόνο.

Με αφετηρία την παράδοση και τον μοναδικό ηπειρωτικό πολιτισμό, δίνουμε την ευκαιρία στα παιδιά να εκφραστούν μέσα από τις τέχνες, χτίζοντας έτσι τα μελλοντικά θεμέλια ενός στέρεου οικοδομήματος που θα πηγάζει κατευθείαν μέσα απ' την ψυχή τους.

Με αγάπη, με γνώση, με επιμονή και μεγάλο πείσμα, βοηθάμε τους νέους να μην αλλοτριωθούν από την κακή ποιότητα της κουλτούρας που μας σερβίρουν καθημερινά.

Πιστεύω ότι ταιριάζουν τα λόγια του Γ. Σεφέρη στους Ηπειρώτες και τις Ηπειρώτισσες.

Λέει ο ποιητής:

Δεν γυρεύουμε ούτε το σταμάτημα
ούτε το γύρισμα προς τα πίσω
Γυρεύουμε τον νου, την ευαισθησία
και το κουράγιο των ανθρώπων
που προχωρούν εμπρός.

Λένα Γαλάνη - Σουρέλη, Φιλολόγος

Παλιοί Δάσκαλοι

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ο Ευάγγελος Νικολάου γεννήθηκε στο Ασημοχώρι Κόνιτσας το 1899 και πέθανε στην Αθήνα τον Ιανουάριο 1974.

Το 1920 αποφοίτησε από το διδασκαλείο Βελλάς Ιωαννίνων. Κετετάγη στο στρατό αμέσως και έλαβε μέρος στην Μικρασιατική Εκστρατεία. Μετά την αποστράτευσή του διορίστηκε ως δημοδιδάσκαλος σε διάφορα σχολεία της Επαρχίας Κόνιτσας μέχρι τον Μάρτιο του 1941 οπότε και πήρε μετάθεση για Αθήνα.

Τα χρονικά διαστήματα που υπηρέτησε στην Επαρχία Κόνιτσας έχουν ως εξής:

5/9/1923 - 15/9/1925 Δημοτικό Σχολείο Αμαράντου <Ισβόρου>

15/9/25-30/8/1930 Δημ. Σχολ. Χιονιάδων

1 /9/1930-25/4/1934 Δημ. Σχολ. Ασημοχωρίου

25/4/1934-5/3/1941 Δημ. Σχολ. Κάτω Κόνιτσας

6/3/1941-29/1/1947 Σε διάφορα Δ. Σχολεία 4ης Περιφέρειας Αθηνών.

Απολύεται με το Θ/1946 ψήφισμα.

Σαν Διευθυντής του Δημ. Σχολείου κάτω Κόνιτσας δημιουργεί απογευματινά μαθήματα για μεγάλα σε ηλικία άτομα. Πρωτοστατεί στην σύσταση μαθητικών συσσιπών και μαθητικών κατασκηνώσεων για τους μαθητές των Δημοτικών Σχολείων της Επαρχίας Κόνιτσας.

Κατά το χρονικό διάστημα 1929-1931 φοιτά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών στο τμήμα μετεκπαιδύσεως Δημοδιδασκάλων. Παίρνει πτυχίο μετεκπαιδύσεως από το Πανεπιστήμιο με το βαθμό 94/6. Οι προοδευτικές του ιδέες ήταν η αιτία να μην γίνει

επιθεωρητής, αν και ήταν δεύτερος μεταξύ 200 συναδέλφων του.

Στην κατοχή παίρνει ενεργό μέρος στην Εθνική

Αντίσταση και ήταν από τα βασικά στελέχη του ΕΑΜ Εκπαιδευτικών Αθήνας. Μέλος της παράνομης Διδασκαλικής Ομοσπονδίας Ελλάδας, μαζί με τους Βασίλη Παπά, Κώστα Παπανικολάου, Παναγή Δημητράτο και Θεοδ. Βανιώτη (σύνδεσμο με την Κ.Π.Ε.) και Έλλη Βανιώτη για τον παράνομο τύπο.

Για την πολύπλευρη αντιστασιακή δράση του, συλλαμβάνεται μετά τα Δεκεμβριανά και μεταφέρεται στην Ελ. Ντάμπα της Αφρικής. Το Μάρτιο 1945 επιστρέφει στην Αθήνα και συνεχίζει τη δράση του ως μέλος του Συλλόγου Απολυθέντων και Συνταξιούχων Εκπαιδευτικών. Για τη συνδικαλιστική δράση του εκτοπίζεται στην Ικαρία και Μακρονήσι, από όπου αφέθηκε ελεύθερος και επέστρεψε στην Αθήνα στις 9 Δεκεμβρίου 1953. Για να ζήσει, κάνει διορθώσεις σε βιβλία υπό έκδοση. Στα χρόνια της εξορίας (μαθαίνει τα Ρωσικά, μεταφράζει και εκδίδει το 1961 τη βιογραφία του Λένιν σε ένα τόμο 655 σελίδων. Το 1962-1964 μεταφράζει και εκδίδει από τα Ρωσικά τη Σύνοψη ιστορία της Φιλοσοφίας σε 4 τόμους 940 σελίδων.

Ήταν μεγάλος αγωνιστής, άνθρωπος και δάσκαλος

Έλλη Καζασίδου-Βανιώτου

Το Δημ. Σχολείο
Κόνιτσας με το Δ.
του Ευ. Νικολάου

Οι επιδείξεις του
Δημ. Σχολείου Κ. Κό-
νιτσας.

Φωτ. Αρχ. Αλ.
Νικολάου

Ἡ διάσωση των τοπικῶν μας εθίμων, εἶναι χρέος ὅλων μας

του Φιλολόγου Αγαθάγγελου Πολίτη

Διάβασα και ξαναδιάβασα το χρονογράφημα του φίλου μου και καταξιωμένου εκπαιδευτικού Αχιλλέα Ζακόπουλου, που δημοσιεύτηκε τον περασμένο Μάιο στην “Κόνιτσα” με επικεφαλίδα “Πάσχα στο χωριό”.

Με απέριπτο και απλό ύφος μας μετέφερε στην πατρία γη και νιώσαμε τη βαθειά συγκίνηση που φέρνει η θύμηση των περασμένων και αισθανθήκαμε πιο έντονη τη λαχτάρα να βρεθούμε το επόμενο Πάσχα στο χωριό.

Πόσα Πάσχα στη μακρόχρονη θητεία του ως εκπαιδευτικού δεν πέρασε ο Αχιλλέας σε άλλους τόπους ίσως “πολυπληθείς και ευδαίμονας” όπως θα έλεγε ο Ξενοφών. Όμως εδώ στον Αμάραντο τη μεγάλη γιορτή της Αγάπης τη νιώθει και τη ζει καλλίτερα από οπουδήποτε. Τούτη η αγάπη για το χωριό δεν είναι μόνο προϊόν παιδείας. Είναι ενδόμυχη και ειλικρινής και ξεκάθαρα ορατή στο δημοσίευσμά του. Η φωνή του καλού εκπαιδευτικού έτσι, δεν ακούγεται μόνο στις αίθουσες διδασκαλίας. Γίνεται κάλεσμα για επιστροφή στις ρίζες μας, για να περισώσουμε τα ωραία έθιμά μας,

για να μη πάθουμε γενική αλλοτρίωση.

Και ασφαλώς όσο η φωνή κάποιου κ. Ζακόπουλου θα ηχεί, τούτη η αλλοτρίωση θα αποφευχθεί. Δεν εξέλιπε “πάσα ελπίς”.

Υπάρχουν βεβαίως και στο χωριό μας πολλές δυσκολίες. Η έλλειψη π.χ. μόνιμου Ιερέα, που παρ’ όλη την καλή προσπάθεια του Παπά-Νικόλα, που ήδη τον νιώθουμε δικό μας, δεν έδιωξε από τα χείλη το ερώτημα: Θάκουμε την Κυριακή Παπά;

Η ακόμα, ο ημιτελής δρόμος που συνδέει τον Κάτω Μαχαλά με τον Αη-Γιώργη αποδυναμώνει την όρεξη να τρέξουμε το Πάσχα στο χωριό.

Η λύση τέτοιων προβλημάτων απαιτεί ζήλο και όρεξη και προσπάθεια. Πρωτοβουλία και τρέξιμο μα περισσότερο απ’ όλα αγάπη για το χωριό.

Διαβάζοντας κανείς, αγαπητέ Αχιλλέα, τις σκέψεις σου στο χρονογράφημα “Πάσχα στο χωριό” και τίποτε να μη ξέρει για τη δράση Σου ως Προέδρου του Πολιτιστικού συλλόγου Αμαράντου, πείθεται ότι την έχεις αυτή την αγάπη για το χωριό μας και περιμένει την αξιοποίησή της.

1958-1998

«40 ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ»

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΙΝΩΝ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

«ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΗ»

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ 4 - ΤΗΛ. & FAX: 3819547-3826866

ΑΘΗΝΑ 24-6-98

ΑΘΗΝΑ 18.6.1998

ΠΡΟΣ: 1. Τον Πρόεδρο και το Κοινοτικό Συμβούλιο Μολυβδοσκέπαστης Κόνιτσας.

2. Προς τον Πολιτιστικό και Μορφωτικό Σύλλογο Μολυβδοσκέπαστης «Ο ΑΓΙΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ».

Αγαπητοί Συγχωριανοί,

Πήραμε από το Σωκράτη Ράγγα, θερμό φίλο του χωριού μας, ένα κείμενο σχετικό με τη σωστή επίσημη ονομασία του χωριού μας, που τόσο πολύ όλοι μας αγαπούμε.

Η άποψη - πρόταση του Σωκράτη Ράγγα, βασίζεται και σε ντοκουμέντα και στο σχετικό Νόμο - Διάταγμα της μετονομασίας: «Η Δεπαλίτσα» ονομάστηκε «Η Μολυβδοσκέπαστος» δηλαδή σήμερα. «Η Μολυβδοσκέπαστη» Νόμος και ντοκουμέντα επισυνάπτονται.

Γι αυτό εμείς, ως Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας, υιοθετούμε την πρόταση και παρακαλούμε τη μεν Κοινότητα να αποκαταστήσει τη σωστή επίσημη ονομασία του χωριού μας που όντως είναι «Η ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ», τους δε άλλους φορείς και συγχωριανούς μας να βοηθήσουν τη σωστή αυτή λύση.

Με πολλή αγάπη και πατριωτικούς χαιρετισμούς.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος
Κ. Θ. Δάφνης

Η Γραμματέας
Ε. Ριστάνη

Προς την Αδελφότητα
Μολυβδοσκέπαστινών

«ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ»

Στην ΑΘΗΝΑ

Πριν από πολλά χρόνια είχα ξαναθέσει το θέμα του σεβασμού της σωστής επίσημης μετονομασίας του χωριού, σας (του χωριού μας) «Διπαλίτσα». Τώρα επανέρχομαι, γιατί, στο μεταξύ, έχει γίνει «επίσημη» αλλά αθέλητη κακοποίηση του νέου ονόματος του χωριού.

Το επίσημο, το πραγματικό, το αυθεντικό, το σωστό και το όμορφο νέο όνομα της Δεπαλίτσας είναι θηλυκό «Η ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟΣ» δηλαδή «Η ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ» και καθόλου - μα καθόλου - «Το Μολυβδοσκέπαστο», αυτό το αθέλητα, κακοποιημένο και λαθεμένο ουδέτερο.

Εδώ δεν ενδιαφέρει γιατί και πώς έγινε αυτό το αθέλητο λάθος. Δεν αναζητείται σ' αυτό καμιά ευθύνη. Εκείνο που ενδιαφέρει, όταν συνειδητοποιούμε το σωστό, είναι να μη συνεχίζουμε το λάθος. Και την πρώτη ευθύνη πρέπει να την αναλάβει η Αρχή του χωριού, ο Πρόεδρος και το Κοινοτικό Συμβούλιο, που έχει όχι μόνο υποχρέωση αλλά και απόλυτη εξουσία να διορθώσει το λά-

θος και να αποκαταστήσει αμέσως τη σωστή επίσημη ονομασία του χωριού. Η αποκατάσταση κοστίζει μηδέν. Μια σφραγίδα που θα λέει σήμερα «ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ» και αύριο ίσως «ΧΩΡΙΟ - ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ». Τα έγγραφα από σήμερα κιόλας μπορούν να γράφονται με αποκαταστημένο το σωστό όνομα του χωριού και με το σωστό πια πανώπιλο. Τη δεύτερη ευθύνη την έχουν εκείνοι-φορείς και άτομα - που συνειδητοποιούν βαθιά το πρόβλημα και μπορούν να βοηθήσουν την Κοινότητα, για την άμεση λύση του.

Είναι περιττό να προσθέσω ότι δεν ενδιαφέρει αν το πει οποιοσδήποτε "Μολύβι" ή "Μολυβδοσκεπάστη" που ακόμα ξέρει στραβά το όνομα. Σημασία έχει πώς θα το πουν και πώς θα το γράψουν η Αρχή του χωριού και οι Φορείς και τι θα λεν οι επίσημες ταμπέλες και τα σήματα. Γιατί τότε και οι παραπάνω Αρχές θα συμμορφωθούν αμέσως σωστά και όλοι θα μάθουν το σωστό, επίσημο, όμορφο όνομα του χωριού "ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ". Το όνομα είναι ΚΑΤΕΥΘΕΪΑΝ παρμένο ΑΤΟΦΙΟ από την ΙΣΤΟΡΙΚΟΤΗΤΑ και την ομορφιά του ονομαστού Μοναστηριού "ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ".

Το σωστό όνομα του σημειούμενου, του ονομαζόμενου, είναι η ταυτότητά του κι οφείλουμε σεβασμό. Το αυθεντικό όνομα του χωριού εκφράζει μια πραγματικότητα. Το όνομά του είναι η ψυχή του. Γι' αυτό απαιτείται ευαισθησία.

Το αληθινό όνομα του χωριού είναι και μια ιστορία. Αξίζει να τη γνωρίζουμε σωστά και να λέμε και να γράφουμε το όνομα άσφαλτα. Το πραγματικό όνομα του χωριού αποτελεί πολιτιστική αξία. Οι ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώ-

σεις, που γίνονται, αποδείχνουν περίτρανα πόσο τούτο το χωριό εκτιμάει και αγαπάει τις πολιτιστικές αξίες. Η προφύλαξή τους λοιπόν από την παραφθορά είναι θέμα αρχής και πολιτιστικής αισθητικής. Η άμεση αποκατάσταση της σωστής επίσημης ονομασίας του χωριού είναι ζήτημα τιμής και ηθικής τάξης. Το σωστό είναι πάντα και αληθινό και όμορφο και ωφέλιμο.

Δεν είναι παράδοξο, οι ξένοι στα άρθρα τους, ο Γιάννης Λυμπερόπουλος και άλλοι, να γνωρίζουν, να σέβονται και να γράφουν σωστά το επίσημο όνομα του χωριού στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" και στα βιβλία τους "ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ" και το χωριό να κρατάει ΕΠΙΣΗΜΑ το λαθεμένο;

Κι ο "Αχιλλεύς" Κολιός και άλλοι χωριανοί να γράφουν στην "ΚΟΝΙΤΣΑ" παρεφθαρμένα και εσφαλμένα "ΤΟ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟ"!!! Ο φίλος μου ο Αχιλλέας, που προτιμάει το "Αχιλλεύς", δεν ξέρει από τον παπα-Γιώργη και το Σταύρο Γκατσόπουλο ότι το όνομα του χωριού του είναι θηλυκό "ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟΣ" στην καθαρεύουσα και "ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ" στη Δημοτική.

- ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΩΝ το ντοκουμέντο για πλήρη τεκμηρίωση. Ευχαριστώ πολύ το φίλο μου Σπύρο Δάφνη για τη συμβολή στην εξεύρεσή τους.

- ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΩ, τέλος, τους ΝΟΜΟΥΣ της Μετονομασίας. Προσέξτε, πόσο τονίζουν με το άρθρο, η το θηλυκό όνομα "Σαν να φοβούνται" ΟΙ ΝΟΜΟΙ μήπως ξεγεννηθεί εκτρωματικά κανένα "ουδέτερο". Όπερ και εγένετο.

- ΕΠΙΤΑΣΣΕΙ, λοιπόν, και ο ΝΟΜΟΣ την άμεση αποκατάσταση του ονόματος.

Με πολλή εκτίμηση και αγάπη
Σωκράτης Ράγγας

Η ΧΛΩΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

του Θωμά Β. Ζιώγα
(Συνέχεια από το προηγούμενο)

ήμερα τα: ποικίλα χόρτα που λαχανεύονται. Μείγμα από τα φύλλα τους ξηραίνονται και χρησιμοποιούνται στη μαγειρική το χειμώνα.

ήμερο το: και **μεράδι** - είδος δρυός με άφθονο και μαλακό φύλλωμα που το προτιμούν τα γίδια, η αρχ. Ελλ. “ημερίς δρυς”.

θερμασοβότανο το: η δασική πόα ερυθραία το κενταύρειον, με πολλά ρόδινα άνθη, αρχ. Ελλ. “κενταύρειον”, με το οποίο θεραπεύτηκε ο Κένταυρος. Είναι φυτό αντιπυρετικό, για τούτο το αφέψημά του δίνονταν παλιά ως θεραπευτικό της ελονοσίας (θερμασίας), εξού και η ονομασία.

θυμάρι το: ο μυρωδάτος φρυγανώδης θάμνος ο κεφαλωτός, αρχ. Ελλ. “θύμος”, απ’ τον οποίο οι μέλισσες παράγουν ευωδιαστό μέλι. Στον πληθυντικό, δηλ. **θυμάρια**, σημαίνει απλώς θάμνοι.

ίσκ(ν)α η: ο μύκητας πολύπορος ο πυρφόρος, παράσιτο των φηγωδών, ο οποίος ξηραϊνόμενος χρησιμοποιούνταν ως προσάναμα στους πρωτόγονους αναπτήρες (προυβόλους), αρχ. Ελλ. “αγαρικόν” και υστερότερα “ίσκαι”, εκ του Λατ. *esca ignis* (=τροφή φωτιάς).

ιτιά η: διάφορα δένδρα με εύκαμπτους κλώνους του γένους *ιτέα* ή *σάλιξ*, της οικ. *ιτεώδη*, κυρίως η *ιτέα* η *λευκή*, που φύεται σε νοτερά εδάφη, αρχ. Ελλ. “ίτυς”, “ιτέα” και σπανίως “ελίκη”, “οισύα”.

ίτσια τα: λουλούδια του γένους *βιόλα*, κυρίως η *βιόλα* η *έυοσμη*, κοινώς *μενεξές* (Τουρκ.), *γιούλι* (Τουρκ.), *πανσές* (Γαλλ.), το αρχ. Ελλ. “ίον”, που βγάζει τους πανέμορφους *ιάνθους*, συνήθως *βαθυγάλαζιους*. Στα Λατ. *viola* (=ίον).

καλάμια τα: τα υδρόφιλα φυτά αρούνδος ο δόναξ και αρούνδος ο πλίνειος, της οικ. *αγρωστίδες*, αρχ. Ελλ. “δόναξ” ή “κάλαμος”.

καλαμπόκι το: το γνωστό φυτό **αραποσίτι** που λέγεται *ζέα* η *μαϋς*, της οικ. *αγρωστίδες*, με πολλές νέες υβριδικές ποικιλίες. Έχει γερό στέλεχος, σαν **καλάμι**, γεγονός που πρέπει να σχετίζεται με το όνομά του, γιατί στα Τουρκ. *kalem* (=καλάμι, γραφίδα, σμίλη) και *kalembeke* (=αραποσίτι), οπότε μάλλον σημαίνει **καλαμώδες**. Στα αρχ. Ελλ. “ζέα” (=χονδροσίταρο). Είναι αμερικανόφερτο φυτό και διαδόθηκε απ’ τους Ισπανούς με το Ινδιάνικο όνομα *mays*, απ’ όπου Γαλλ. *mais* και Αγγλ. *maize*.

καλογιάννια τα: λέγονται και έτσι τα *γιαννάκια* (β.λ.).

καναπίτσα η: είδος *λυγαριάς* (β.λ.). Η ονομασία εκ του Ελλ. “κάνναβις” (=φυτό με ευλύγιστα στελέχη χρήσιμο στην κλωστοϋφαντική) > Ιταλ. *canapa* (=κάνναβη) και *canaruccia* (=σπόροι κάνναβης) > παλ. Σλ. *KONOPbCb* ή *KANAPbCb* (=κανναβόσχοινο), λόγω χρήσης ως δετικού μέσου.

καραγάτσι το: η *φτελιά* (β.λ.) Στα Τούρκ. *karagac* (=πελέα), δηλ. *μαυρόδενδρο*, εκ του *kara* (=μαύρο) και *gac* (=δένδρο), επειδή δίδει *μαύρη βαφή*.

κάρδαμος ο: η λαχανευόμενη πόα λεπίδιον το εδώδιμον που είναι πλούσια σε βιταμίνες και ιχνοστοιχεία, γι' αυτό θεωρείται ανδρογόνα δυναμωτική τροφή, εξού και η φράση: “καρδάμωσα”, το αρχ. Ελλ. “κάρδαμον”.

καρμπουλάχανο το: το γνωστό λάχανο, που λέγεται βρασσιική ή κράμβη η λαχανώδης, ποικιλία κεφαλωτή, αρχ. Ελλ. “κράμβη”, από όπου κραμβολάχανον ή καρμπουλάχανο. Ο καυλός του λέγεται **κότσανος** ή **κοτσιανάκος**, εκ του Ελλ. “κόψανον” (=στέλεχος, καυλός, Τουρκ. kocan).

καροτιά η: το φυτό δαύκος το καρότον που δίδει τα γνωστά καρότα, αρχ. Ελλ. “δαύκος”, “δαυκείον”, “σταφυλίνος”, “καρωτόν” (=η ρίζα του δαύκου).

καρπόνια τα: και σπανίως τα **γκλαψιά** - είδος πολυβάλανης δρυός. Λέγεται έτσι επειδή έχει άφθονο καρπό, [βελανιδιά, Λατ. glans], από όπου παρέφθαρνται οι ονομασίες.

καρπουζιά η: ο κίτρουλλος ο κοινός, αλλιώς σικυός ο υδροπέπων, της οικ. κολοκυνθίδες, ίσως αρχ. Ελλ. “μηλοπέπων”, που δίδει τα γνωστά καρπούζια και δεν καλλιεργείται στα ορεινά, επειδή δεν ωριμάζει. το όνομα απ' το ομόσημο Τουρκ. karpuz.

καρυδιά η: το δένδρο γιούγλανς [Jovis glans] = Διός βάλανος] ή καρύα η βασιλική, αρχ. Ελλ. “καρύα”. Το νωπό εξωτερικό περίβλημα των καρυδιών είναι χρήσιμο στη βαφική.

καρνοφύλλι το: τα παρόμοια φυτά, τανάκητον το κοινόν και χρυσάνθεμον το βαλσαμώδες με έντονη ευωδιά, που δεν λαχανεύονται, αλλά είναι χρήσιμα για αρωματισμό και άρτυση στη μαγειρική, καθώς και στην πρακτική ιατρική, π.χ. είναι διουρητικά.

καστανιά η: δένδρα του γένους καστανέα, της οικ. φηγίδες, αρχ. Ελλ. “καστανέα”, “καρύα ή ευβοϊκή” ή “καρύα ή κασταναϊκή”.

καστραβέτσι το: η αγγουριά (β.λ.). Σλ. kastravec (=νεροκολόκυθο, αγγούρι). Η λέξη σχετίζεται με την πρωτοελληνική ρίζα “αχ-” ή “αγ-” (=ύδωρ, Λατ. aqua, παλ. hash ή kash, π.χ. Αχαιοί, Αιγαίο, Αχελώος, Αχρίς).

κατιφέδες οι: χόρτα του βουνού ελαφρώς εριώδη, που λαχανεύονται στην αρτιβλαστία τους. Επίσης διάφορα νεόφερτα κοσμητικά φυτά του γένους ταγέτης. Τα κίτρινης απόχρωσης λέγονται **καντσιώτικα**, από το όνομα του χωριού **Κόντσικο**, απ' όπου προέρχονται. Στα Τουρκ. gathife (=χνόιον, βελούδο), και λέγονται έτσι, γιατί έχουν χνουδωτά φύλλα.

κανκαλήθρα η: και **κανκαλίδα** - ζιζάνιες και αδρότριχες πόες των γενών τορδύλιον και κανκαλίσ, αρχ. Ελλ. “κανκαλίσ”, “αναγαλλίς” και “τορδύλιον”. Μερικών ειδών τα νεόβλαστα φύλλα λαχανεύονται.

καψιούνα η: άλλη προσφορά της χαψιούνας (β.λ.).

κέδρο το: το δένδρο γιουνίπερος ο οξύκερδος, κοινώς αδρίτσι, Τουρκ. ardic, η αρχ. Ελλ. “άρκευθος” που δεν έχει καμία συγγένεια με το αρχ. Ελλ. “κέδρος” της οικ. πευκίδες. **Κεδρομπόμπαλα** λέγονται οι αρκευθίδες, δηλ. οι μικροί σφαιρικοί καρποί του, οι οποίοι έχουν και θεραπευτικές χρήσεις.

κερασιά η: το δένδρο κέρασος η γλυκόκαρπος, αρχ. Ελλ. “κέρασος” και “διόσπυρον”.

κισσός ο: το αναρριχητικό αειθαλές φυτό κισσός ή χέδερα η έλιξ, της οικ. αμπελί-
δες, που λέγεται και μπρούσλιανη (β.λ.), αρχ. Ελλ. “κισσός” ή “ιψός”.

κλένιος ο: και κλενάδι - δένδρα του γένους άκερ, κοινώς σφενταμιά ή σφουντάμι,
αρχ. Ελλ. “σφάνδαμος” ή “γλείνος” από όπου Σλ. klep (=σφενταμιά). Σε ένια βλαχο-
χώρια λέγεται “**κάρμπου**”, εκ του Λατ. carpinus (=είδος σφενδάμου, αρχ. Ελλ. “ζυ-
γία”).

κλήμα το: άμπελος η οينوφόρος, αρχ. Ελλ. “βότρους”, “άμπελος”, “οίνη”, με πολλές
ποικιλίες, π.χ. **κορίθι** {εκ Κορίνθου}, **βόσκα** {κέρινο, παλ. Σλ. VOSKb (=κερί)}, **ντο-
βερνό** ή ντοβρινό ή ντοβρονό {αμερικάνικο ερυθρό σταφύλι, νεόφερτο εκ του Dover του
ΗΠΑ}, **πίστρι** {ποικιλόχρωμο, Σλ. PISTRb (=παρδαλό)}, **ντεμπίνα** {λευκό κρασοστά-
φυλο}, **μπεκάρι** ή **μαυρούδι** {μαύρο κρασοστάφυλο σε μικρόρραγο αραιό βότρου), τα α-
ντιφυλλοξηρικά **αμερικάνικο** και **γαλλικό**. Στα αρχ. Ελλ. “κλήμα” (=κλαδί, κλωνάρι,
βέργα).

κόγγουλη η: το φυτό αγρόστεμμα το κοινόν ή γίθαγον, αλλιώς λυχνίς η κορωνάρια,
κοινώς γόγγολη ή κόγγολι, της οικ. καρυοφυλλίδες, που κάνει στέλεχος με κερασόχρω-
μα άνθη, τα οποία τρέπονται σε καρύδι γεμάτο τοξικούς κόκκους. το όνομά του προέρ-
χεται απ' το Ελλ. “κόκκος” > κόκκολη ή κόγγολη > Σερβ. kokul (=αγρόστεμμα ή με-
λάνθιο), λόγω των πολλών μικρών αποριών. Συχνά συγχέεται με την αγριογαριφαλιά
(β.λ.).

κοκκορεβιθά η: το δενδρύλλιο πιστακία η τερέβινθος, η κρεμιθιά (β.λ.).

κολλητσιίδα η: γενικώς κάθε φυτό που οι μικροί αγκαθωτοί καρποί του κολλούν
στο μαλλί των ζώων και στα ενδύματα των ανθρώπων, η αρχ. Ελλ. “ελξίνη” και “απα-
ρίνη”. Τέτοια είναι ένια είδη των γενών άρκειον ή άρκτιον, ξάνθιον, παριεταρία, τρί-
βολος, τοριλίσ, γάλιον, ταχύσπερμον, καυκαλίσ, χονδρίλλα, κ.ά. - σχετ. αγοταστή (β.λ.),
τουρίτσα (β.λ.), κοστράβα (β.λ.), μαλέτσαβη (β.λ.).

κολοκυθιά η: το φυτό κουκουρβίτα η κολοκύνθη, αλλιώς κουκουρβίτα η μεγίστη,
αρχ. Ελλ. “κολοκύνθη”.

κοντόχορτο το: και **κονιδιά** - ταυτίζεται με το ψυλλόχορτο (β.λ.). Το όνομα εκ του
αρχ. Ελλ. “κονίς” και στην τοπική μας γλώσσα “κόντα” (=τα αβγά των κάρεων), η αρχ.
Ελλ. “κονιδιύς”.

κορκότσιαλο το: είναι αγκαθωτό ζιζάνιο και φρυγανώδες φυτό, ίσως ο αρχ. Ελλ.
“κόρκορος” {=βότανο ευτελέστατο και πικρό, όμοιο με καυκαλήθρα (β.λ.)} συν το
Τουρκ. cali (=φρύγανο).

κορομηλιά η: και **κουμπλιά** - το οπωροφόρο δένδρο προύνος ή εμβόλιμος, αρχ.
Ελλ. “βράβυλλος”. Το όνομα απ' το αρχ. Ελλ. “καρυόμηλο” > κορόμηλο, από όπου
Αρβ. kumbullë (=κορομηλιά).

κοστόβολο το: και **κοστόβαλο** - το μικρό βότανο σύμφυτον το βολβώδες, κοινώς
στεκούλι. Είναι ζιζάνιοι με διακλαδισμένες ρίζες, που καταλήγουν σε μικρούς σφαιρι-
κούς κονδύλους, απ' τους οποίους εξάγεται κολλώδης ουσία, χρήσιμη στην πρακτική
ιατρική για τη συγκόλληση οστών και ιστών σε βαθιές πληγές, γεγονός που δηλώνει το
αρχ. Ελλ. όνομα “σύμφυτον” (=αυτό που συμφύει). Επίσης μερικά φυτά του βλεννώ-

δους γένους ίνουλα, κοινώς κόνυζα, όπως τα είδη ιξώδης και ελένιον, μεταγενέστερα). Αν απ' τη χρήση του ονοματίστηκε, τότε σημαίνει **οστεόβαλον**, επειδή στα Σλ. kost (=οστούν), όπου θεραπευτικώς το βάζουν.

κοστράβα η : εννοείται κολλητσίδα (β.λ.). Πρόκειται για το φυτό άρκτιον η λάππα, που αλλού το λένε **βαρδάνη**, και το οποίο αρχικά έχει μαλακό φύλλωμα, ενώ όταν ωριμάσει σκληραίνει και δημιουργεί μεγάλες κολλητσίδες. Το αφέψημα των ριζών έχει καθαρτικές και διουρητικές ιδιότητες. Στην τοπική γλώσσα “κόστραβος” (=σκληρός), απ' το Σερβ. kostrava (=ουλώδης, χνουδωτή, σγουρή), οπότε σημαίνει **σκληρή**.

κουκιά η: φυτό της οικ. ψυχανθή, η βίκια η φάβα, αρχ. Ελλ. “κύαμος” ή “πύανος”. Η ονομασία εκ του Ελλ. “κόκκος”.

κουμαριά η: το θαμνοειδές φυτό κόμαρον το ελόβιον, που ζει σε νοτερά μέρη και έχει φραουλόμορφο ερυθρό καρπό, αρχ. Ελλ. “κόμαρος”.

Ακόμη και το φυτό κόμαρον η αδράχνη, κοινώς γλυστοκουμαριά. Στα Λατ. fragum ή fraga (=ο καρπός της κουμαριάς).

κουνουπίδι το: το γνωστό λαχανικό, που ονομάζεται βρασσική ή αλλιώς κράμβη η λαχανώδης, ποικιλία βοτρυτίς. Δεν καλλιεργείται στα μέρη μας, ενώ δύναται να αναπτυχθεί. Η ονομασία του μάλλον προέκυψε απ' το αρχ. Ελλ. “κάνωπον” {=τα άνθη του βούζιου (β.λ.)}, με τα οποία ομοιάζει.

κουσιαφιά η: και **χουσιαφιά** - είδος δαμασκηνιάς (β.λ.) με πολύ γλυκούς και γευστικούς καρπούς, οι οποίοι σχίζονται και ξηραίνονται για χειμερινή τροφή, τα λεγόμενα **σκίσματα** ή **χουσιάφια**. Η λέξη εκ του Τουρκ. hos (=ευάρεστος, ευχάριστος, ωραίος) και hosaf (=ρόφημα ξηρών καρπών με ζάχαρη, δηλ. κομπόστα).

κουτσουπιά η: τα χαμηλά δένδρα κερκίς η κερατονιοειδής και κερκίς η κοινή, που κάνουν χέδρωπες και έχουν ξύλο καλής ποιότητας για ξυλοτεχνήματα. Αλλού, με το ίδιο όνομα λέγεται και το φυτό κερατονία η κερατέα, κοινώς ξυλοκερατιά, αλλιώς και **χαρουπιά**, η οποία δεν απαντάται στα μέρη μας. Το όνομα απ' το νέο Ελλ. “κουτσουμπός” (=ακόρυφος, κολοβός) σημαίνει **κοντούλα**.

κοψοβότανο το: τα φαρδύφυλλα και χωρίς χνούδι φυτά καλαμίνθη η κοινή και καλαμίνθη η κλινόπους. Τα λεία φύλλα τους τοποθετούνται ως επιθέματα σε κοψίματα ή πληγές, εξού και η ονομασία.

κρανιά η: το γνωστό δενδρύλλιο με τους κόκκινους καρπούς, που λέγεται κόρνος ο άρρην, αρχ. Ελλ. “κράνεια” και “κρανέα”.

κρεμιθιά η: αντί του σωστού **τρεμιθιά** -είδος αγριοφιστικιάς, που ταυτίζεται με το δενδρύλλιο πιστακία η τερέβινθος που μυρίζει ρετσίνι, όχι συχνό στα μέρη μας. Η ονομασία απ' το αρχ. Ελλ. “τέρμινθος” ή “τρέμιθος”, λόγω της οσμής τερεβινθίνης.

κρεμμύδι το: φυτό του γένους άλλιον, το άλλιον το κρόμμυον, το αρχ. Ελλ. “κρόμμυον” ή “κρόμμυον”. Ονομάζουν **κροκάρι** τους μικρούς βολβούς που προορίζονται για μεταφύτευση.

κριθάρι το: δημητριακά φυτά του γένους κριθή ή όρδεον, της οικ.. αγρωστίδες, που είναι βασική τροφή των ιπποειδών, η αρχ. Ελλ. “κριθή”, το ομηρικό “κρι”.

κρίνο το: ποικιλία μικρά λευκά άνθη των αγρών, της οικ. αμαρυλλιδίδες, αρχ. Ελλ.

“κρίνον” και “σούσον”. Επίσης διάφορες ευανθείς πόες των γενων κρίνον, ίρις και λείριον (lilium), πχ η ίρις η γερμανική και το λείριον το πάλλευκον που λέγεται και **κρίνο της Παναγίας**.

κρόκος ο: τα σιαφράνια (β.λ.).

κυδωνιά η: το γνωστό οπωροφόρο, μοναδικό του γένους κυδωνία, αρχ. Ελλ. “κυδωνέα”.

κυπαρίσσι το: το σπάνιο ή φερτό στα μέρη μας δένδρο κυπάρισσος ο αειθαλής, αρχ. Ελλ. “κυπάρισσος” και “βράθυ” (=σαβίνη, αγριοκυπάρισσο). Είναι χρήσιμο το ασαπές και ευώδες ξύλο του. Ακόμη κυπαρίσσι λένε και ένα είδος κεντήματος της καλής γυναικείας φλοκάτας, επειδή περίπου ομοιάζει με κυπαρίσσι.

κωλοπούρδι το: έτσι λένε συχνά το πόπορδο (β.λ.).

λαγόφυλλο το: και **αυτί του λαγού** - το φυτό λαγόσερις η ιερή, με μακρόστενα φύλλα που λαχανεύονται. Επίσης η πόα ίρις το σισυρίγγιον. Στα αρχ. Ελλ. “λαγόσερις” (=λαγοαντίδι).

λαγουδάκι το: είδος κυκλάμινου, το κυκλάμινον το κρεμανθές, το αρχ. Ελλ. “κυκλάμινον”.

λαγόχορτο το: η πόα τραγοπώγων ο πρασόφυλλος, με γραμμοειδή φύλλα, λαχανευόμενα στην αρτιβλαστία τους.

λαγόψωμο το: είδος του γένους πικρίδιον και ο σόγχος ο πικροειδής.

λάπατα τα: διάφορα λαχανικά του γένους ρούμεξ, ελαφρώς ξινά, κατάλληλα για παρασκευή πίπτας, αρχ. Ελλ. “λάπαθον” και Βουλγ. lapad. Η ρίζα του έχει διάφορες θεραπευτικές χρήσεις. Υπάρχει και η ποικιλία **σιδηρολάπατο**.

λαπούσια η: το πλατύφυλλο βότανο πετασίτης το υβρίδιον, κοινώς και κωλοπάνα, που όταν ανθίζει έχει κίτρινα λουλούδια και τότε λέγεται τσιρλόειδο (β.λ.), αρχ. Ελλ. “πετασίτης”. Το όνομα απ’ το αρχ. Ελλ. “λάπαθον” απ’ όπου Αρβ. lapushë-a (=λάπαθο - πλατύφυλλο βότανο).

λαχανάκος ο: πόα φρυγανώδης, που έχει σταχτύ χρώμα και κάνει στέλεχος με καρυδί γεμάτο μικρά μαύρα σποράκια, ζιζάνιο των σιτιρών.

λάχανο το: καρμπουλάχανο (β.λ.). Επίσης λέγονται **λάχανα** (όχι χόρτα) όλα τα φυτά που τρώγονται απ’ τους ανθρώπους.

λαψάνα η: και **ψάνα** - ποικιλία του γνωστού φυτού σινάπι (β.λ.), με έντονα κίτρινα άνθη, αρχ. Ελλ. “λαψάνη”.

λεβάντα η: το μυρωδάτο φυτό λαβαντίς η σταχυώδης, του γένους βαλεριάνα, κυρίως το είδος διοσκουρίδειος, κοινώς μυριστική, ίσως αρχ. Ελλ. “νάρδος” και “ίφυον” (=φυτό με αρωματικά άνθη ως της λεβάντας). Στα Ιταλ. lavanda (=είδος μυρωδάτου φυτού και το άρωμά του).

λειρί του κόκορα το: φυτό δακοσμητικό ή ζιζάνιο, που ομοιάζει με το βλίτο (β.λ.).

λειχήνες οι: τα βρύα που καλύπτουν τον φλοιό των δένδρων, αρχ. Ελλ. “λειχήν” και “σκωρία” - σχετ. μούσκρο (β.λ.).

λεύκα η: και **λευκάδι** - το πανύψηλο δένδρο λεύκη, αλλιώς πόπουλος η λευκή, η αρχ. Ελλ. “λεύκη” που έχει ασπριδερό φλοιό, εξού και το ονομά της.

λευτοκαρυά η: το χαμηλό δένδρο κόρυλος η αβαλλάνιος, η φουντουκιά (β.λ.), η τσοκκαριά (β.λ.), αρχ. Ελλ. "λεπτοκαρυά", επειδή οι καρποί της είναι "λεπτά κάρυα".

λεγκαβέτσι το: ακανθόφυλλη πόα ζιζάνιο, με γλοιώδη και κολλώδη από, που γι' αυτό ονομάστηκε έτσι απ' το Σλ. liga (=βλέννη, σάλιο), Αρβ. ligavec-i (=λείμαξ, γυμνο-σάλιαρος).

λιοτήρι το: είδος γαλατσιδας (β.λ.) που στρέφεται προς τον ήλιο, το αρχ. Ελλ. "ηλιοσκοπιον". Επίσης λέγεται και το φυτό ηλίανθος ο ετήσιος, κοινώς ήλιος.

λίπα η: και η λιπιά -το δένδρο φιλύρα ή τιλία, ο φέλιουρας (β.λ.).

λουβιά η: και λουβιδιά - η φασολιά (β.λ.), επειδή έχει "λοβούς" (=κεράτια). Λέγονται λουβίδια τα νεπιά φασολάκια, δηλ. οι χέδρωπες.

λουβουδιά η: και σε ένια βλαχωχώρια **λουποτιά** ή **λάμπανο** - το φυτό χηνοπόδιο το λευκό που λαχανεύεται κατά την αρτιβλαστία. Μάλλον είναι η αρχ. Ελλ. "ατράφαξις". Το όνομα απ' το αρχ. Ελλ. "λοβός" απ' όπου Σλ. loboda (=χηνοπόδι).

λουλούδι της πασχαλιάς το: μικρό ανοιξιιάτικο λουλούδι, με άνθη λευκά, του γένους πρίμουλα, κυρίως η πρίμουλα η εύοσμη, αλλιώς ηρανθές το εύοσμον, κοινώς πασχαλούδα - σχετ. πιτσαλούδα (β.λ.). Επίσης και οι μικρές ανοιξιιάτικες μαργαρίτες (β.λ.).

λουλούδι του κούκου το: πόα των αγρών και δασιών με όμορφα άνθη, του γένους λυχνίς, κυρίως η λυχνίς το άνθος του κούκου. Η νέο Ελλ. λέξη "λουλούδι" είναι όμοια με το Αρβ. lule (=άνθος).

λουμπότι το: και **λυμπότι** και **λεπουδιά** έτσι λέγεται σε ένια βλαχωχώρια η πόα στράφαξις η κηπαία, που είναι κάποιο είδος λουβουδιάς (β.λ.) και συχνά λαχανεύεται. Στα αρχ. Ελλ. "στράφαξις" και "αδράφαξις" (=φυτό όμοιο με λουβουδιά). Στα Σλ. Loboda (χηνοπόδι).

λυγαριά η: φυτό με εύκαμπτους κλώνους που λέγεται βίτηξ ο αγνόκαστος, αλλιώς άγνος η κοινή, αρχ. Ελλ. "άγνος", "λύγος" και "οίσος" - σχετ. καναπίτσα (β.λ.).

λύκος ο: το φυτό βελλαδρία η τρίζαγος, της οικ. σκροφουλαριίδες, καθώς και πολλά παρσιτικά είδη του γένους κουσκούτα και οροβάγχη, αρχ. Ελλ. "λύκος", "οροβάγχη" και "θυροίνη".

λυσσόχορτο το: τα τοξικά φυτά δεγιάλις η σιδηρούχος, που λέγεται και δακτυλίτις η σκωριώδης, της οικ. σκροφουλαριίδες, καθώς και η αριστολογία η μακρά, που έχουν τονωτικές ιδιότητες και παλιά πίστευαν ότι θεραπεύουν τη λύσσα.

(Συνεχίζεται)

ΤΟ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ ΒΑΣ. ΕΞΑΡΧΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΞΑΡΧΟΣ Ο ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΤΟΥ

Πρόλογος

Επειδή πολλά λέγονται και διαδίδονται σχετικά με το κληροδοτήμα Βασιλείου Εξάρχου που ανήκει στην κοινότητα Πουρνιάς, τέως Σταρίτσιανης, της επαρχίας Κονίτσας, θεώρησα υποχρέωσή μου να ασχοληθώ με το θέμα αυτό και να γράψω όσα γνωρίζω από στοιχεία που κατέχω και από την εμπειρία μου ως εντεταλμένου μέλους και εκπροσώπου της Εκτελεστικής Επιτροπής επί μια δεκαετία.

Οι διαδόσεις ορισμένων που κρίνουν και κατακρίνουν ενέργειες και πράξεις όσων εργάστηκαν για το κληροδοτήμα και κατηγορούν πρόσωπα που προσέφεραν για την αξιοποίηση της περιουσίας αυτού, αλλά και γι' αυτή την ύπαρξη του, από άγνοια ή και από πρόθεση, δημιουργούν σύγχυση και αμφιβολίες στους πολλούς που αγαπούν το χωριό και ενδιαφέρονται για το καλό του κληροδοτήματος.

Πιστεύω πως ό,τι καλό και θετικό έγινε για την εύρυθμη λειτουργία και αξιοποίηση των πόρων του στο διάστημα και της δικής μου θητείας ως μέλους των εκτελεστών της διαθήκης, θα αναγνωριστεί και θα εκτιμηθεί απ' όλους, αφού λάβουν γνώση του περιεχομένου που έχει γενικότερο και ευρύτερο ενδιαφέρον για παρόμοια κληροδοτήματα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΡΥΖΩΝΗΣ

ΠΡΩΗΝ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟ ΜΕΛΟΣ

ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΤΟΥ ΚΛΗΡ/ΤΟΣ Β. ΕΞΑΡΧΟΥ - ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1976-1985

Το χωριό Πουρνιά, παλιά ονομασία Σταρίτσιανη, της επαρχίας Κονίτσας, νομού Ιωαννίνων, βρίσκεται βορειοδυτικά της Ηπείρου στην μεθοριακή γραμμή προς την Αλβανία και προς την δυτική Μακεδονία, σε υψόμετρο 850 περίπου μέτρα.

Απέχει 26 χιλιόμετρα από την Κόνιτσα και είναι πνιγμένο μέσα στο πράσινο σε οργιώδη βλάστηση, έτσι που μόλις διακρίνονται οι σκεπές των σπιτιών του, από τον επισκέπτη που αντικρύζει το χωριό, ενώ προβάλλονται η εκκλησία του χωριού και λίγα νεόκτιστα σπίτια

Χτισμένο σε κατωφέρεια μεταξύ δύο λάκκων, περιβάλλεται από βουνά δασω-

μένα με πυκνά πεύκα που έχουν επεκταθεί σε όλα τα άλλοτε αγροκτήματα και έχουν εξαφανίσει τις εγκαταλειμμένες παλαιότερα καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Διακρίνεται πάνω η κορυφή του ιστορικού βουνού «Κλέφτη», φαλακρή από τους βομβαρδισμούς κατά την περίοδο του εμφυλίου πολέμου και η οροσειρά που οδηγεί στον Σμόλικα. Οι δρόμοι και τα μονοπάτια προς τις παράπλευρες τοποθεσίες έχουν κλείσει από εγκατάλειψη. Λίγοι άνθρωποι κυκλοφορούν. Οι μόνιμοι κάτοικοι του χωριού αριθμούνται σήμερα γύρω στα 55 άτομα. Κινούνται και ζουν σ' ένα χώρο που μοιάζει με μικρή ζούγκλα. Μόνο τους θερινούς

μήνες γεμίζει το χωριό από κόσμο και αυτοκίνητα.

Το χωριό Σταρίσιανη το κατοικούσαν προ του έτους 1941 περίπου 120 οικογένειες. Σύμφωνα με την παράδοση και όπως αναφέρεται στην έκδοση του παππού μου Γεωργίου Παπαβασιλειάδη «Ιστορικά εκ παραδόσεως σημειώσεις» έτους 1925, κτίστηκε από κατοίκους της αρχαίας κωμόπολης Τράπιας, που βρισκότανε ολίγο βορειότερα, όπου υπάρχει και συνώνυμη τοποθεσία.

Η Τράπια ήταν επίπεδη συνεχόμενη με την τοποθεσία Κρασιά και την κατοικούσαν περίπου τριακόσιες οικογένειες. Λόγω φοβερής καθίζησης, άλλαξε η μορφολογία του εδάφους. Ενέσκηψε δε και η επιδημία πανώλης που θέρισε τον πληθυσμό της και ανάγκασε ορισμένους που επέζησαν να μετοικήσουν στις γειτονικές τοποθεσίες. Έτσι έγινε το χωριό Σταρίσιανη που μετονομάσθηκε προ της κατοχικής περιόδου σε Πουρνιά.

Στο βιβλιαράκι του Γ. Παπαβασιλειάδη αναφέρονται διάφορα ιστορικά γεγονότα για το χωριό. Το ονόμαζαν δασκαλοχώρι γιατί είχε πολλούς κατοίκους μορφωμένους και ελάχιστους αγράμματους. Ο Άγιος Κοσμάς ο Αιωλός επισκέφθηκε και δίδαξε στο χωριό. Απ' αυτό κατάγονταν ο Γ. Τζούνης, σημαντική προσωπικότης, μέλος της Φιλικής Εταιρείας στην επανάσταση του 1821, με ευρεία ακαδημαϊκή μόρφωση και στέλεχος του προσωπικού περιβάλλοντος του κυβερνήτη Ι. Καποδίστρια.

Αναφέρει επίσης, ότι επί Τουρκοκρατίας οι κάτοικοι του χωριού δεινοπαθούσαν πληρώνοντας αγαθήκι (χαράτσι-φόρο) στον Τουρκαλβανό Οσμάν Βέν (Μπέη) που διαφέντευε την επαρχία Κονίτισης. Με την κάθοδο στα Γιάννενα α-

πό την Σερβία του Σατρατζέμ πασά ευνοήθηκε το χωριό κι' έγινε κεφαλοχώρι. Εδώ γίνεται αναφορά και στο πρόσωπο του Βασιλείου Εξάρχου, στην περίοδο του Ρωσοτουρκικού πολέμου όταν ο γιος του Οσμάν Βέν επικεφαλής σώματος Τουρκαλβανών στρατιωτών κινήθηκε από την Κόνιτσα για ενίσχυση των Τουρκικών δυνάμεων και στρατοπέδευσε, διερχόμενος, στο Κεράσοβο και στη Φούρκα. Ο ίδιος ζήτησε κατάλυμα στη Σταρίσιανη. Αντιγράφω αυτούσια την περικοπή:

«...αυτός δε εστράφη προς το χωριόν μας με δύο ακολούθους (χεσμετζίδες) και ήδη εντός του χωριού ευρισκόμενος πλέον, ο κήρυξ του χωριού Βασίλειος Τζιάλος ηκούετο κηρύσσων: «Ακούτε χωριό! Έρχεται ο Μπέης, κλείστε τα σπίτια σας, μη τον δεχθεί κανένας». Ο Μπέης είνει ήδη εις την πλατεία του χωριού (χοροστάσιο) και λέγει προς τον απέναντι ιστάμενο επί του νεκροταφείου εισέτι Β. Τζιάλον. «Βε ιντεφίζ τι λες έτσι εσύ; Ο Β. Τζιάλος απαντά: “Τι φταίγω εγώ Μπέη, έτσι με πρόσταξε το Χωριό”. Ο Μπέης χωρίς να είπη τι άλλο διηυθύνθη εις την οικίαν του φίλου του Βασιλείου Εξάρχου ην ευρών κλειστήν έκρουσεν επανειλημμένως. Ο Β. Έξαρχος ερωτά από το παράθυρο: “Τι θέλεις Μπέη;” “Κονάκι θέλω με τους χεζμετζίδες μου, το ασκέρι μου πάει εμπρός, άνοιξε”. “Δεν ανοίγω Μπέη, δεν ημπορώ”. “Μα πως λες έτσι ωραί, εγώ δεν σι' έχω φίλο”; “Αν έρχησαι ως φίλος σου ανοίγω, αλλ' αν έρχησαι ως Μπέης δεν ανοίγω”. “Αι πως ως φίλος ας είναι”. Άνοιξε και κατέλυσε ο Μπέης εν τη οικία ταύτη. Το δε πρωί αναχωρών, είπε εις τον ξενίσαντα αυτόν: “Αϊντε ωραί Σταρισιώται τώρα πάγω στον πόλεμο και σαν γυρίσω με το καλό ίνα Αλ-

λάχ, τότε θα λογαριαζόμαστε". Ανεχώρησε ανεπιστρεπτί...".

Η Σταρίσιανη προπολεμικά -προ του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου - ήταν ένα από τα πιο εύπορα χωριά της επαρχίας, γιατί είχε πολλούς ταξιδεμένους ευκατάστατους κυρίως στην Ρουμανία.

Στο χωριό αυτό γεννήθηκε ο ευεργέτης του Βασίλειος Έξαρχος. Λίγα γνωρίζουμε για τη ζωή του. Από γερόντους μάθαμε ότι έζησε στην Αθήνα, την εποχή που αυτή περιορίζονταν στο Θησείο, στην Πλάκα και σε λίγες άλλες τοποθεσίες.

Η περιοχή που σήμερα ονομάζεται Εξάρχεια και φέρει το δικό του όνομα ήταν ακατοίκητη. Από την παράδοση γνωρίζουμε ότι υπήρχε εκεί ένα απομονωμένο λεπροκομείο. Στους λεπρούς ο Έξαρχος πουλούσε κουλούρια και προφανώς αυτό πρέπει να ήταν το πρώτο επάγγελμά του.

Δραστήριος, εργατικός και οικονομός όπως πολλοί Ηπειρώτες απέκτησε ακίνητη περιουσία. Κατά τα τέλη του 19ου αιώνα κατείχε επί της οδού Θεμιστοκλέους και Σολωμού γωνία, στην πλατεία Εξαρχείων, τρία καταστήματα (ένα εμπορικό, ένα καφενείο, ένα αρτοποιείο), ένα καπνοπωλείο περιορισμένο, μια κατοικία από πάνω τριών κυρίων δωματίων και ένα οικόπεδο στην περιοχή Κυψέλης.

Το έτος 1900 πέθανε και κατέλιπε όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία του, με ιδόχειρη διαθήκη, στην κοινότητα του χωριού του για κοινωνοφελείς σκοπούς.

Είχε σύζυγο χωρίς παιδιά, άκληρος, στην οποία πρόβλεψε να της δίνεται ισοβίως μηνιαία αμοιβή.

Η διαθήκη του Β. Εξάρχου που έγραψε ιδιοχείρως την 17 Μαρτίου 1899 δη-

μοσιεύθηκε και κηρύχθηκε κυρία δια της υπ' αριθ. 5226/17-6-1900 δικαστικής αποφάσεως, κωδικοκλήτος της 1-4-1900. Ορίζει εν συντομία:

1. Να πωληθεί το οικόπεδο της Κυψέλης εκ. 3.554 τετραγωνικών τεκτονικών πήχεων και να πληρωθούν τα υφιστάμενα χρέη προς τρίτους.

2. Να διατίθενται κάθε χρόνο ορισμένα ποσά για κατασκευές και επισκευές δρόμων, γεφυριών και άλλων κοινωνοφελών έργων στο χωριό.

3. Να τελείται κάθε χρόνο την 1η Ιανουαρίου μνημόσυνο και να δίνονται βοηθήματα και αμοιβές σε διαφόρους, στα μέλη των δύο επιτροπών, σε ιερείς, ψάλτες, νεοκόρους και λοιπούς που αναφέρονται.

4. Η διαχείριση και διοίκηση του κληροδοτήματος να ασκείται από δύο επιτροπές. α) Από τριμελή διαχειριστική επιτροπή η οποία θα εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία κάθε τριετία τον μήνα Ιανουάριο - ήδη με απόφαση του Εφετείου ορίσθηκε χρόνος εκλογής ο μήνας Αύγουστος.

β) Από τριμελή ισόβια Εκτελεστική Επιτροπή.

Οι δύο επιτροπές θα ενεργούν και θα αποφασίζουν από κοινού και εκ συμφώνου.

Με τη λήξη της πρώτης τριετίας της διαχειριστικής επιτροπής, θα εκλεγεί συγχρόνως με την εκλογή της νέας διαχειριστικής επιτροπής και τριμελής εξελεγκτική επιτροπή η οποία θα ελέγχει την διαχείριση της διαχειριστικής επιτροπής δια την τριετία που έληξε και θα συνεχίζεται εφεξής η εκλογή της κάθε τριετία.

Μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής ορίζονται, ο Μάρκος Μίνδλερ δικηγόρος γερμανικής καταγωγής, ο Φώτιος Κη-

ρύκος, έμπορος και ο Γεώργιος Σακκάς τραπεζίτης, πρώην δικηγόρος. Οι δύο τελευταίοι ήταν συγχωριανοί του ευεργέτη.

Προβλέπεται ακόμη η περίπτωση αντικαταστάσεως εκτελεστού, η οποία συμπίπτει και συμφωνεί με σχετική διάταξη του νομού 2039/1939 που αφορά τα κληροδοτήματα και έχει ως ακολούθως:

“Έν περιπτώσει θανάτου ή παραιτήσεως ή μη αποδοχής ενός ή πλειοτέρων εν τη παρούση διοριζομένων εκτελεστών θέλει αντικαθίσταται υπό των απομενόντων, αποφαινομένων εκ συμφώνου μετά του κ. Προέδρου των εν Αθήναις πρωτοδικών”.

Τις πρώτες δεκαετίες και μέχρι του 1940, προ του Ελληνοϊταλικού πολέμου, όλα στο κληροδοτήμα έδειχναν ότι λειτουργούσαν ομαλά. Τουλάχιστον αυτή την εικόνα είχαμε, διότι την περίοδο αυτή την ουσιαστική διοίκηση και διαχείριση ασκούσε χωρίς έλεγχο ο δικηγόρος Μίνδλερ, γιος του αποθανόντος Μάρκου Μίνδλερ που διαδέχθηκε αυτόν ως μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής. Τα άλλα δύο μέλη είχαν τυπική παρουσία. Δεν υπάρχουν στοιχεία της εποχής αυτής, ούτε παρελήφθη αρχείο από μεταγενέστερους εκτελεστές.

Στο χωριό υπήρχε οικονομική άνθηση, κυρίως από εμβάσματα ξενιτεμένων. Οι περισσότεροι κάτοικοι είχαν δικούς τους εμπορευόμενους στην Ρουμανία και δύο τρεις στην Αμερική. Υπήρχαν τότε ανεπτυγμένα τα αισθήματα αγάπης, αλληλοβοήθειας και φιλοξενίας. Αυτά σήμερα εξέλιπαν.

Κάθε πρωτοχρονιά ήταν γιορτή μεγάλη που γινόταν χαρμόσυνη λόγω του

μνημοσύνου του ευεργέτη, με συνάξεις των κατοίκων και των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου στην Εκκλησία και στο χοροστάσι (πλατεία), με στολισμούς, διανομή αμοιβών, βοηθημάτων και δώρων από τα έσοδα του κληροδοτήματος.

Με χρήματα του κληροδοτήματος απασχολούνταν στο Δημοτικό Σχολείο βοηθητικός δάσκαλος, αγοράστηκαν σχολικά όργανα και κατασκευάστηκαν σύγχρονα για την εποχή εκείνη θρανία και καθίσματα.

Έρθε όμως ο πόλεμος του 1940 με τις γνωστές καταστροφικές συνέπειες που έπληξαν ιδιαίτερα την επαρχία Κονίτισης.

Το χωριό στερήθηκε των εμβασμάτων από το εξωτερικό, των πόρων από το κληροδοτήμα κα: έζησε μεγάλη περίοδο στερήσεων, κακουχιών, διαιρέσεων μεταξύ των κατοίκων και συμφορών από τον εμφύλιο πόλεμο που ακολούθησε.

Το κληροδοτήμα βρέθηκε σε δύσκολη οικονομική κατάσταση κυρίως λόγω του ενοικιοστασιακού νόμου προστασίας των μισθώσεων, το γνωστό εκείνης της εποχής “ενοικιοστάσιο”. Με περιορισμένα έσοδα δεν ήταν δυνατή η πραγματοποίηση έργων στην κοινότητα Πουρνιάς (Σταρίσιανης).

Για την περίοδο αυτή μέχρι και το ήμισυ της δεκαετίας 1960-1970 πολύ λίγα γνωρίζω. Τα καταστήματα της οδού Θεμιστοκλέους και πλατείας Εξαρχείων, πεπαλαιωμένα με ενοικιοστασιακά μισθώματα δεν απέδιδαν τα αναμενόμενα. Έπρεπε να βρεθεί τρόπος αξιοποίησής των.

Η Εκτελεστική Επιτροπή αποτελούμενη από τους 1) Κ. Οικονόμου μηχανικό, 2) Δ. Πάνου συνταξιούχο τραπεζικό και 3) Ν. Αργιάνη δικηγόρο, εκ συμφώνου μετά της διαχειριστικής επιτροπής και με έγκριση της κοινότητας Πουρνιάς αποφάσισε να προβεί σε δανεισμό για την κατεδάφιση των παλαιών καταστημάτων και ανέγερση στη θέση αυτών ενός ξενοδοχείου το οποίο υπάρχει σήμερα με τον τίτλο "Εξάρχειον" και δύο καταστημάτων.

Το κληροδότημα Β. Εξάρχου δια του υπ' αριθ. 1359/14-6-1969 δανειστικού συμβολαίου του συμβολ/φου Αθηνών Αποστόλου Παρλιάρου κατόπιν σχετικής αποφάσεως του Υπ. Οικονομικών, συνήψε τοκοχρεωλυτικό δάνειο εκ δραχμών 4.400.000 παρά του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με υποχρέωση εξοφλήσεως του σε ένδεκα (11) ετήσιες δόσεις.

Η ανέγερση του ξενοδοχείου άρχισε το έτος 1970 παρά του ανεδειχθέντος κατόπιν δημοπρασίας εργολάβου Ιωάννη Λαϊνάκη και υπό την επίβλεψη του εκτελεστού Κ. Οικονόμου ως μηχανικού.

Τα παρακάτω στοιχεία που παραθέτω έλαβα από την έκθεση ελέγχου περιόδου 1971-1975 του επιθεωρητού εθνικών κληροδοτημάτων Υπουργείου Οικονομικών Ευσταθίου Λόν.

Κατά την διάρκεια των εργασιών και ενώ είχε αποπερατωθεί ο σκελετός του κτιρίου, ο εργολάβος εκηρύχθη έκπωτος λόγω κακοτεχνιών και υπερημεριών στην παράδοση και συνεχίσθηκε η αποπεράτωση δι' αυτεπιστασίας κατόπιν σχετικής αποφάσεως του Υπ. Οικονομικών υπό την επίβλεψη του Κ. Οικονό-

μου.

Προ της ολοκληρώσεως της κατασκευής του κτιρίου, την 5-11-1972 διενεργήθη πλειοδοτική δημοπρασία εκμισθώσεως του ξενοδοχείου με πλειοδότες τους 1) Γ. Φωστήρα, 2) Γ. Μαρίνη και 3) Παρασκευή Μέντη, που ανεδείχθησαν και μισθωτές αυτού.

Στο σημείο αυτό εκδηλώνονται προστριβές και αντιπαραθέσεις μεταξύ του Κ. Οικονόμου και των λοιπών εκτελεστών της διαθήκης.

Ο Κ. Οικονόμου με δήλωσή του παραιτείται της επίβλεψης των εργασιών η οποία συνεχίζεται από τον μηχανικό Π. Ροΐδη και από την διαχείριση η οποία συνεχίζεται παρά των δύο λοιπών εκτελεστών.

Στην έκθεση αναφέρεται ότι διαπιστώθηκαν σημαντικές ανωμαλίες και παραλείψεις. Κατεβλήθησαν ποσά πέραν των προϋπολογισθέντων. Εξωφλήθησαν λογαριασμοί έργων χωρίς επιμετρήσεις και λογαριασμοί δι' έξοδα γραφείου στον Κ. Οικονόμου χωρίς δικαιολογητικά.

Το πλείστον των δαπανών δια την ανέγερσιν του ξενοδοχείου δεν εκαλύπτετο δια τιμολογίων, αλλά δι' απλών αποδείξεων.

Εδώ θα πρέπει να σημειώσω ότι το πιο σημαντικό που δεν αναφέρεται στην έκθεση ελέγχου ήταν η κακή ποιότητα των υδραυλικών κυρίως σωληνώσεων, η οποία δεν ήταν δυνατό τότε να διαπιστωθεί.

Οι συνέπειες της φθοράς παρουσιάστηκαν μεταγενέστερα, κατά την διάρκεια της δικής μου συμμετοχής στην Εκτελεστική Επιτροπή του κληροδοτήμα-

τος ως εντεταλμένου μέλους.

Οι σωληνώσεις υδρεύσεως είχαν πολύ λεπτό πάχος - έχω φυλάξει ένα δείγμα - και όπως μας είχαν πληροφορήσει, προέρχονταν από μια παρτίδα η οποία είχε εξαχθεί στην Λιβύη κατά την περίοδο της δικτατορίας και είχε επιστραφεί ως ακατάλληλη.

Η παραλαβή του ξενοδοχείου από τους μισθωτές έγινε την 1ην Μαΐου 1973, αφού είχε ολοκληρωθεί η προμήθεια του εξοπλισμού αυτού.

Η αγορά του εξοπλισμού έγινε από τον Ν. Αργιάνη εκ συμφώνου μετά του Δ. Πάνου, του τρίτου μέλους Κ. Οικονόμου απέχοντος κατόπιν παραιτήσεως από την διαχείριση όπως έχω προαναφέρει.

Ο Ν. Αργιάνης χρησιμοποιούσε το γραφείο του και ως γραφείο του κληροδοτήματος και συνέβαλε θετικά στην έγκαιρη προμήθεια του εξοπλισμού και στην έναρξη λειτουργίας του ξενοδοχείου. Κατακρίθηκε και κατηγορήθηκε από τον Κ. Οικονόμου και ορισμένους άλλους, αλλά πιστεύω ότι δεν επωφελήθηκε όπως κατηγορήθηκε διότι δεν ήταν στο χαρακτήρα του. Σήμερα δεν ζει για να έχουμε άμεση μαρτυρία.

Από τον Ιανουάριο 1974 οι μισθωτές του ξενοδοχείου άσχετοι στο επάγγελμα και ακατάλληλοι για την μίσθωση όπως αποδείχτηκε, δεν κατέβαλαν τα ενοίκια και το κληροδοτήμα κατέθεσε αγωγή εξώσεως των. Εξεδώθη σχετική δικαστική απόφαση εξώσεως του μονομελούς πρωτοδικείου Αθηνών η οποία δεν πραγματοποιήθηκε.

Κατά την διάρκεια του έτους 1975 κατεβλήθησαν από τους μισθωτές διά-

φορα μικροποσά έναντι ενοικίων, συνολικά δρχ. 494.410, πλέον ποσού καταβληθέντος απ' ευθείας απ' αυτούς δρχ. 190.000 στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, κατόπιν γενομένης εκχωρήσεως των μισθωμάτων, προς εξυπηρέτηση του δανείου. Το ύψος των οφειλομένων ενοικίων μέχρι και του έτους 1975 ανέρχονται στο ποσό των 1.715.615 δρχ. συμπεριλαμβανομένου του χαρτοσήμου, με μηνιαίο μίσθωμα βάσει του μισθωτηρίου συμβολαίου, το ποσό των δραχ. 138.500.

Το ξενοδοχείο υπολειπουργούσε λόγω της κακής καταστάσεως του και της θέσεως του στην υποβαθμισμένη τότε περιοχή των Εξαρχείων.

Οι φορολογικές υποχρεώσεις του κληροδοτήματος, καταβολής χαρτοσήμου, εξεπληρώθησαν μόνο κατά το έτος 1973. Από το έτος 1974 και μετά δεν υπεβλήθη ουδεμία δήλωση προς απόδοση χαρτοσήμου εκ μισθωμάτων.

Σύμφωνα με την έκθεση ελέγχου του επιθεωρητού Ε. Λόν, ανεξαρτήτως των ανωμαλιών και παραλείψεων που διαπιστώθηκαν, υφίσταται άμεσο θέμα διοικήσεως του κληροδοτήματος. Λόγω της διάστασης γνώμων μεταξύ του Κ. Οικονόμου και των λοιπών μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής, προστριβών και αντιθέσεων μεταξύ των, εξέλιπε η απαιτούμενη σύμπνοια και συνεργασία με αποτέλεσμα να υπάρχει αδιαφορία για τα συμφέροντα του κληροδοτήματος.

Εισηγείται ως εκ τούτου, άμεση αντικατάσταση των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής.

(Συνεχίζεται)

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΙΔΡΥΣΗ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΖΩΝΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ [Δ.Ε.Β.Ζ.Ω.Κ]

Του Μιχαήλ Ντίνου

Η διασυνοριακή συνεργασία αποτελεί μια σημαντικότερη προϋπόθεση στην κατεύθυνση της ενοποίησης του συνόλου της Ευρώπης, καθώς και μια σημαντική συνιστώσα για την επίτευξη ίδιων συνθηκών διαβίωσης για τους κατοίκους των συνοριακών περιφερειών, οι οποίες είναι οι πιο υποβαθμισμένες.

Ένα από τα μέσα που εξαρχής χρησιμοποιήθηκαν για την επίτευξη των παραπάνω στόχων ήταν η δημιουργία Διασυνοριακών Ζωνών Συνεργασίας σε αρκετές περιοχές στα πλαίσια των χωρών μελών της Ε.Ε. (Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Με την έναρξη όμως των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, ανέκυψε η ανάγκη επέκτασης της διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ της Ε.Ε. και αυτών των χωρών. Κάτω από αυτές τις εξελίξεις η Ελλάδα βρέθηκε σε μια ιδιόρρυθμη θέση. Δυσχερή από τη μια πλευρά, αφού δεν συνορεύει με καμία χώρα της Ε.Ε., αλλά συγχρόνως ευνοϊκή με την έννοια ότι έχει τη δυνατότητα να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στο χώρο των Βαλκανίων και κατά δεύτερο λόγο στην περιοχή της Μαύρης Θάλασσας.

Το συγκριτικό αυτό πλεονέκτημα προκύπτει από την ιστορικότητα των σχέσεων των Ελλήνων με τους λαούς της Βαλκανικής στον πολιτισμικό και στον οικονομικό τομέα. Οι Έλληνες, ένας λαός που ευνοεί την ανάπτυξη της οικονομίας, δημιούργησε το μεγαλύτερο τμήμα του τραπεζικού συστήματος των Βαλκανίων, με αποτέλεσμα η Βαλκανική χερσόνησος να λειτουργεί ως ενδοχώρα της Ελλάδας. Οι σχέσεις αυτές αναστέλλονται κατά την περίοδο του "ψυχρού πο-

λέμου" για να δραστηριοποιηθούν πάλι τα τελευταία χρόνια.

Η δημιουργία ζώνης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων κατά μήκος των βόρειων συνόρων της Ελλάδας, στα όρια επαφής με τους λαούς της Βαλκανικής, αποτελεί μαζί με την επαναδραστηριοποίηση του τραπεζικού συστήματος, τον σύγχρονο οικονομικό σχεδιασμό του ελληνισμού στα Βαλκάνια.

Η Ήπειρος με τους νομούς Ιωαννίνων και Θεσπρωτίας συνορεύει με την Αλβανία και αποτελεί μια περιοχή όπου η ανάπτυξη διασυνοριακών δραστηριοτήτων είναι θέμα προτεραιότητας.

Η διάνοιξη νέων οδών επικοινωνίας μέσω της δημιουργίας υποδομής με τελωνειακούς σταθμούς (Μέρτζιανη, Σαγιαδά) αποτέλεσε μαζί με τις οδούς διασύνδεσής τους με τα οδικά δίκτυα το πρώτο σταθερό βήμα.

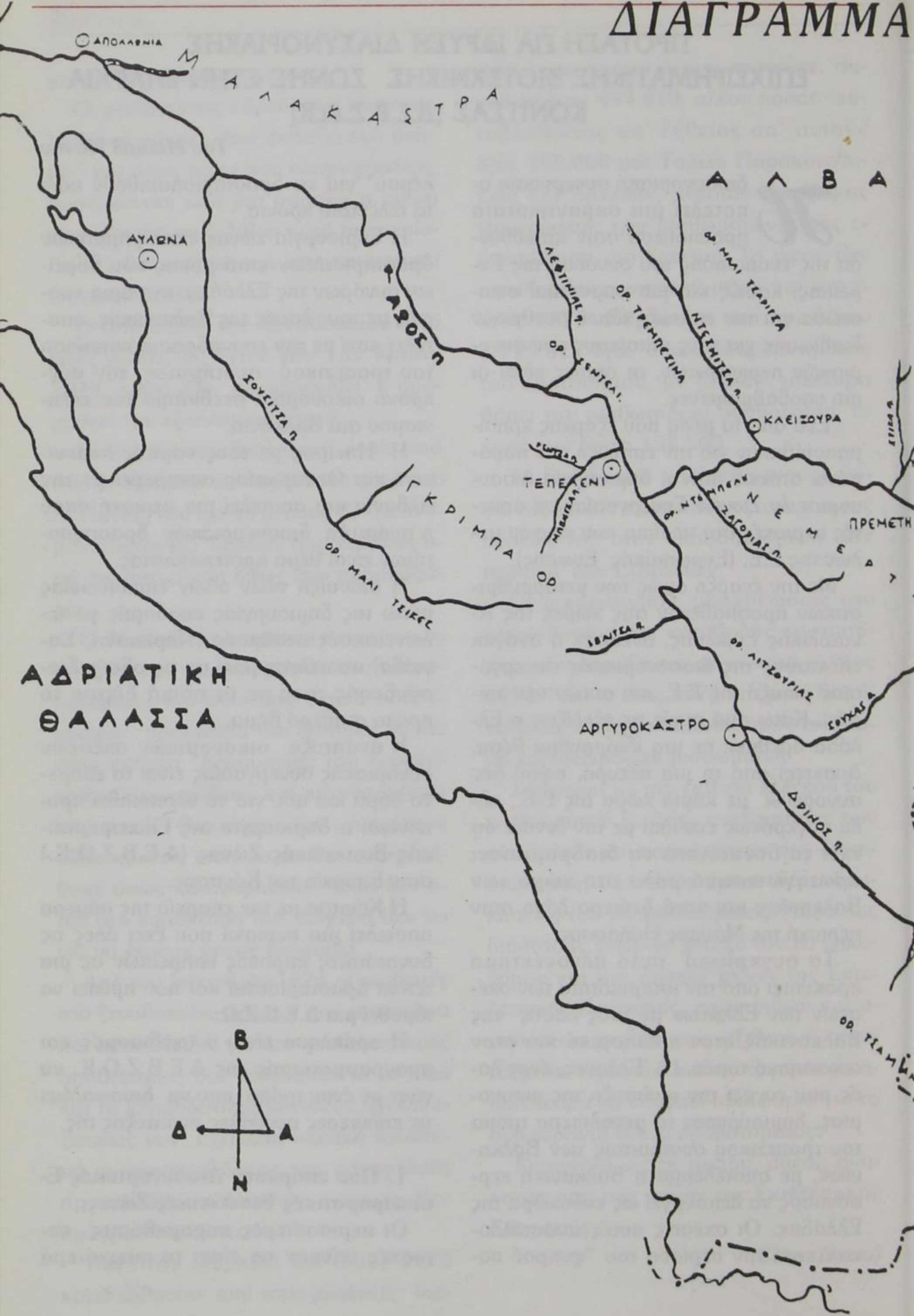
Η ανάπτυξη οικονομικών σχέσεων συνοριακής συνεργασίας είναι το επόμενο βήμα και που για να υλοποιηθεί προτείνεται η δημιουργία της Επιχειρηματικής Βιοτεχνικής Ζώνης (Δ.Ε.Β.Ζ.Ω.Κ.) στην Επαρχία της Κόνιτσας.

Η Κόνιτσα με την επαρχία της σήμερα αποτελεί μια περιοχή που έχει όλες τις δυνατότητες παροχής υπηρεσιών σε μια τέτοια δραστηριότητα και που πρέπει να ιδρυθεί μια Δ.Ε.Β.Ζ.Ω.

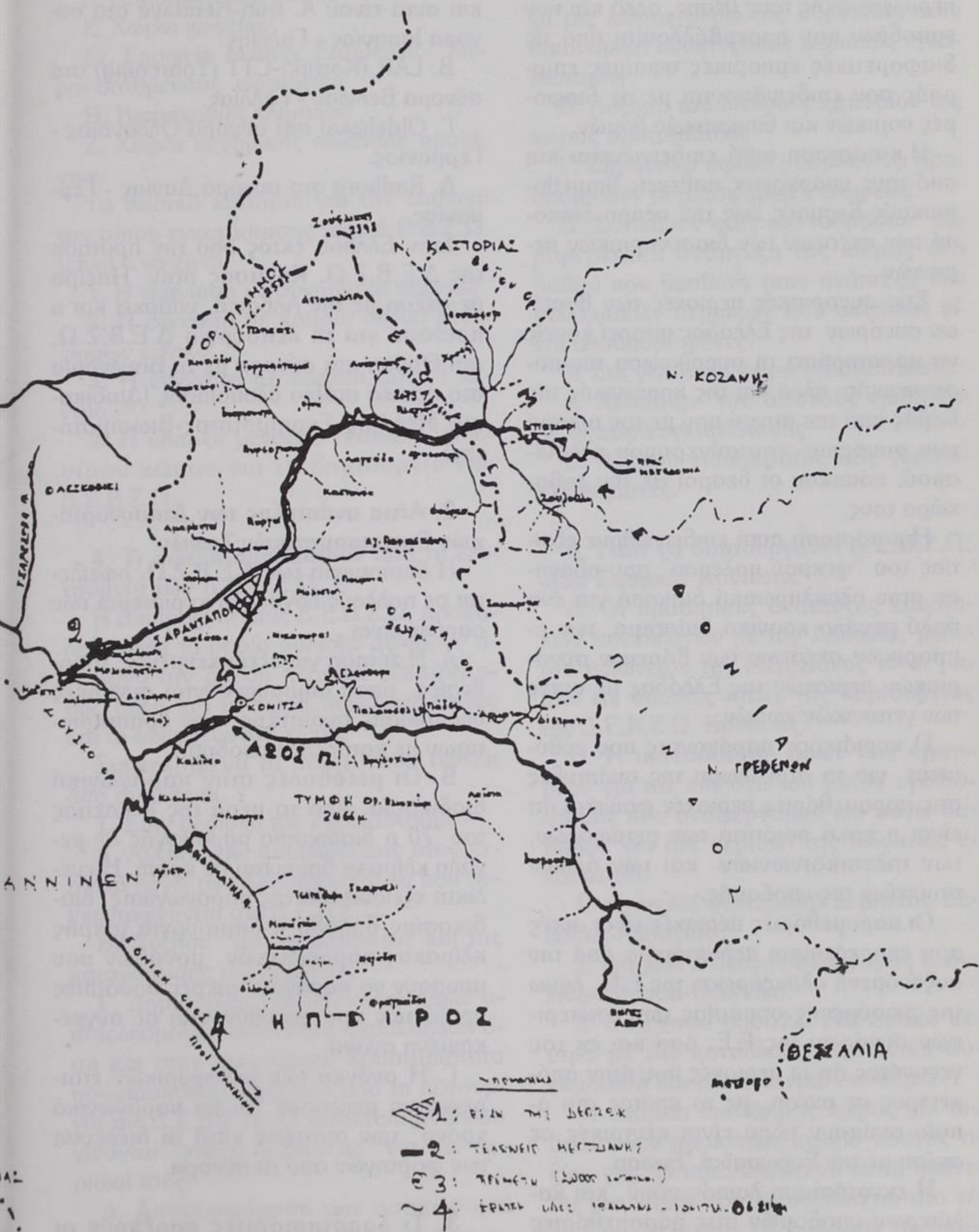
Η πρόκληση είναι ο σχεδιασμός και προγραμματισμός της Δ.Ε.Β.Ζ.Ω.Κ. να γίνει με έναν τρόπο που να διασφαλίζει τις καλύτερες συνθήκες ανάπτυξής της.

1. Που υπάρχουν Διασυνοριακές Επιχειρηματικές Βιοτεχνικές Ζώνες;

Οι περισσότερες παραμεθόριες περιοχές τείνουν να είναι τα φτωχότερα

Κόνιτσα
ΑΜΟΥ ΑΩΟΥ

τμήματα των αντίστοιχων κρατών. Αυτό είναι αποτέλεσμα όχι μόνο της γενικής περιφερειακής τους θέσης, αλλά και των εμποδίων που παρεμβάλλονται από τις διαφορετικές εμπορικές σφαίρες επιρροής που επιδεινώνονται με τις διαφορές νομικών και διοικητικών δομών.

Η κατάσταση αυτή επιδεινώνεται και από τους υπάρχοντες ασθενείς διαμεθοριακούς δεσμούς έως την πλήρη διακοπή των σχέσεων των διασυνοριακών περιοχών.

Στις συνοριακές περιοχές των βορείων συνόρων της Ελλάδας μπορεί κανείς να παρατηρήσει τη συρρίκνωση της παραγωγικής αλλά και της κοινωνικής της δομής από την στιγμή που με τον ορισμό των συνόρων του σύγχρονου ελληνισμού, κόπηκαν οι δεσμοί με την ενδοχώρα τους.

Η κατάσταση αυτή επιδεινώθηκε εξαιτίας του "ψυχρού πολέμου" που οδήγησε στην ολοκληρωτική διακοπή για ένα πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, των εμπορικών σχέσεων των βόρειων συνοριακών περιοχών της Ελλάδας με αυτές των γειτονικών χωρών.

Ο κυριότερος παράγοντας που ευθύνεται για τη στρέβλωση της ανάπτυξης στις παραμεθόριες περιοχές φαίνεται ότι είναι η κακή ποιότητα των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και των άλλων στοιχείων της υποδομής.

Οι παραμεθόριες περιοχές είναι αυτές που επηρεάζονται περισσότερο από την αυξανόμενη ολοκλήρωση της Ε.Ε., λόγω της μειούμενης σημασίας των εσωτερικών συνόρων της Ε.Ε. όσο και εκ του γεγονότος ότι οι περιοχές που ήταν απόκεντρες σε σχέση με το κράτος στο οποίο ανήκουν τώρα είναι κεντρικές σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η εγκατάσταση λοιπόν νέων και καλύτερων υποδομών στις παραμεθόριες περιοχές όπως η Δ.Ε.Β.Ζ.Ω. Κόνιτσας, θα τις βοηθήσει να επωφεληθούν περισσότερο από τη νέα κατάσταση.

Στην Ε.Ε. αυτή τη στιγμή λειτουργούν Διασυνοριακά Επιχειρηματικά Κέντρα και αυτά είναι: Α. Irun-Hendaye στα σύνορα Ισπανίας - Γαλλίας.

Β. LAR (Kortijk)-CTT (Tourcoing) στα σύνορα Βελγίου - Γαλλίας.

Γ. Oldehzaal στα σύνορα Ολλανδίας - Γερμανίας.

Δ. Radborg στα σύνορα Δανίας - Γερμανίας.

Στην Ελλάδα εκτός από την πρόταση της Δ.Ε.Β.Ζ.Ω. Κόνιτσας στην Ήπειρο σε σχέση με την Αλβανία, υπάρχει και η πρόταση για τη λειτουργία Δ.Ε.Β.Ζ.Ω. στη Θράκη στα σύνορα με τη Βουλγαρία στο αρχικό στάδιο υλοποίησης (Διαδικασία Μελέτης Σκοπιμότητας-Βιωσιμότητας).

2. Αίτια ανάπτυξης των Διασυνοριακών Επιχειρηματικών Ζωνών

Η δημιουργία των Δ.Ε.Β.Ζ.Ω. οφείλεται σε πολλούς λόγους οι κυριότεροι των οποίων είναι .

Α. Η ζήτηση για εξειδικευμένες τοποθεσίες όπου δημιουργούνται συνθήκες υλοποίησης ανάπτυξης των δραστηριοτήτων με κατάλληλη υποδομή.

Β. Οι μεταβολές στην παραγωγική διαδικασία. Από τα μέσα της δεκαετίας του '70 η διαδικασία παραγωγής σε μεγάλη κλίμακα βρίσκεται σε κρίση. Η ευέλικτη εξειδίκευση της παραγωγικής διαδικασίας δηλαδή η δημιουργία μικρής κλίμακας παραγωγικών μονάδων που μπορούν να παράγουν μικρές ποσότητες προϊόντων που απευθύνονται σε συγκεκριμένη αγορά.

Γ. Η ανάγκη των μεταφορικών εταιρειών να μειώσουν "το μη παραγωγικό χρόνο" των στάσεων κατά τη διέλευση των φορτηγών από τα σύνορα.

3. Τι δραστηριότητες παρέχουν οι Δ.Ε.Β.Ζ.Ω.

Α. Βιοτεχνίες συσκευασίας

Β. Διαλογητήρια

- Γ. Βιοτεχνίες μεταποίησης
- Δ. Αποθηκευτικοί χώροι
- Ε. Χώροι φυγείων
- Στ. Γραφεία Μεταφ. Εταιρειών / Χώροι στάθμευσης φορτηγών
- Η. Βιομηχανίες κλίμακας
- Ζ. Χώροι χονδρικής πώλησης προϊόντων

Τα βασικά κριτήρια για την επιλογή του τύπου εγκατάστασης μιας Δ.Ε.Β.Ζ.Ω. τείνουν να είναι

1. Η γειτνίαση με συνοριακή περιοχή
2. Η εγγύτητα σε κάποιο άξονα μεταφορών εθνικό.
3. Η εγγύτητα με κάποιο αστικό κέντρο
4. Η ύπαρξη μεγάλης έκτασης διαθέσιμου χώρου για τη δημιουργία της Δ.Ε.Β.Ζ.Ω.

4. Τι οφέλη προκύπτουν από τη λειτουργία των Δ.Ε.Β.Ζ.Ω.

Η δημιουργία μιας Δ.Ε.Β.Ζ.Ω. προκαλεί οφέλη τα οποία μάλιστα αφορούν όχι μόνο την άμεση περιοχή εγκατάστασης αλλά και τη χώρα συνολικά καθώς και τη συνορεύουσα χώρα.

Συγκεκριμένα τα βασικότερα οφέλη από αυτά είναι.

1. Στην περιοχή της εγκατάστασης
 - Α. Αύξηση της απασχόλησης στην περιοχή λόγω των δραστηριοτήτων που συγκεντρώνονται στη Δ.Ε.Β.Ζ.Ω.
 - Β. Αύξηση του εισοδήματος και της κατανάλωσης της περιοχής.
 - Γ. Δημιουργία πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων τόσο στην απασχόληση όσο και στην οικονομική δραστηριότητα που προκύπτουν έμμεσα από τη λειτουργία της Δ.Ε.Β.Ζ.Ω. Σε τελευταία ανάλυση γίνονται "πόλοι ανάπτυξης" για την περιοχή τους.
 - Δ. Αποσυμφόρηση των αστικών και ημιαστικών κέντρων από ορισμένες οχλούσες δραστηριότητες (φορτηγά, αποθήκες, απόβλητα παραγωγικής διαδικασίας κ.λπ.).

2. Στη χώρα εγκατάστασης.

Α. Συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας μέσω της συμβολής στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής εγκατάστασης.

Β. Αύξηση του διεθνούς εμπορίου της χώρας εγκατάστασης.

Γ. Σημαντικά οφέλη μπορούν να προσκομίσουν οι μεταφορικές εταιρείες.

Δ. Συντελούν στην πιο ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας στο βαθμό που βοηθούν στην ανάπτυξη των συνοριακών περιοχών που συνήθως είναι υποβαθμισμένες.

3. Στη γειτονική χώρα εγκατάστασης.

Α. Ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου με τη χώρα εγκατάστασης

Β. Αύξηση εισοδήματος στις γειτονικές περιοχές.

5. Γιατί να δημιουργηθεί Δ.Ε.Β.Ζ.Ω. στην Επαρχία Κόνιτσας

Α. Οι προοπτικές ανάπτυξης εμπορικών συναλλαγών με την Αλβανία, μέσω του τελωνείου της Μέρτζιανης είναι μια από τις βασικές αιτίες της δημιουργίας της Δ.Ε.Β.Ζ.Ω. Κόνιτσας.

Β. Η ικανοποίηση όλων των κριτηρίων για την επιλογή του τύπου εγκατάστασης που αναφέρθηκαν πιο πάνω καθόσον για την περιοχή της Κόνιτσας έχουμε ότι:

1. αποτελεί συνοριακή περιοχής Ελλάδας-Αλβανίας
2. υπάρχει ο άξονας μεταφοράς Ιωάννινα-Κόνιτσα-Θεσ/νίκη.
3. η Κόνιτσα αποτελεί ένα αστικό κέντρο με την κατάλληλη κοινωνική συγκρότηση και υλικοτεχνική υποδομή.
4. υπάρχει διαθέσιμος χώρος για τον οποίο δεν προκύπτει υψηλό κόστος αξίας γης. Η καταλληλότερη θέση φαίνεται στο χάρτη που επισυνάπτεται στο τέλος του κειμένου. 2 καθόσον πληρούνται επίσης και οι προϋποθέσεις σύνδεσης με τα δίκτυα ενέργειας και τηλεπικοινωνιών που υπάρχουν στον άξονα

της Εθνικής Οδού Ιωαννίνων - Κόνιτσας - Θεσ/νίκη.

6. Δραστηριότητες στη Δ.Ε.Β.Ζ.Ω. Επαρχίας Κόνιτσας

Οι δραστηριότητες που αναφέρονται και συγκεκριμένα είναι.

Α. Παροχή συγχρόνων υπηρεσιών στις επιχειρήσεις, αποθηκευτικών, διαμετακομιστικών, τραπεζικών, έκθεσης, προϊόντων.

Β. Βιοτεχνικές επιχειρήσεις συσκευασίας / μεταποίησης γεωργικών, πτηνοτροφικών ιχθυοκαλλιεργιών, δασικών, κτηνοτροφικών, μελισσοκομικών προϊόντων με τοπική πρώτη ύλη, που με την εξέλιξη και προσαρμογή των καλλιεργειών να είναι βιολογικά.

Γ. Βιοτεχνικές - Βιομηχανικές επιχειρήσεις σε ειδική περιοχή της ζώνης με άδεια πλήρους παραγωγικής διαδικασίας ή τελειοποίησης των προϊόντων με προσωπικό που να προέρχεται από την Αλβανική πλευρά κατά ένα ποσοστό και με μισθολογικό καθεστώς της χώρας προέλευσης. Το μάντζμεντ των επιχειρήσεων θα ανήκει στην ελληνική πλευρά και ο έλεγχος των αλλοδαπών θα γίνεται από τις τελωνειακές αρχές με ειδικό καθεστώς εισόδου-εξόδου από τη χώρα.

7. Προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Δ.Ε.Β.Ζ.Ω. Επαρχίας Κόνιτσας.

α. Η εξασφάλιση της συμμετοχής ιδιωτών από τις προκαταρκτικές ήδη φάσεις υλοποίησης του έργου. Συνεργασία του φορέα υλοποίησης, που σύμφωνα με το νόμο του Υπουργείου Ανάπτυξης περί ίδρυσης και λειτουργίας Δ.Ε.Β.Ζ.Ω. από τους δήμους, είναι ο Δήμος Κόνιτσας με το Εμπορικό και Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Ιωαννίνων, Αθηνών και το Σύνδεσμο Ελλήνων Βιομηχάνων.

β. Συνεργασία της Περιφέρειας Ηπείρου και της Νομαρχικής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων με το Υπουργείο Ανάπτυ-

ξης για τη στήριξη της πρότασης με τη θέσπιση κινήτρων για τη συγκεκριμένη ζώνη, αναλόγων με αυτών της περιοχής Θράκης, μέσα από τη νέα αντίληψη (επιδότηση θέσεων εργασίας, φορολογικές ελαφρύνσεις με υποχρέωση την επένδυση των φόρων, επιδότηση μετεγκατάστασης από άλλες περιοχές κ.λ.π.).

γ. Αυτό όμως που πιστεύουμε ότι είναι το σημαντικότερο είναι η συνειδητοποίηση από την πλευρά των κατοίκων της Επαρχίας Κόνιτσας της σημασίας της Δ.Ε.Β.Ζ.Ω.Κ. για την ανάπτυξη της περιοχής.

Η τοπική κοινωνία στη συνέχεια πρέπει να εντείνει τις προσπάθειες της για τη δημιουργία της Δ.Ε.Β.Ζ.Ω.Κ. στην Κόνιτσα όπως προβλέπεται και από το Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Επαρχίας Κόνιτσας (Ε.Α.Π.Ε.Κ) που δημιουργήθηκε με την αφορμή της άμβλυνσης των επιπτώσεων από τους σεισμούς του 1996.

Έτσι ο δρόμος του ποταμού Αώου από δρόμος λαθρομεταναστών θα καταστεί επιχειρηματική οδός της προόδου των δύο λαών της Ελλάδας και της Αλβανίας.

Σημειώσεις.

1. Το κείμενο αυτό βασίζεται στην πρόταση - μελέτη του Γιάννη Λυμπερόπουλου Βιώσιμη Επαρχία. Επιστροφή των κατοίκων στα χωριά τους που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό "Κόνιτσα το Φεβρουάριο του 1998.

2. Στις 31-8-1998 ο ΥΠΕΞ κ. Θ. Πάγκαλος ανακοίνωσε την λειτουργία Ελεύθερης Ζώνης Ελλάδας - Αλβανίας από το 1999 και σύμφωνα με το νέο καθεστώς δίνεται η δυνατότητα σε Αλβανούς να εργάζονται σε ελληνικό έδαφος και να διαμένουν σε αλβανικό.

3. Ο Χάρτης που επισυνάπτεται μας παραχωρήθηκε από το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΣΤΗ ΖΩΣΙΜΑΙΑ ΣΧΟΛΗ

(Καταγόμενοι από την Επαρχία Κόνιτσας και τη Βορ. Ήπειρο)

ΤΟΥ ΑΝΑΣΤ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

συνέχεια από το προηγούμενο)

Αριστοτέλης Σ. Πατέρας	Κόνιτσα	
Γιώργος Τσιούμης	Φούρκα	ετών 18
Τεφίκ Τσέλιος	Λεσκοβίκι	
Βασίλειος Ν. Στεφανίδης	Μόλιστα	

Σχολικόν έτος 1891-1892

Δ' τάξις Γυμνασίου

Γεώργιος Κ. Πρωτοσύγγελος	Πάπιγκο	ετών 20
Θεμιστοκλής Σπ. Πατέρας	Κόνιτσα	ετών 18
Βασίλειος Ν. Στεφανίδης	Κόνιτσα	ετών 20
Κων/νος Β. Νιόκου	Τίρανα	ετών 17
Γ' τάξις Γυμνασίου		
Θωμάς Ευθ. Ζαμάβρας	Πρεμετή	ετών 20
Λουκάς Αθ. Ηλιάδης	Πρεμετή	ετών 20
Ξενοφών Ι. Αδαμαντίδης	Πρεμετή	ετών 16

Β' τάξις Γυμνασίου

Ανδρέας Πάντου	Λεσκάτσι	ετών 19
Γεώργιος Β. Μερτζανόπουλος	Πάπιγκο	ετών 20
Δημήτριος Ν. Τζανόπουλος	Κόνιτσα	ετών 17
Νικόλαος Π. Καχτίσης	Κόνιτσα	ετών 18
Περικλής Μ. Γουσγούνης	Κόνιτσα	ετών 17

Α' τάξις Γυμνασίου

Αναστάσιος Χριστοδούλου	Πάπιγκο	
Γεώργιος Αθ. Ζηκόπουλος	Πάπιγκο	ετών 15
Αλέξανδρος Αθ. Ζηκόπουλος	Πάπιγκο	ετών 17
Αθανάσιος Κ. Πρωτοσύγγελος	Πάπιγκο	ετών 17
Χριστόδουλος Β. Πορφύρης	Μόλιστα	ετών 16
Βασίλειος Ανδρ. Τόγκας	Κόνιτσα	ετών 16
Παναγιώτης Χαρ. Φλώρος	Κόνιτσα	ετών 15
Κων/νος Δ. Αναγνωστόπουλος	Κόνιτσα	ετών 15

Δ' τάξις Δημοτ. Σχολείου

Βλάσιος Κ. Δαλαγιάννης	Πάπιγκο	ετών 15
Γεώργιος Θ. Μουζάς	Πάπιγκο	ετών 15

Γεωργ. Α. Τσάτσος	Πάπιγγο	ετών 14
Ξενοφών Νικ. Στεριάδης	Κόνιτσα	ετών 14
Χριστόδουλος Περδίκης	Πάδες	ετών
Αλέξανδρος Απ. Νασιίδης	Πρεμετή	ετών 15

Β' τάξις Δημοτ. Σχολείου

Απόστολος Δ. Γιόσης	Βούρμπιανη	ετών 14
Κων/νος Ι. Δεληγιάννης	Σαμαρίνα	ετών 14
Χαράλαμπος Ν. Δούκας	Κόνιτσα	ετών 12
Γεώργιος Ν. Τσιάσιος	Φούρκα	ετών 14

Α' τάξις Δημοτ. Σχολείου

Αντώνιος Ι. Δεληγιάννης	Σαμαρίνα	ετών 12
Χριστόδουλος Ζ. Γεωργάκης	Κόνιτσα	ετών 13
Πέτρος Γ. Βετσόπουλος	Πυρσόγιαννη	ετών 11
Ιωάννης Γεωργ. Τσιάσιος	Φούρκα	ετών 12
Κων/νος Αθ. Παπακοσμά	Περάτι	ετών 13

Σχολ. έτος 1892-93

Δ' τάξις Γυμνασίου

Ιωάννης Ξενοφ. Αδαμαντίδης	Κότσα	ετών 17
Θωμάς Ευστ. Ζαμούρας	Πρεμετή	ετών 21

Γ' τάξις Γυμνασίου

Περικλής Μ. Γουσγούνης	Κόνιτσα	ετών 18
Δημήτριος Ν. Τζανόπουλος	Κόνιτσα	ετών 18
Ανδρέας Πάντος	Λεσκάτσι	ετών 20

Β' τάξις Γυμνασίου

Κων/νος Δ. Αναγνωστόπουλος	Κόνιτσα	ετών 15
Βασίλειος Ανδ. Τόγκας	Κόνιτσα	ετών 17
Αλέξανδρος Αθ. Ζηκόπουλος	Πάπιγγο	ετών 18
Γεώργιος Αθ. Ζηκόπουλος	Πάπιγγο	ετών 16
Αθανάσιος Κ. Πρωτοσύγγελος	Πάπιγγο	ετών 18
Βασίλειος Α. Τόγκας	Κόνιτσα	ετών 17

Α' τάξις Γυμνασίου

Ιωάννης Δ. Αναγνωστόπουλος	Κόνιτσα	ετών 15
Παναγιώτης Φλώρος	Κόνιτσα	ετών 16
Ανδρέας Ι. Αρχιμανδρίτου	Πάπιγγο	ετών 14
Γεώργ. Θ. Μουζάς	Πάπιγγο	ετών 16

Δ' τάξη Δημοτ. Σχολείου

Δημήτριος Ι. Τσίμας	Πάπιγγο	ετών 15
Γεώργιος Αναστ. Τσάτσης	Πάπιγγο	ετών 15

Γ' τάξη Δημοτικού Σχολείου

Αντων. Ι. Γεωργιάδης	Βράνιστα	ετών 17
Αθανάσιος Βασιλείου	Λεσκάτσι	ετών 15
Κων/νος Ι. Δεληγιάννης	Σαμαρίνα	ετών 15
Γεώργιος Ν. Τζιάστας	Φούρκα	ετών 15

Β' τάξη Δημοτικού Σχολείου

Χριστόδουλος Ζ. Γέωργάκης	Κόνιτσα	ετών 14
Αντώνιος Ι. Δεληγιάννης	Σαμαρίνα	ετών 13
Ιωάννης Γ. Τζιάστας	Φούρκα	ετών 13

Α' τάξη Δημ. Σχολείου

Δημήτριος Θ. Βέργος	Ιωάννινα	ετών 11
Πέτρος Ι. Βέργος	Ιωάννινα	ετών 12
Κων/νος Αθ. Παπακοσμάς	Περάτι	ετών 14

Σχολ. έτος 1893-1894

Δ' τάξη Γυμνασίου

Ανδρέας Πάντος	Λεσκάτσι	ετών 21
Χαράλαμπος Δ. Ευαγγελίδης	Λιασκοβίκι	ετών 20

Γ' τάξη Γυμνασίου

Κων/νος Δ. Αναγνωστόπουλος	Κόνιτσα	ετών 16
Περικλής Μ. Γουσγούνης	Κόνιτσα	ετών 19
Βασίλειος Ανδ. Τόγκας	Κόνιτσα	ετών 18

Β' τάξη Γυμνασίου

Ανδρέας Ιω. Αρχιμανδρίτου	Πάπιγκο	ετών 15
Γεώργιος Αθ. Ζηκόπουλος	Πάπιγκο	ετών 17
Γεώργιος Θ. Μουζάς	Πάπιγκο	ετών 17
Ιωάννης Δ. Αναγνωστόπουλος	Κόνιτσα	ετών 17

Α' τάξη Γυμνασίου

Αρίστιπος Αδ. Αδαμαντίδης	Κόνιτσα	ετών 14
Θωμάς Παν. Ρούβαλης	Κόνιτσα	ετών 14
Νικόλαος Χαρ. Πρόκος	Διπαλίτσα	ετών 20

Α' τάξη Δημ. Σχολείου

Δημήτριος Απ. Λιόλης	Βούρμπιανη	ετών 14
Ιωάννης Ν. Μάνος	Βούρμπιανη	ετών 14
Θεόδωρος Γ. Τζόγιας	Βούρμπιανη	ετών 12
Αριστείδης Ν. Ρούτσας	Τεπελένιον	ετών 12

Σχολ. Έτος 1894-1895

Τάξη Δ΄ Γυμνασίου

Κων/νος Δ. Αναγνωστόπουλος	Κόνιτσα	ετών 18
Αλέξ. Αθ. Ζηκόπουλος	Πάπιγκο	ετών 20
Βασίλειος Α. Τόγκας	Κόνιτσα	ετών 19

Γ΄ τάξη Γυμνασίου

Ιωάννης Δ. Αναγνωστόπουλος	Κόνιτσα	ετών 15
Ανδρέας Ι. Αρχιμανδρίτου	Πάπιγκο	ετών 16
Γεώργιος Αθ. Ζηκόπουλος	Πάπιγκο	ετών 18

Β΄ τάξη Γυμνασίου

Αρίστιπος Αδ. Αδαμαντίδης	Κόνιτσα	ετών 15
Παναγιώτης Γ. Μπεκιάρης	Κόνιτσα	ετών 18

Α΄ Τάξη Γυμνασίου

Αθανάσιος Ι. Βασιλείου	Λεσκάτσι	ετών 16
Κων/νος Χρ. Τσιαντής	Ζέλισσα	ετών 15

Γ΄ τάξη Δημοτικού

Ιωάννης Θ. Μουζάς	Πάπιγκο	ετών 15
Νικόλαος Χ. Πρόκος	Διπαλίτσα	ετών 21

Β΄ τάξη Δημοτικού

Δημήτριος Απ. Λιώλης	Βούρμπιανη	ετών 14
Περικλής Κ. Σούρλας	Πυρσόγιαννη	ετών 15

Α΄ τάξη Δημοτικού

Γεώργιος Δ. Λάμπρος	Βούρμπιανη	ετών 12
Θεόδωρος Γ. Τσόφας	Βούρμπιανη	ετών 13
Νικόλαος Χαρ. Κονίνης	Βούρμπιανη	ετών 15
Αλέξιος Γεωρ. Τζόγιας	Βούρμπιανη	ετών 15
Αλκιβιάδης Χ. Φορτουνόπουλος	Πάπιγκο	ετών 13
Ζήσης Ι. Δελνηγιάννης	Σαμαρίνα	ετών 13

Σχολ. έτος 1895-1896

Δ΄ τάξη Γυμνασίου

Ιωάννης Αναγνωστόπουλος	Κόνιτσα	ετών 16
Ανδρ. Χ. Αρχιμανδρίτου	Πάπιγκο	ετών 17

Γ΄ τάξη Γυμνασίου

Αρίστιπος Αδ. Αδαμαντίδης	Κόνιτσα	ετών 16
Παναγιώτης Γ. Μπεκιάρης	Κόνιτσα	ετών 19
Γεώργιος Αθ. Ζηκόπουλος	Πάπιγκο	ετών 19

Β' τάξη Γυμνασίου

Αθανάσιος Ι. Βασιλείου

Λεσκάτσι

ετών 17

Α' τάξη Γυμνασίου

Νικόλαος Χ. Ιατρίδης

Πυρσόγιαννη

ετών 15

Ιωάννης Θ. Μουζάς

Πάπιγκο

ετών 16

Νικόλαος Γ. Μπεκιάρης

Κόνιτσα

ετών 16

Γ' τάξη Δημ. Σχολείου

Περικλής Κ. Σούρλας

Πυρσόγιαννη

ετών 16

Β' τάξη Δημοτ. Σχολείου

Αριστείδης Ν. Ρούτσας

Τεπελένιον

ετών 14

Αλκιβιάδης Χρ. Φορτουνόπουλος

Πάπιγκο

ετών 14

Α' τάξη Δημοτικού

Ζήσης Ι. Δεληγιάννης

Σαμαρίνα

ετών 14

Γεώργιος Δ. Λάμπρου

Βούρμπιανη

ετών 15

Κων/νος Ιω. Κωτούλας

Βούρμπιανη

ετών 11

Σχολ. έτος 1896-1897

Δ' τάξη Γυμνασίου

Αρίστιπος Αδ. Αδαμαντίδης

Κόνιτσα

ετών 17

Παναγιώτης Γ. Μπεκιάρης

Κόνιτσα

ετών 20

Γεώργιος Αθ. Ζηκόπουλος

Πάπιγκο

ετών 20

Γ' τάξη Γυμνασίου

Αθανάσιος Ι. Βασιλείου

Λεσκάτσι

ετών 18

Σπυρ. Δ. Σούρλας

Ιωάννινα

ετών 18

Β' τάξη Γυμνασίου

Νικόλαος Χ. Ιατρίδης

Πυρσόγιαννη

ετών 16

Ιωάννης Θ. Μουζάς

Πάπιγκο

ετών 17

Νικόλαος Γ. Μπεκιάρης

Κόνιτσα

ετών 17

Α' τάξη Γυμνασίου

Γεώργιος Δ. Γράβος

Τούρναβον

ετών 15

Πέτρος Μ. Πισινάνης

Βεράτιον

ετών 15

Δημήτριος Παπαϊωάννου

Πάπιγκον

ετών 15

Περικλής Ν. Σούρλας

Πυρσόγιαννη

ετών 17

(Συνεχίζεται)

ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ ΕΠΙΡΡΩΣΗ

ΙΩΑΝΝΗ Β. ΤΣΑΓΚΑ

Με τον ν. 2539/97 ή διαφορετικά το ν. "Ιωάννη Καποδίστρια" οι δήμοι της Ελληνικής επικράτειας έγιναν 900 από 457 και οι κοινότητες 133 από 5.328. Τα σαράντα Κονιτσιωτοχώρια αποτελούν πλέον 2 Δήμους: 1) Δήμο Κόνιτσας με έδρα την Κόνιτσα¹ και 2) Δήμο Μαστοροχωρίων με έδρα την Πυρσόγιαννη, ενώ τρεις κοινότητες δεν αναγνωρίζονται ή δεν συνενώνονται στους παραπάνω δήμους και παραμένουν ως έχουν: 1. Αετομηλίτσας 2. Διστράτου 3. Φούρκας².

Ο Δήμος Μαστοροχωρίων περιλαμβάνει τις πρώην Κοινότητες των χωριών της λάκκας Σαρανταπόρου και της λάκκας του Βουρμπιανίτικου, τα οποία κατ' απόλυτη αλφαβητική σειρά είναι: 1 Ασημοχώρι 2 Βούρμπιανη 3 Γοργοπόταμος 4. Δροσοπηγή 5 Καστανέα 6 Κεφαλοχώρι 7 Λαγκάδα 8 Οξυά 9 Πλαγιά 10 Πληκάτι 11 Πυρσό-

γιαννη 12 Χιονιάδες.

Ονομάστηκε ο νέος Δήμος της επαρχίας Κόνιτσας Δήμος Μαστοροχωρίων, γιατί οι κάτοικοι των χωριών αυτών της Κόνιτσας τον καιρό της Τουρκοκρατίας διακρίθηκαν για τη δεξιοτεχνία τους στο οικοδομικό επάγγελμα ή στην τέχνη της μαστορικής. Τα μαστοροχώρια της Κόνιτσας με κυριότερα την Πυρσόγιαννη, Βούρμπιανη, Καστάνιανη, Κεράσοβο, Ζέρμα, Λεσκάτσι έβγαλαν ξακουστούς κουδαραίους που έχτισαν το πλήθος των Εκκλησιών, μοναστηριών, τζαμιών, τοξωτών γεφυριών, κρηνών, σπιτιών και άλλα οικοδομήματα πάσης φύσεως σ' ολόκληρη την Ελλάδα στα οποία φρόντιζαν να διατηρούν την κλασική και βυζαντινή αρχιτεκτονική παράδοση. Από τα χωριά αυτά τα "μπλούκια" ή οι "παρέες" ξεκινούσαν με τους αρχιμαστόρους ή πρωτομαστόρους ή τους αρχικουδαραίους⁴ του

1. Ο Δήμαρχος Κόνιτσας κ. Χατζνεφραιμίδης που είναι και σ' αυτές τις δημοτικές εκλογές υποψήφιος για το Δήμο της Κόνιτσας επισημαίνει: "Μερικά χωριά είναι σε δύσβατες περιοχές... το οδικό δίκτυο δεν είναι καλό... οι κοινότητες έχουν πρόβλημα και στην επαφή μεταξύ τους και στην επαφή με την έδρα... έχουμε ρίξει όλο το βάρος των προσπαθειών μας στις κοινότητες και στα τοπικά συμβούλια... Δ. Κρουστάλλη, οι Δήμαρχοι του Καποδίστρια Βήμα 9 Αυγ. 98 σελ. Α40.

2. Επισημαίνεται ότι τα χωριά αυτά είναι βλαχόφωνα.

3. Βλ. Ν. Μουτσόπουλου, Η λαϊκή αρχιτεκτονική της Βέροιας. The popular architecture of Verria. Αθήναι 1967, σελ. 52. Αλεξ. Χ. Μαρμόπουλου, Λαϊκή αρχιτεκτονική Ηπειρώτες μάστοροι και γεφύρια Αθήναι 1973, σ. 15 και Βασ. Παπαγεωργίου-Αργ. Πετρονώτη, Ο Πυρσογιαννίτης πρωτομάστορας Ζιώγας Φρόντζος και τα έργα του (Μάστοροι και γεφύρια) στο: Δήμος Κόνιτσας. Η επ. Κόνιτσας στο χώρο και στο χρόνο. Πρακτικά (επιμ. Β. Νησιάκου) Κόνιτσα 1996, σελ. 219 και εξής.

4. Ονομαστοί Πυρσογιαννίτες αρχιμάστοροι αναφέρονται: Ζιώγας (Γούσιας) Φρόντζος και Λάμπρος Βέτσας. Αυτοί έχτισαν την τοξωτή πέτρινη γέφυρα της Κόνιτσας (1870). Ο πρώτος λέγεται ότι έχτισε και τον Τούρκικο στρατώνα της Κόνιτσας το 1884. Βουρμπιανίτες αρχιμάστοροι ήταν: Χρ. Γιόσσης και ο γιός του Γιώργος. Έδρασαν και έχτισαν στα χωριά της Β. Ηπείρου.

Ο Ν. Λιόλης που έχτισε το Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Αθανασίου στην Ηπειρωτική Πρωτεύουσα στα Γιάννινα το 1857. Ο Μαϊστορορίζος από την οικογένεια του Κώστα Γραμματικού, γραμματέα του Αλή Πασά 1788 ο Θ. Γ. Γκόσιος και ο Ιω. Δούκας. Ο Σίμος Ψύλλος που ανακαίνισε το Μοναστήρι της Ζέρμας. Από την Καστάνιανη

Αγίου Δημητρίου και επέστρεφαν των Αγίων Αποστόλων δουλεύοντας σκληρά την πέτρα.

Δείγματα της λαϊκής αυτής τεχνικής των μαστόρων προγόνων μας που διασώζονται στοιχεία της ντόπιας αρχιτεκτονικής είναι τα "παλιόσπιτα", τα "παλαιοχώρια" (Λούψικου-Ζέρμας), οι Εκκλησίες, τα γεφύρια, οι νερόμυλοι, τα πεζούλια, οι καλύβες σε όλους τους οικισμούς (χωριά) του νεοσυσταθέντος Δήμου Μαστοροχωριών. Όλα τα χωριά έχουν κάτι να επιδείξουν που αποδεικνύει το μεράκι και τη μαστοριά των ονομαστών μαστόρων της Κόνιτσας. Γι' αυτό, το πρώτιστο έργο και καθήκον του νέου Δημάρχου του Δήμου

Μαστοροχωριών θα πρέπει να είναι η διαφύλαξη, συντήρηση, διατήρηση, αναπαλαίωση, ανάπλαση και γιατί όχι τουριστική αξιοποίηση όλων αυτών των κτισμάτων στους οικισμούς του Δήμου που είναι η γενέτειρα των λαϊκών μαστόρων των Κονιτσιωτοχωριών. Μόνον έτσι θα ενισχυθεί και τεκμηριωθεί και η ονομασία του Δήμου, όταν όλα τα οικοδομήματα που θα γίνονται στο εξής σ' όλα τα χωριά και θα έχει τη μέριμνα και την επιστασία ο Δήμος θα γίνονται με τις προδιαγραφές της ντόπιας λαϊκής αρχιτεκτονικής παράδοσης. Όλα τα χωριά πρέπει να γίνουν ένα μουσείο της πέτρας και του λαϊκού τεχνίτη, μάστορα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΗΛ. ΚΟΥΚΕΣΗΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Μουλαϊμίδου 5 Ιωάννινα, 1ος όροφος
(Μέγαρο Ιατρού ΤΖΟΓΙΑ, Όπισθεν ΟΤΕ)
Τηλ. Ιατρείου 21776, Οικίας 77585

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΛΜΙΝΤΕΡΗΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ

ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 421Β
ΠΛ. ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 6390049

ΜΑΡΙΚΑΠΗ-ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΑΤΣΗ

ΜΑΙΕΥΤΗΡ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ - ΟΓΚΟΛΟΓΟΣ
ΔΡ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΙΣΑ ΣΤΗΝ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΟΛΠΟΣΚΟΠΗΣΗ
ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
"THE BIRMINGHAM AND MIDLAND HOSPITAL FOR WOMEN"
BIRMINGHAM ΑΓΓΛΙΑ
ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟΥ "ΛΗΤΩ"

ΔΕΧΕΤΑΙ ΔΕΥΤΕΡΑ - ΤΕΤΑΡΤΗ - ΠΕΜΠΤΗ 6-8 Μ.Μ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

ΑΤΡΕΙΟ
ΤΕΡΠΑΝΔΡΟΥ 2 & ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ
ΓΚ 15126 ΠΕΡΙΟΧΗ Ν. ΛΕΣΒΟΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ
ΤΗΛ. 803152

RADIO-TAXI
A 84

ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΕΣΤΗΣ
ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟΥ

094-680642

ΛΑΡΙΣΑ

ΟΙΚΙΑ ΤΗΛ. 552422

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Στην προσπάθειά μας ν' αναστυλώσουμε τα μνημεία, που κληρονομήσαμε από τους προγόνους μας και δεν πρόλαβε να ισοπεδώσει, η καταστροφική μανία του χρόνου, ο Σύνδεσμός μας με απόφαση του Δ.Σ., ανέλαβε σε πρώτη φάση, την αναστύλωση των εκκλησιών, Αγίου Γεωργίου που κινδύνευε να καταρρεύσει και από κοινού με την εκκλησιαστική επιτροπή (που έχει ήδη εκτελέσει το 50% των εργασιών), την αναστύλωση του Αγίου Αθανασίου, που κάρκε το περασμένο καλοκαίρι, από την πτώση κεραυνού.

Ο Σύνδεσμός μας, από τις λίγες οικονομίες του, αποφάσισε τη διάθεση των 200.000 δραχμών.

Από τους Συγχωριανούς μας, τα πρώτα χρήματα διέθεσαν:

Τσούκαλης Χρήστος 100.000 δρχ.

Κισσαντώνης Ιωάννης 60.000 δρχ.

Νταλαγιώργος Απόστολος 50.000 δρχ.

Συν. προσωπική εργασία.

Γκιώκας Γεώργιος 30.000 δρχ.

Φούντου Μαρίνα 50.000 δρχ.

Στη μνήμη του πατέρα της.

Μποζιώνας Νικόλαος 50.000

Τους ευχαριστούμε θερμά, ευχόμενοι το παράδειγμά τους, να μιμηθούν όλοι οι Συγχωριανοί μας.

Ευχαριστούμε και την επιτροπή του κληροδοτήματος Χαρίση ΖΗΚΟΥ, που ενέκρινε το χρηματικό ποσό των 130.000 δρχ., για την κατασκευή των δυο μεταλλικών θυρών του Αγίου Γεωρ-

γίου.

Επειδή χρειάζονται αρκετά χρήματα, παρακαλούμε γι' άλλη μια φορά και εσείς μας συγχωρέσουν οι Συγχωριανοί μας που ανταποκρίνονται σε κάθε κάλεσμά μας, να μας ενισχύσουν οικονομικά με οποιοδήποτε χρηματικό ποσό, για να μπορέσουμε να φέρουμε εις πέρας, το δύσκολο έργο που έχουμε αναλάβει.

Όντας βέβαιοι για την ανταπόκρισής σας, για τις προσφορές σας, μπορείτε ν' απευθύνεστε, σε όλα τα μέλη του Δ.Σ. Για άλλη μια φορά αισθανόμαστε την υποχρέωση να ευχαριστήσουμε το μεγάλο μας ευεργέτη κ. Χρ. Τσούκαλη ο οποίος διέθεσε επί πλέον το ποσό των 200.000 δρχ. για την αποπεράτωση των εργασιών στην εκκλησία του Αγ. Ιωάννη, όπου βαφτίστηκε και δικαιολογημένα δείχνει κάποια μεγαλύτερη ευαισθησία.

Επίσης αισθανόμαστε την υποχρέωση και θα ήταν παράλειψη να μην ευχαριστήσουμε θερμά και τον καλό Συγχωριανό μας Γεώργιο Δαμιανό, ο οποίος πρόσφατα προσέφερε για ενίσχυση του Συνδέσμου μας, το χρηματικό ποσό των 100.000 δραχμών, ευχόμενοι το παράδειγμά του να μιμηθούν και άλλοι συγχωριανοί μας, αν θέλουμε πραγματικά να διατηρήσουμε το Σύνδεσμό μας, μοναδικό συνδυαστικό κρίκο για τη σύσφιξη των σχέσεών όλων εμάς, που βρισκόμαστε μακριά από την γενέτειρά μας τη Βούρμπιανη.

Σύνδεσμος Βούρμπιανης Αθηνών

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος, ο Σύνδεσμός μας, με απώτερο σκοπό την συνάντηση και κατ' επέκταση τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των Συγχωριανών μας που διαμένουν στην Αθήνα, διοργάνωσε την 31 Μαΐου 1998, μια μονοήμερη εκδρομή στα σπήλαια λιμνών (ΚΑΣΤΡΙΑ) - ΠΛΑΝΙΤΕΡΟ ΒΥΤΙΝΑ.

Ξεφεύγοντας για λίγο από τα καθημερινά μας προβλήματα, όσοι συμμετείχαν στην εκδρομή, αφ' ενός απόλαυσαν μια ωραία διαδρομή, αφ' ετέρου τους δόθηκε η ευκαιρία να γνωρίσουν τα σπήλαια των λιμνών της Καστριάς, μοναδικά στον κόσμο στο είδος τους και στη συνέχεια απόλαυσαν κάτω από πυκνά και πανύψηλα πλατάνια, συντροφιά με το κελάρυσμα των νερών του Αροάριου ποταμού, ένα φανταστικό μεσημεριανό φαγητό με πέστροφα, αρκετό

τους να διοργανωθούν και άλλες παρόμοιες εκδρομές.

Σύνδεσμος Βούρμπιανης Αθηνών

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΗ

Αφορμή παίρνω από τον αγαπητό και φίλο Θανάση Πορφύρη που γράφει σε προηγούμενο τεύχος του περιοδικού "ΚΟΝΙΤΣΑ" πως ο αρχαιότερος Σύνδεσμος είναι ο Σύνδεσμος ΟΞΥΑΣ. Όχι αγαπητέ Θανάση, ο αρχαιότερος Σύνδεσμος της Βούρμπιανης που ιδρύθηκε μετά το Σύνδεσμο ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ το έτος 1883 με την επωνυμία (ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΝΕΩΝ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ), και για ειδικούς λόγους άλλαξε ονομασία και μετενομάσθη ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ. Με παραρτήματα στη Θεσ/νίκη - Γιάννινα, με αξιόλογο δράση καθώς και στην Πάτρα.

Τα έργα του Συνδέσμου είναι τόσα πολλά που θα χρειαστούν πολλές σελίδες για να γραφούν. Θα περιοριστώ μόνο σ' ένα. Με έξοδα του Συνδέσμου, η δωρεάν παιδεία ήταν στην Βούρμπιανη από την εποχή της Τουρκοκρατίας και μάλιστα και με μαθητικό συσσίτιο. Τόσον στο Δημοτικό όσον και στο Ημιγυμνάσιο εγώ δέν πλήρωσα ούτε δραχμή για βιβλία, τετράδια κ.τ.λ. Γι' αυτό θα πρέπει όλοι οι ξενιτεμένοι των χωριών μας να βοηθήσουμε παντιοτρόπως τους Συνδέσμους αυτούς.

Γιώργος Ψύλλας

ντόπιο κρασί και φυσικά αρκετή συζήτηση και γέλιο.

Τις απογευματινές ώρες, πήραμε το δρόμο της επιστροφής, με έκδηλη την ευχαρίστηση όλων και την επιθυμία

Η ΜΕΡΑ Η ΓΙΟΡΤΗ Τ' ΑΪ ΛΙΩΣ ΤΟΤΕ ΚΑΙ ΤΕΡΑ

Ζηρθε και φέτος η 20η του Ιούλη, η γιορτή τ' Αϊ Λιώσ και στο μυαλό μου ζωντάνεψαν παλιές μνήμες γι' αυτή τη μέρα, πως τη γιορτάζαμε τότε, δηλαδή τα προπελεμικά χρόνια.

Στο χωριό δεν ήταν όλοι οι άνδρες, αλλά τα παιδιά, οι γυναίκες και οι άνδρες που βρίσκονταν στο χωριό, ήταν αρκετοί για να δώσουν το πανηγυρικό χρώμα της ημέρας.

Πρωϊ-πρωϊ ξεκινούσαμε ποδαρόδρομο, όλοι για τον Αϊ-Λιά. Στη λειτουργία ήμασταν όλοι εκεί και μετά τη λειτουργία βγαίναμε όλοι έξω, αλλάζαμε ευχές και κολατσίζαμε ό,τι είχαμε. Αυγά τηγαυιτά, λαγκίτες, τυρί και κανά αγγούρι απ' τον κήπο. Όλες οι γυναίκες γύριζαν στο χωριό. Εκείνες που δεν είχαν τους άντρες τους δε θα ξανάβγαιναν στον Αϊ Λιά. Οι άλλες θάφτιαχναν μπουρέκια και θα ξανάβγαιναν για να φαν όλοι μαζί το μεσημέρι. Οι άνδρες που ήταν στον Αϊ-Λιά, άλλοι ετοιμάζαν το κοκορέτσι και το ψητό κι άλλοι κουβαλούσαν ξύλα. Φυσικά το ψητό ήταν μετρημένο, ένα ή, το πολύ δύο σφαχτά που μοιράζονταν σε μερίδες, ανάλογα με τις οικογένειες. Απ' τη γιορτή δεν έλειπαν και οι τσελιγκάδες που έβοσκαν τα κοπάδια τους στα κοινοτικά λιβάδια. Αυτοί πάντα έψηναν μαζί μας και μας μοίραζαν μια ή δυό τζαντίλες φρέσκο τυρί. Δεν έλειπαν απ' το γλέντι μας οι οργανοπαίχτες απ' τη Βούρμπιανη οι οποίοι μας ήξεραν ότι στα γλέντια ήμασταν "καψοκαλύβες", την "καίγαμε την κάπα

μας". Πολλές δραχμές δε θα μάζευαν γιατί δεν είχαμε-θα χόρταιναν όμως μπουρέκια και θάγλειφαν και κανά κόκκαλο απ' το ψητό. Μετά το φαγητό ο χορός στον Αϊ-Λιά όλο το απόγευμα πήγαινε γαϊτάνι και όταν έγερνε ο ήλιος, ξεκινούσαμε όλοι για το χωριό.

Φθάνοντας στο χωριό πρώτα πηγαίναμε για χρόνια πολλά σε όσους γιόρταζαν και μετά, το γλέντι συνεχίζονταν στην πλατεία του χωριού ως αργά τη νύχτα, όπου χόρευαν όλοι, μικροί μεγάλοι. Αυτό το ευχάριστο έθιμο γίνονταν κάθε χρόνο ως το 1940 που τον ουρανό τον σκέπασαν τα σύννεφα του πολέμου. Ακολούθησαν δίσεκτα χρόνια.

Το χωριό για κάμποσα χρόνια ήταν ακατοίκητο κι όταν κατάκατσε ο κουρνιαχτός του πολέμου και οι χωριανοί μας ξαναγύρισαν στο χωριό και ξανάστησαν τα νοικοκυριά τους, τον Αϊ -Λιά δεν τον ξέχασαν. Ξανάρχισε το πανηγύρι στον Αϊ-Λιά και γίνονταν κάθε χρόνο και καλύτερο, φθάνοντας στο σημείο απ' το 1976 και μετά το κάθε σπίτι νάχει το δικό του ψητό και πολλές οικογένειες να καλούν στο γλέντι μας φίλους, συγγενείς ή και γνωστούς ακόμα απ' τα γύρω χωριά, ή απ' τα Γιάννινα.

Τα χρόνια δυσκόλευαν, η ζωή ακριβαινε, το πανηγύρι τ' Αϊ-Λιώσ γίνονταν φτωχότερο και τελικά τα τελευταία χρόνια τα μεταφέραμε στις 15 Αυγούστου στο χωριό. Και εδώ τα γλέντια καλά πήγαιναν. Κάτι γάμοι, κάτι βαφτίσια στο χωριό, η ζωή δυνάμωνε, όταν πριν δυό χρόνια την ώρα που άναβε το γλέντι και

δυνάμωνα το κέφι, έπεσε νεκρό το παλικάρι μας, ο Τασούλης του Νίκου Ζούκη, έπεσε σαν ο έλατος της Βαλιακλάδας. Από τότε δε μας κάνει όρεξη να ξανακάνουμε γλέντι. Παρ' όλα αυτά, οι λάτρεις των πανηγυριών του Αϊ-Λιά δεν έλειπαν κι έβλεπες κάθε μέρα του Αϊ-Λιά κάθε χρόνο δυο-τρεις πιστοί στις καλές μας παραδόσεις, ν' ανεβαίνουν με τα πόδια ως τον Αϊ-Λιά, να προσκυνούν, ν' ανάβουν τα καντήλια στην εκκλησία, κάτι να τρων για το έθιμο και να ξαναγυρίζουν στο χωριό ευχαριστημένοι ότι πήγαν και πάλι στον Αϊ-Λιά· τους αξίζει κάθε έπαινος.

Φέτος τα πράγματα άλλαξαν. Όσοι βρεθήκαμε στο χωριό, χωρίς καμιά συνεννόηση, πήραμε σιωπηρά την απόφαση, τ' Αϊ-Λιώς να βγούμε όλοι στον Αϊ-Λιά και το πετύχαμε. Όλες οι φαμίλιες - εκτός από δυο-τρεις δικαιολογημένες περιπτώσεις - βρέθηκαν εκεί. Για το χωριό μας, ήταν κάτι.

63 άτομα βρέθηκαν στον Αϊ-Λιά, όλοι καλά προετοιμασμένοι για όλα. Φυσικά πολλά ψητά δεν είχαμε - τρία για την ακρίβεια - αλλά όλοι είχαμε από ένα μπούτι ψημένο απ' το σπίτι μας. Δεν εί-

χαμε κλαρίνα απ' τη Βούρμπιανη, αλλά με τα κασετόφωνα χόρεψαν όλοι και φυσικά ο χορευταράς μας Βασίλης του παπα Φώτη πρώτος και καλύτερος, το ίδιο κι ο γραμματέας της κοινότητας Βαγγέλης Κυπαρίσσης που καμαρώνουμε όλοι τη λεβεντιά του. Απ' τις γυναίκες ξεχώρισε η τσελιγκοπούλα μας Κατερίνα Ζών. Όσο για ποιό, η μπύρα πήγαινε κι έρχονταν.

Όλοι μείναμε κατευχαριστημένοι και φύγαμε με τις καλύτερες εντυπώσεις. Δε θέλουμε, αντιδρούμε όσο μπορούμε να μη σβήσει αυτή η ωραία πατριωτική παράδοση. Η ψυχαγωγία στα χωριά μας είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Εκείνο που κάπως μας ενθουσιάζει είναι τα πανηγύρια που γίνονται σ' όλα τα χωριά.

Φυσικά είναι πολύ λίγα, αλλά γίνονται με πολλή ζωντάνια, κέφι και χαρά. Αυτή τη χαρά, ας φροντίσουμε να την κρατήσουμε άσβεστη στις καρδιές μας γιατί είναι η ζωή, η ύπαρξη των χωριών μας.

Εύχομαι σ' όλους Χρόνια Πολλά και του χρόνου καλύτερα.

Οξυά, Ιούλης 1998
Θανάσης Πορφύρης

ΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ
ROOMS FOR RENT
(500 μ. από την είσοδο στην πόλη)
Με θέρμανση, μπάνιο κλπ.

ΘΩΜΑΣ ΝΙΤΣΑΣ

Τηλ. 22065

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ "Το Γεφύρι" Με 10 κλίνες, εστιατόριο, μπάρ, θέρμανση, πάρκινγκ κλπ. Στην ειδυλλιακή τοποθεσία της γέφυρας Αώου στην Κόνιτσα. Τηλ. 0655-23780

ΣΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΑΝΑΡΓΥΡΟΥΣ ΚΛΕΙΔΩΝΙΑΣ

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος την 1η Ιουλίου, αρκετοί κάτοικοι της Κλειδωνιάς, αλλά και των γειτονικών χωριών Αγίου Μηνά και Αρίστης, ανταμώσαμε στο ερειπωμένο μοναστήρι των Αγίων Αναργύρων που βρίσκεται στη χαράδρα του Βίκου στη θέση Κλειδί, ημέρα εορτής των Αγίων.

Η ευχάριστη διαδρομή διαρκεί περίπου μια ώρα μέσα απ' ένα μονοπάτι που το σκεπάζουν αιωνόβια πλατάνια, αρχίζοντας απ' το πέτρινο γεφύρι του Βοϊδομάτη. Ακολουθώντας λοιπόν κι εμείς παρέες παρέες το σκιερό μονοπάτι και με συντροφιά τον ήχο απ' τα γάργαρα νερά του ποταμού φτάσαμε στον ιερό χώρο της μικρής εκκλησίας όπου ο παπα Δήμος, ιερέας του χωριού μας, τελούσε τη Θεία Λειτουργία.

Στο τέλος και μετά τον αγιασμό προσφέρθηκε στους προσκυνητές λουκούμι και τσίπουρο.

Στη συνέχεια τηρήθηκε το έθιμο που θέλει τους άντρες να κάθονται στην άκρη του ποταμού πίνοντας το ουζάκι και τις γυναίκες να ετοιμάζουν το γεύμα.

Βέβαια το ουζάκι ή το τσίπουρο δεν το συνόδευαν μόνο εκλεκτοί μεζέδες, αλλά και παραδοσιακά τραγούδια με το δημοτικό συγκρότημα του Αντρέα Φιλιππίδη.

Ο Χορός κράτησε μέχρι τις απογευματινές ώρες για να πάρουμε το μονοπάτι της επιστροφής που μας φάνηκε ... κάπως μεγαλύτερο.

Και του Χρόνου

Αλέκος Καραφλιάς

Μια αποδημητική οικογένεια

Οι κάτοικοι της Κλειδωνιάς υποδέχτηκαν με χαρά κι εφέτος το ζευγάρι των πελαργών που έχει τη φωλιά του σε κεντρική κολόνα της ΔΕΗ.

Τακτοποίησε τη φωλιά και σε λίγο το ζευγάρι απόκτησε τρία μικρά. Οι ευτυχείς γονείς αλώνιζαν τους βάλτους και τα χωράφια του κάμπου κουβαλώντας τροφή για τους μικρούς νεοσσούς που περίμεναν με ανοιχτό στόμα κάθε φορά τον ερχομό των γονιών τους.

Από άγνωστη αιτία ο πελαργός δεν επέστρεψε κάποια στιγμή στη φωλιά. Βρέθηκε νεκρός σε κάποιο χωράφι. Η πελαργίνα όμως δεν το βάλε κάτω. Διπλασίασε τις δυνάμεις της, εξασφαλίζοντας τροφή για τα μικρά της που μεγά-

λωναν από μέρα σε μέρα και οι κάτοικοι του χωριού απολαμβάνουν το θάμα της πελαργοοικογένειας που αναδύεται στη φωλιά της κολόνας και τους χαιρετάει με τα ρυθμικά κροταλίσματά της.

Όπως άκουσα, είναι τόσο ήμεροι οι πελαργοί που πλησιάζουν τους αγρότες χωρίς φόβο και τους συντροφεύουν στις γεωργικές ασχολίες τους, καθώς ψάχνουν για την τροφή τους.

Είναι όμορφο θάμα να βλέπει κανείς αυτά τα μεγάλα πουλιά να προσγειώνονται και ν' απογειώνονται στον κάμπο!

Ας ελπίσουμε πως θα'ρθουν και του χρόνου.

Η περιοχή μας μπορεί να φιλοξενήσει περισσότερα ζευγάρια και καλά θα κάναμε να ετοιμάσουμε μερικές φωλιές σε ψηλά σημεία, μήπως την επόμενη άνοιξη προσελκύσουμε και άλλους τέτοιους όμορφους επισκέπτες.

Σ. Τουφίδης

Σημείωση:

Πριν από μερικά χρόνια ένα ζευγάρι πελαργών, μετά από μερικές αναγνωριστικές πτήσεις στην Κόνιτσα, κάθισε αρκετή ώρα στην κορυφή του καμπαναριού του Αγ. Κοσμά κι έπειτα μας αποχαιρέτησε...

"ΟΛΥΜΠΟΣ"

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΤΣΙΠΗΡΑ

Από τις εκδόσεις Α. Λιβάνη "ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ" κυκλοφόρησε το νέο βιβλίο του Κ. Τσίπηρα "ΟΛΥΜΠΟΣ".

Ο συγγραφέας ανατρέχει στη μυθολογία και στην ιστορία, παραθέτοντας στη συνέχεια πολλά στοιχεία για τη γεωλογία, τη χλωρίδα και πανίδα του βουνού των θεών και περιγράφει έξι ορειβατικές διαδρομές για τη γνωριμία με το βουνό.

Με το πάθος που τον διακρίνει για την

προστασία της φύσης, ο συγγραφέας κατορθώνει να τραβήξει τον αναγνώστη, να τον μυήσει στα μυστικά της ορειβασίας και να του κεντρίσει την επιθυμία ν' ανεβεί κι αυτός στις ψηλές κορφές του Ολύμπου.

Σ' αυτό βοηθάει και ο πλούτος των φωτογραφιών από εξορμήσεις στο Μυθικό βουνό.

Είναι ένα βιβλίο που πρέπει να διαβαστεί από όλους τους νέους μας.

Σ.Τ

Αποχαιρετηστήρια Επιστολή

Η πρόνοια του Θεού μας έστειλε σ' αυτή την ακριτική γωνιά της πατρίδας.

Έτσι πιστεύω. Στην αρχή, η μικρή κοιλάδα η περιτριγυρισμένη από ψηλά βουνά, χωρίς τον απέραντο ορίζοντα της θάλασσας μας φάνηκε φυλακή. Άγνωστο τοπίο, άγνωστοι άνθρωποι και εμείς να προσπαθούμε να προσαρμοστούμε.

Οι ευχάριστες εκπλήξεις άρχισαν να φαίνονται από τις πρώτες μέρες.

Οι Δάσκαλοι προσπαθούσαν να μεταδώσουν στα παιδιά την πίστη στο Θεό, την αγάπη στην πατρίδα, τον σεβασμό στο περιβάλλον και στη συνέχεια να τους μάθουν μαθηματικά και γεωγραφία. Οι καθηγητές, πηγαίνοντας αντίθετα στο ρεύμα της εποχής που επιβάλλει μια στιγνή οικουμενικότητα, προσπαθούσαν να στηρίξουν τους έφηβους ξοδεύοντας ώρες από τον προσωπικό τους χρόνο.

Η εκκλησία στήριζε τους ανήμπορους ηθικά και υλικά και προσπαθούσε και αυτή με τη σειρά της να κρατήσει τους νέους, στο δρόμο του Θεού.

Ο Δήμος έδινε περισσότερες ευκαιρίες στους νέους, ώστε να μείνουν στον τόπο τους.

Πολλές φορές πάλι όλοι μαζί παραμερίζοντας τις τυχόν διαφορές, με την βοήθεια των άλλων αρχών του τόπου συζητούσαν και έδιναν λύση σε προβλήματα που αφορούσαν τους νέους.

Οι καθημερινές συγκινήσεις ξυπνούσαν μέσα μου τις μνήμες των παιδικών μου χρόνων και με έκαναν να νιώθω περισσότερο Ελληνίδα και συνειδητή Χριστιανή. Ευχαριστώ τον Θεό που προνόησε, ώστε τα παιδιά μας να κάνουν ένα καλό ξεκίνημα και εσάς που κοντά σας ένιωσα τόσες συγκινήσεις.

*Εις το επανιδείν
Στέλλα Σκούμπη*

Σημείωση

Η παλιά φωτογρ. του προηγ. τεύχους ήταν από το αρχείο του Δήμου Κοντοδήμου που απεικονίζεται πρώτος από δεξιά στην α' σειρά. (Κεράσοβο).

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

"Ο ΘΑΜΠΟΣ ΔΙΣΚΟΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ"

(Μιχ. Παγούνη)

Οσοι επιμένουν ακόμη να κάνουν ξεχωριστό μνημόσυνο για τα θύματα του εμφυλίου πολέμου στο Γράμμο ή αλλού, κρατώντας άσβεστο το μίσος που στοίχισε τόσες ζωές και δεινά θα κάνουν καλά να διαβάσουν όσα ο Μιχάλης Παγούνης γράφει στο βιβλίο του με τίτλο "Ο ΘΑΜΠΟΣ ΔΙΣΚΟΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ".

Ο Μιχάλης Παγούνης, σε ώριμη πλέον ηλικία, έχοντας ζήσει στο πετσί του πολλά απ' αυτά που γράφει και τέλος την προσφυγιά, καταξιωμένος επαγγελματικά, με μόρφωση που θα ζήλευαν πολλοί σύγχρονοί του, αλλά και νεότεροι, στέλνει το δικό του μήνυμα συμφιλίωσης και αγάπης αποφεύγοντας κατά το δυνατόν, μονομερείς κρίσεις κι επικρίσεις.

Το πως συναγωνιστές της εθνικής αντίστασης, που πάλεψαν δίπλα-δίπλα και έγραψαν σελίδες δόξας για την Ελλάδα και τον κόσμο ολόκληρο, βρέθηκαν, μετά την αποχώρηση των εισβολέων, σ' αντίπαλα χαρακώματα, είναι μια υπόθεση για την οποία έχουν γραφεί πολλά. Όμως, κάθε περίπτωση είναι ξεχωριστή και οι κατηγοριοποιήσεις του τύπου άσπρο-μαύρο, καλός-κακός, πατριώτης-προδότης, δεν οδηγούν πουθενά.

Από αγωνιστές, σαν αυτούς που πρόταξαν τα στήθη τους χάνοντας και το ίδιο τους το αίμα για πραγματική λευτεριά, ισότητα, δικαιοσύνη και αδελφότητα, έχει πάντα ανάγκη ο τόπος και η ανθρωπότητα. Αντίθετα μεγαλοσχήμονες, που κάθε φορά, γατζωμένοι στην εξου-

σία "νίπουν τας χείρας των" ως Πόντιοι Πιλάτοι, βάζοντας άλλους να μακελεύονται, δε μας χρειάζονται.

Το βιβλίο του Μιχάλη Παγούνη δεν έχει μόνο ιστορική και λογοτεχνική αξία. Εισχωρώντας βαθιά στην στην καρδιά και στο πνεύμα των προσώπων του δράματος, καταγράφοντας σκέψεις και πράξεις τους, μας δίνει τη δυνατότητα μεταφοράς και προβληματισμού σε σύγχρονες, καθημερινές καταστάσεις.

Κάποια αποσπάσματα από το βιβλίο, που παρατίθενται στη συνέχεια, σίγουρα δεν καλύπτουν το περιεχόμενό μου, δίνουν όμως την ευκαιρία μιας πρώτης επαφής που εύχομαι να αποτελέσει αφορμή προσεκτικής ανάγνωσης του:

- ... Ο τόπος γύρω σκοτείνιασε απότομα. Ο λοχίας χύμηξε στη βουνοπλαγιά παράφορος και μην μπορώντας να δει τίποτα μπροστά του, έπεφτε πάνω στα ορύγματα και τους κορμούς των δέντρων φωνάζοντας. "Ωωω... ο δύστηχος, σκότωσα τον αδερφό μου, σκότωσα τον αδερφό μου". Οι στρατιώτες αλληλοκοιπάχτηκαν συνταραγμένοι, σαν ν' άκουγαν την αναγγελία του θανάτου κάποιου δικού τους" (σελ. 356).

- ... *Κι αν αντικρίσεις να 'ρχονται κάποιοι κουρσάροι πάλι σάλπισε εγερτήριο πέρα σε κάθε ράχη. Ν' αναστηθούν οι Αδερφοί, φαντάροι και Αντάρτες "μολών λαβέ" να κράξουνε να στοχαστούν οι πάντες (σελ. 7).*

I.T.

ΣΧΟΛΙΑ

Ἡ παλιά Λαϊκή Αγορά

Ὅπως γνωρίζουμε ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Κόνιτσας καθὼς καὶ τῆς Επαρχίας μας, ὑπάρχει στὴν πόλη μας ἡ παλιά Λαϊκὴ ἀγορά.

Εἶναι εγκατελειμμένη ἀπὸ χρόνια καὶ παρουσιάζει μεγάλα προβλήματα.

Ὁ τοῖχος τῆς Βόρειας πλευρᾶς που συνορεύει με τὸ μεγάλο ρέμα ἀρχίσει νὰ πέφτει πρὸς τὸ ρέμα καὶ σιγά-σιγά ἀρχίζει νὰ ξεμπαζώνεται τὸ ἔδαφος κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τῆς Λαϊκῆς ἀγορᾶς, καθὼς καὶ τῶν διπλανῶν κτιρίων.

Φαντάζομαι ὁ Δήμαρχος ὁ ὁποῖος διατηρεῖ καλὴ μνήμη νὰ το θυμάται!

Ἦταν στὴν πρώτη ἐκλογή ὅταν διαπίστωσε πὼς σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο που ἔπεσε τότε, ὁ τοῖχος εἶχε ἀρχίσει νὰ βαῖζει καὶ εἶχαν πέσει καὶ λίγες πέτρες.

Ἐτρεξα ἀμέσως στὸ γραφεῖο του καὶ τὸν ἐνημέρωσα. Ὁ Δήμαρχος πήρε κάποιον μηχανικό στὸ τηλέφωνο καὶ του ἔδωσε ἐντολή νὰ ἐξετάσει τὸ θέμα καὶ με καθυσύχασε λέγοντάς μου ὅτι τὸ ἀπόγευμα θὰ πάει ὁ μηχανικός ἐπὶ τόπου. Μετὰ ἀπὸ λίγες μέρες τὸν υπενθύμισα πάλι καὶ μου εἶπε πὼς θὰ το φτιάξουν.

Απὸ τότε παραμένει ἔτσι, καὶ ἡ τρύπα αὐτὴ μεγάλωσε καὶ ἐγίνε πόρτα.

Δεν γνωρίζω φυσικά πὼς μελετᾶει ὁ Δήμος τὸ θέμα τῆς Λαϊκῆς ἀγορᾶς.

Δικαίωμά τους εἶναι νὰ φτιάχνουν καινούργια στὴν τοποθεσία που αὐτοὶ θεωροῦν κατάλληλη.

Νομίζω ὅμως ὅτι πρῶτα πρέπει νὰ γίνεῖ ὁ τοῖχος τῆς παλαιᾶς γιὰ νὰ εξασφαλίσουν τὸν χώρο αὐτὸ καὶ νὰ ἀποφύγουν

τὸν κίνδυνο καθίζησης διπλανῶν σπιτιῶν καὶ μεγaziῶν που εἶναι κολλημένα με τὸν κεντρικό τοῖχο στήριξης τῆς λαϊκῆς ἀγορᾶς.

Εάν ὁ τοῖχος πέσει τελείως τότε θὰ εἶναι πολὺ δαπανηρὸ νὰ ἐπισκευασθεῖ γιὰ τὸ σημεῖο ἔχει δύσκολη πρόσβαση, γιὰ αὐτὸ χρειάζεται τὸ θέμα ἀμεση δράση.

Ἄς με συμπαθήσει ὁ Δήμαρχος καθὼς καὶ τὸ συμβούλιο που τους ἐνοχλῶ τακτικά, με τέτοια θέματα.

Ἀλλὰ νομίζω πὼς γιὰ νὰ γίνεῖ ὁ τόπος μας καλύτερος θὰ πρέπει νὰ ἐνδιαφερόμαστε ὅλοι καὶ ὄχι νὰ τα περιμένουμε ὅλα ἀπὸ τὸν Δήμο.

Εζνεπίδης Λουκάς

.....

Η κίνηση τῶν αυτοκινήτων στὴν Κόνιτσα κατὰ τους μῆνες Ἰούλιο-Αύγουστο ἦταν τέτοια που δημιουργήθηκε κυκλοφοριακὸ πρόβλημα στὸ κέντρο τῆς πόλης. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ πάρκιγκ που κατασκευάζεται κάτω ἀπὸ τὴν Κεντρ. Πλατεία, πρέπει κατὰ τὴ γνώμη μας, ὁ Δήμος νὰ διαμορφώσει καὶ ἄλλους χώρους γιὰ στάθμευση τῶν αυτοκινήτων. Τέτοιοι χώροι π.χ. εἶναι καὶ αὐτοὶ μπροστὰ ἀπὸ τὸ Γυμνάσιο κα.

• Τὴν ἀντίθεση κατὰ τὴν Ἀπάνευση τῆς εικόνας τοῦ Ἀγ. Κοσμά τὴν παραμονὴ τῆς γιορτῆς! Με βυζαντινὴ μεγαλοπρέπεια ἐμφανίστηκαν στὴν πλατεία οἱ “Ἄγιοι” Μητροπολίτες, φορώντας χρυσοποικίλες στολές, μίτρες καὶ πατερίτσες.

Με τριμμένο ράσο, ροζιασμένη μαγκούρα καὶ μπαλωμένα παπούτσια, ἀλώνιζε πεζὸς τὴ σκλαβωμένη ρωμιοσύνη ὁ Μέγας Ἐθναπόστολος νὰ ξυπνήσει τὸ ὑπόδουλο ἔθνος γιὰ τὸ “ποθούμενο”.

- Και οι “μπενβέ” και μερσεντές των επισκόπων που κυκλοφορούσαν στην Κόνιτσα έδιναν την εντύπωση χλιδής των κατόχων τους.

Κραυγαλέα αντίθεση που δεν πέρασε απαρατήρητη από τους κοινούς θνητούς της βιοπάλης και της λιτότητας...

- “... Να ξεχάσουμε ό,τι κακό έγινε σ’ αυτόν τον τόπο και να κηρύξουμε την αγάπη, τη δικαιοσύνη, και την αλήθεια. Σας φέρνω το μήνυμα της αγάπης και της ομόνοιας...”.

Αυτά είπε, μεταξύ πολλών άλλων, ο Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος στην αντιφώνησή του κατά την επίσκεψη στην Κόνιτσα στις 23/8.

Λόγια που συγκινούν κάθε απλό και καλοπροαίρετο άνθρωπο. Τι γίνεται όμως στην πράξη:

Πριν “αλέκτωρ λαλήσει τρεις”, την επόμενη Κυριακή δηλαδή, δικαστικό μνημόσυνο υπέρ των φονευθέντων στο Γράμμο κατά τον εμφύλιο τελέστηκε στη Βούρμπιανη. Των φονευθέντων της μιας πλευράς.

Ως πότε θα ξεχωρίζουμε τα σκοτωμένα αδέρφια; Τα χώρισαν κάποιοι στη ζωή, θα δαιωνίζουμε το χωρισμό τους και μετά θάνατο; Τι αντίθεση μεταξύ λόγων και πράξεων.

Σ.Τ.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Με πολλές ζέστες μας εγκατέλειψε ο Ιούνιος αλλά και ο Ιούλιος μας ήρθε με πιο άγριες διαθέσεις.

- Αρκετή προσέλευση λουομένων παρατηρείται αυτή την εποχή στα ιαματικά λουτρά Καβασίλων και Αμαράντου.

- Στις 20/7, όπως κάθε χρόνο, έγιναν κι εφέτος οι καθιερωμένες γιορτές

στη Φούρκα με την παρουσία επισήμων και πλήθους κόσμου.

Την ίδια ημέρα, οι Κερασοβίτες είχαν κρεμασμένες μαύρες σημαίες διαμαρτυρόμενοι για το νομοσχέδιο “Καποδίστριας”.

- Στις 23/7 πραγματοποιήθηκε με επιτυχία στην Κόνιτσα (Γέφυρα Αώου) η συναυλία της ΕΡΤ 3 με διευθυντή της ορχήστρας κ. Άκη Γεροντάκη.

- Η Αναγνωστοπούλειος Γεωργ. Σχολή Κόνιτσας καθιέρωσε τη βράβευση αριστούχων μαθητών στη μνήμη του ευεργέτη Μιχ. Αναγνωστόπουλου. Τα βραβεία θα δίνονται: α) στον αριστούχο του Τεχν. Λυκείου Κόνιτσα β) στον αριστούχο του Γενικού Λυκείου και γ) στον αριστούχο του Γυμνασίου. Τα βραβεία θα συνοδεύονται και με το χρημ. ποσό των 100 χιλ. δρχ. για τους αριστεύσαντες των Λυκείων και 70 χιλ. δρχ. για τον αριστεύσαντα του Γυμνασίου.

- Την 1/8 το ΔΗΠΕΘΙ παρουσίασε στην Κόνιτσα (στο χώρο του Γυμνασίου - Λυκείου) το θεατρικό έργο του Γ. Θεοτοκά “Το παιχνίδι της τρέλας και της φρονιμάδας”.

Η παράσταση είχε επιτυχία και την παρακολούθησαν αρκετοί Κονιτσιώτες οι οποίοι καταχειροκρότησαν τους ηθοποιούς.

- Χωρίς βροχές και με υψηλές θερμοκρασίες πέρασε ολόκληρος ο μήνας Ιούλιος, αλλά και ο Αύγουστος ξεκίνησε με τις ίδιες συνθήκες.

- Παραμονές 15αυγούστου πολύς κόσμος κινήθηκε στην Κόνιτσα και στα χωριά της.

Τα καταστήματα τροφίμων στην Κόνιτσα παρουσίασαν μεγάλη κίνηση και δημιουργήθηκε πρόβλημα στάθμευσης

των αυτοκινήτων. Αυτό πρέπει να προβληματίσει το Δήμο για την εξεύρεση χώρων στο κέντρο της πόλης.

- Το βράδυ της παραμονής, πολύς κόσμος επισκέφθηκε την εκκλησία της Παναγίας (Άνω-Κόνιτσα) και το Μοναστήρι της Μολυβδοσκεπάστης. Ανήμερα της Παναγίας τελέστηκε στον Άγιο Κοσμά η Δοξολογία παρουσία των Αρχών και λαού για την “Ημέρα των Ενόπλων Δυνάμεων”. Μετά τη Δοξολογία και την επιμνημόσυνη δέηση στο Ηρώο της πόλης επακολούθησε δεξίωση στη Λέσχη Αξιωματικών της πόλης, όπου εκτός του Δ/τή του Δημάρχου, Δ/τη Αστ. Τμήματος, Πυροσβ. Υπηρεσίας κ.λ.π. παρέβρεθησαν και πολλοί πολίτες.

- Έκλεισε ένας χρόνος από την εγκατάσταση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας στην Κόνιτσα και η πετυχημένη λειτουργία της σ’ αυτό το διάστημα δικαίωσε και αυτούς που απαιτούσαν πολλά χρόνια πριν κι αυτούς που ενήργησαν για τον ερχομό της.

Σύντομα η Πυροσβεστική θα έχει και το καινούργιο οίκημα που χτίζεται σε οικόπεδο του Δήμου.

- Άρχισαν οι εργασίες για τη θεμελίωση του υπόγειου σταθμού αυτοκινήτων και της Δημ. Αγοράς δίπλα από τη Στρ. Λέσχη.

- Επιτέλους έβρεξε στις 28 Αυγούστου, ύστερα από αναβροχιά δυο μηνών. Πολλά χρόνια είχαμε να ιδούμε τόσο ξηρό Καλοκαίρι.

- Τιμητική εκδήλωση έγινε από το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Κόνιτσας το βράδυ της 29/8 για την πνευματική προσφορά του κ. Γιάννη Λυμπερόπουλου και παρουσίαση από τον ίδιο του νέου βιβλίου του “ο Αλή Πασάς και

οι βαθύτερες καταβολές των πολιτισμικών επιδιώξεών του”.

Για το έργο του μίλησε η καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Γεωργία Λαδογιάννη και για το “Βιοτεχνικό Πάρκο” (πρόταση του κ. Λ. για την ανάπτυξη της περιοχής που δημοσιεύτηκε σε προηγούμενο τεύχος του περιοδικού μας) έκανε αναφορά ο Μιχάλης Ντίνος.

Την εκδήλωση παρακολούθησαν αρκετοί Κονιτσιώτες και ο Δήμος πρόσφερε στον τιμώμενο της βραδιάς χειροποίητο δίσκο με τη γέφυρα της Κόνιτσας.

- Επικεφαλής των τριών συνδυασμών στο Δήμο Κόνιτσας για τις ερχόμενες εκλογές είναι οι κ.κ. Μακόπουλος Χαρ. Φασούλης Χρ. και Χατζηφραιμίδης Πρ. Στο Δήμο Μαστοροχωρίων οι κ.κ. Ζήνδρος Γεώργιος, Παπανώτης Γρηγ., και Φασούλης Γ. Χρ.

Αποτελέσματα επιλογής 1998 Γ. Λυκείου Κόνιτσας

Κατσάρη Μαρίνα Ναυτ. σπ. Πανεπιστ. Πειραιά

Κυρτσόγλου Μαρία. Φυσ. Αγωγής Αθήνας

Μουλαΐδης Θεοχάρης Ιστορ. Αρχ. Ιωαννίνων

Παπαγιάννη Παρασκευή Νοσηλευτ. ΤΕΙ Πάτρας

Χήρα Ιουλία. Τουρ. επιχ. ΤΕΙ Λαμίας.
Κουνάβα Δέσποινα, από Παλαιοσέλι, πρώτη στη Γαλ. Φιλολογία Θεσ/νίκης.

Θεοδώρα Μποζίνη (κόρη Σωτηρούλας Σταυρίδη από το Ελεύθερο Κόνιτσας) στην Οδοντοϊατρική Θεσ/νίκης Μπουζούλα Ελένη. Νοσηλευτ. Ιωαννίνων.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις:

Στα Γιάννινα, ο Γιάννης Διδασκάλου και η Αμαλία Καλλινιέρη απόκτησαν στις 10/7 αγοράκι.

- Ο Δημήτρης και η Αγλαΐα Μπέτζίου απόκτησαν στις 22/7 κοριτσάκι, στα Γιάννινα.

- Ο Γιώργος και η Μερόπη Σπανού απόκτησαν στις 16/7 αγοράκι στην Κόνιτσα.

- Στο Κεράσοβο ο Κώστας και η Ευανθία Τζίνα απόκτησαν στις 14/8 κοριτσάκι.

Αρραβώνες:

Στις 18/7 αρραβωνιάστηκαν στην Κόνιτσα ο Λεωνίδας Βόσιος και η Κετερίνα Μωυσίδη.

Βαπτίσεις:

Στην Κόνιτσα βάφτισαν το αγοράκι τους στις 5/7 ο Λάμπρος και η Γαρουφαλιά Ράπη. Όνομα: Γεώργιος.

- Την ίδια μέρα ο Θανάσης και η Ελένη Ράγγα βάφτισαν στην Κόνιτσα το αγοράκι τους. Όνομα: Κωνσταντίνος.

- Στις 18/7 βάφτισαν στην Κόνιτσα το κοριτσάκι τους ο Σπύρος Τσόγκας και η Χριστίνα Τζίμα. Όνομα: Δήμητρα.

- Στις 19/7 ο Σταύρος και η Ελένη Κολλιού βάφτισαν στην Κόνιτσα το αγοράκι τους. Όνομα Γεώργιος.

- Στις 26/7 ο Βαγγέλης και η Σοφία Μπόμπη βάφτισαν την κορούλα τους στην Κόνιτσα. Όνομα Μαριάνθη.

- Στις 9/8 βάφτισαν στη Μελισσόπετρα ο Νίκος και η Σιγκρού Λώτου τα παιδάκια τους. Ονόματα: Δημήτριος - Μαρία.

- Στην Κόνιτσα ο Βασίλης και η Πα-

ναγιώτα Καραγιάννη βάφτισαν στις 9/8 το αγοράκι τους. Όνομα: Ελευθέριος.

Ανάδοχοι: Αμαλία και Ολυμπία Μπεσμπέα.

- Στις 16/8 ο Ευάγγελος Λαμπονίκος και η Ουρανία Γεωργάτη βάφτισαν στην Κόνιτσα το κοριτσάκι τους. Όνομα: Γεωργία.

- Στην Ηγουμενίτσα βάφτισαν στις 16/8 το αγοράκι τους, ο Γρηγόρης και η Δήμητρα Ζάρρου. Όνομα: Χρήστος.

- Στις 16/8 ο Σπύρος και η Νίκη Αθανασίου βάφτισαν στην Κόνιτσα το αγοράκι τους. Όνομα: Πρόδρομος.

- Στη Δροσοπηγή ο Ορέστης και η Κατερίνα Σιούτη βάφτισαν το αγοράκι τους. Όνομα: Σπυρίδων. Ανάδοχος ήταν ο Ευ. Ρέβας και το γλέντι έγινε σε ταβέρνα του χωριού.

- Στη Δροσοπηγή επίσης, βάφτισαν το κοριτσάκι τους στις 19/8, ο Νικόλαος και η Κατερίνα Σίμου που διαμένουν στην Αμερική. Όνομα νεοβάπτιστου Άννα-Ζωή.

Γάμοι:

Στις 7/7 έγιναν στην Αθήνα οι γάμοι του Αντώνη Ζούκη και της Μαρίας Παπαδημητρίου.

- Στις 11/7 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Θανάση Σπανού και της Ελένης Φώτου.

- Στις 18/7 έγιναν στην Αθήνα οι γάμοι του Αντώνη Καραπατάκη και της Μαίρης Λέτσιου.

- Στις 26/7 παντρεύτηκαν στην Κόνιτσα ο Βασίλης Σ. Βαγενάς και η Μαίρη Μ. Αθανασίου. Στις 31/7 έγιναν στο Επαχώρι οι γάμοι του Ζώνη Γαλανού και της Κωνσταντίνας Α. Πύρσου.

- Στην Κόνιτσα έγιναν στις 16/8 οι

γάμοι του Βασίλη Διαμάντη και της Μαρίας Τζήμου.

- Στις 22/8 παντρεύτηκαν στα Γιάννινα ο Θανάσης Κατής και η Μπέτη Φατέ.

- Ο Κώστας Τζιάλλας και η Τάτη Βικτωρία παντρεύτηκαν στην Κόνιτσα στις 22/8.

- Στην Εξοχή Κόνιτσας έγιναν οι γάμοι του Μηνά Πορέτση και της Δήμητρας Ζήδρου από την Κόνιτσα στις 22/8.

Ήταν ένας γάμος με τα παλιά έθιμα, όργανα και πολύ κόσμο που έδωσε ζωή στο χωριό.

- Στις 30/8 παντρεύτηκαν στη Δροσοπηγή (Κάντσικο) ο Γιώργος Τσιλογιάννης και η Άννα Ν. Χατζηρούμνη από την Κόνιτσα. Στο γάμο συμμετείχαν όλοι οι χωριανοί, τηρώντας την παράδοση που θύμιζε παλιούς καιρούς. Το γλέντι κράτησε ως το πρωί.

Ευτυχώς που μερικοί κάνουν τους γάμους τους στα χωριά και ζωντανεύουν παλιές μνήμες. Έτσι περνούν και οι πρόεδροι κανένα γάμο στα σκονισμένα ληξιαρχικά βιβλία τους.

Θάνατοι:

Στις 3/7 σκοτώθηκε σε τροχαίο, στο Καλπάκι, ο Ιωάννης Γαϊτανίδης, ετών 63 και κηδεύτηκε στην Κόνιτσα.

- Στις 22/7 ακολούθησε το σύζυγό της στον τάφο η Ανθούλα Ι. Γαϊτανίδη ετών 62, μετά τον τραυματισμό της στο τροχαίο.

- Στις 11/7 αυτοκίνητο σκότωσε στα Γιάννινα τον Αντώνη Λύτα από την Τράπεζα Κόνιτσας.

- Στις 29/7 πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στην Κόνιτσα ο Βασίλειος Μάλιακας ετών 88.

- Στις 31/7 πέθανε και κηδεύτηκε

στο Ασημοχώρι υπέργνηρος παπα Δημήτρης Τάτσης.

- Στις 3/6 πέθανε η Ανδριάνα, σύζυγος Θεοδώρου Κεφάλα από το Μοναστήρι Κόνιτσας.

Ο σύζυγος και τα παιδιά της Απόστολος και Χαράλαμπος, στη μνήμη της προσφέρουν στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 20.000 δρχ.

- Στη μνήμη του Βασιλείου Ζαχαροπούλου που πέθανε στην Κόνιτσα στις 20/7, σε ηλικία 92 ετών, τα παιδιά του και ο εγγονός του Βασίλης προσφέρουν στο περιοδικό

"ΚΟΝΙΤΣΑ" το ποσό των 10.000 δρχ.

- Στις 20/7 πέθανε στην Κόνιτσα ο Κώστας Μπαλτογιάννης, ετών 59.

Οι θυγατέρες του Ευγενία και Φωτεινή, στη μνήμη του, προσφέρουν στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" το ποσό των 20.000 δρχ.

- Με τη συμπλήρωση δυο χρόνων από το θάνατο του δασκάλου και πρώην δ/ντή του περιοδικού "ΚΟΝΙΤΣΑ" Λάμπρου Βλάχου, η σύζυγός του Ελένη, στη μνήμη του, προσφέρει στο περιοδικό το ποσό των 10.000 δρχ.

- Η Χρυσάνθη Σ. Τουφίδη στη μνήμη της αγαπημένης της μητέρας που πέ-

θανε πριν από ένα χρόνο, προσφέρει στο εκκλ. Γηροκομείο Κόνιτσας το ποσό των 10.000 δρχ.

• Στις 16/8 πέθανε στην Αθήνα, σε ηλικία 84 ετών, ο αγαπημένος μας αδελφός Ιωάννης Χρ. Ζούκης που καταγόταν από την Οξυά Κόνιτσας την οποία υπεραγαπούσε.

Στη μνήμη του προσφέρουμε 10.000 δρχ. στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ".

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Ο Σύνδεσμος Γυναικών Ηπείρου, για το θάνατο του συμπατριώτη μας Κων/ίνου Μπαλτογιάννη, εκδράζει στους οικείους του, θερμά συλλυπητήρια.

Αντί στεφάνου, στη μνήμη του, προσφέρει το ποσό των 10.000 δρχ. στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ".

Το Δ.Σ.

Π Ω Λ Ε Ι Τ Α Ι

Το τριώροφο κτίριο που στεγάζεται το Αστυνομικό Τμήμα Κονίτσης, πλήρως ανακαινισμένο και εκσυγχρονισμένο.

Εμβαδόν κτιρίου 380 τετρ. μέτρα.

Εμβαδόν οικοπέδου 1.300 τετρ. μέτρα.

Συντελεστής δομήσεως 0.80.

Οικοδομούνται συνολικά 1.040 τετρ. μέτρα συν τα ημιυπόγεια.

Πληροφορίες:

Τηλ. **01-7517136, 01-7525301**

ΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΞΕΝΩΝΕΣ

ΜΟΛΙΣΤΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ερμού 73 - Πλατεία Αγ. Σοφίας

Τηλ. 269342 - Θεσ/νίκη.

ΕΥΑΓ. ΣΕΡΙΦΗΣ

☎ 0655 - 24.090 - 23.743

Στη μνήμη του ΚΩΣΤΑ ΜΠΑΛΤΟΓΙΑΝΝΗ

Ξημερώματα 21ης Ιουλίου 98 έφυγε από κοντά μας, τελείως αθόρυβα, και σε ηλικία μόλις 68 ετών, ο αξιαγάπητος απ' όλους τους Κονιτσιώτες ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΛΤΟΓΙΑΝΝΗΣ.

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Πεδινη-Ιωαννίνων.

Η Κόνιτσα, την οποία πολύ αγάπησε, γίνεται η δεύτερη πατρίδα του, γιατί νυμφεύεται την Κονιτσιώτισσα Ελισάβετ Σδούκου και υπό την ιδιότητα του υπαλλήλου της Αγροτικής Τράπεζας γίνεται μόνιμος κάτοικός της.

Η υπαλληλική του σταδιοδρομία υπήρξε λαμπρή.

Υπό την ιδιότητα του υποδιευθυντή

και διευθυντή στα υποκαταστήματα της Α.Τ.Ε. Κονίτσης, Δελβινακίου και Ιωαννίνων γίνεται γνωστός και αγαπητός από τον αγροτικό κόσμο της περιοχής, τον οποίο περιέβαλε εκ της θέσεώς του με πολλή αγάπη και κατανόηση, επιλύοντας τα προβλήματά του.

Για όλους εκείνους που γνώρισαν και έζησαν από κοντά τον Κώστα Μπαλτογιάννη θα μείνει υπόδειγμα συνετού, σοβαρού, αξιοπρεπή ανθρώπου και άριστου οικογενειάρχη.

Για μας τους φίλους που θα στερηθούμε πλέον της παρουσίας του αγαπητού και περιζήτητου Κώστα, με το πλατύ χαμόγελο και την απεριόριστη καλοσύνη του, μεγάλη είναι η οδύνη και δυσαναπλήρωτο το κενό.

Στον κατάμεστο ιερό ναό του Αγίου Νικολάου Κονίτσης και με έκδηλη τη συγκίνηση εψάλη η νεκρώσιμη ακολουθία παρουσία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη κ. Ανδρέου.

Συμπροσευχηθήκαμε με τον Ιεράρχη μας, όπως ο Πανάγαθος Θεός αναπαύσει την μακαρίαν ψυχήν του αιμνήστου Κώστα και χαρίσει παρηγορίαν στην σύζυγόν του, και λατρευτές του κόρες Ευγενία και Φωτεινή.

Ιωάννης Βίλλης

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

	Δρχ.		
		Οικονόμου Χρ. Γιάννινα	3.000
		Σταυρίδης Ιωαν. Γιάννινα	5.000
		Μάνης Μιχ. Γιάννινα	3.500
		Παπαναστασίου Γεωργ. Γιάννινα	2.500
		Εξάρχου Σταυρούλα Γιάννινα	1.500
		Νίκου Παντελής Γιάννινα	2.000
		Τσούνη Βασιλική Γιάννινα	1.500
		Γεωργιάδης Χαρ. Γιάννινα	2.000
		Σίμος Ιωάννης Γιάννινα	2.000
		Πέτσιος Αντ. Γιάννινα	2.000
		Κάππης Βασ. Γιάννινα	5.000
		Κληματάς Παύλος Γιάννινα	2.000
		Μπούζιου Γεωργία Θεσ/νίκη	3.000
		Κάτσικας Δημοσθ. Θεσ/νίκη	2.000
		Νικοπούλου Αριστούλα Θεσ/νίκη	2.000
		Μήτσης Κων. Θεσ/νίκη	2.000
		Μήτση Θεοδώρα Θεσ/νίκη	3.000
		Αγαπίδης Θεοφ. Θεσ/νίκη	2.000
		Ζήκος Χρ. Θεσ/νίκη	2.500
		Σκίρτα-Τουρκολιά Ν. Θεσ/νίκη	4.000
		Ντούτης Δημ. Θεσ/νίκη	7.000
		Βαζούκη Ανθούλα Πηγή	3.000
		Σπανού Πελαγία Πηγή	5.000
		Πορφύρης Αθαν. Οξυά	2.000
		Παπαγεωργίου Λάμπρου Καστανέα	2.000
		Κοινότητα Ελευθέρου	5.000
		Πρίτσης Γεώργ. Ηλιόρραχη	2.000
		Νίκου Κλεάνθης Γεροπλάτανος	2.000
		Χαλκιάς Κων. Βούρμπιανη	2.000
		Μπόμπολας Ιωαν. Ελεύθερο	1.500
		Κοντοδήμος Δήμος Κεράσοβο	2.000
		Τζίμας Στεφ. Παλιοσέλι	1.000
		Πορέτσης Μηνάς Εξοχή	3.000
		Φασούλης Αριστ. Κεφαλοχώρι	1.500
		Πάντος Κων. Ηλιόρραχη	4.700
		Πρωτοσυγγέλου Χρ. Καλλιθέα	2.000
		Τσιώτος Ανέστης Λάρισα	2.000
		Καραγιώργος Κων. Βέροια	2.000
		Χουλιαράς Σόλων Καλαμάτα	10.000
		Γιωργάτη Βάσω Φλώρινα	2.000
		Γεωργάτη Ράνια Κατερίνη	2.000
		Ρούβαλης Σπύρος Ημαθία	2.000
		Πασχάλη Αγνή Καλάβρυτα	5.000
		Θεοδώρου Αθαν. Ξυλόκαστρο	5.000
		Σταθακόπουλος Ιωαν. Ξυλόκαστρο	5.000
Βλάχος Αθαν. Γερμανία	16.000		
Καρρά Σούλα Καναδάς	12.000		
Κοτσίνας Βασ. Γερμανία	6.000		
Τσάγκας Χρ. Αυστραλία	6.000		
Στέρτσιος Ιωαν. Γερμανία	15.000		
Πηγαδάς Πέτρος Αυστραλία	6.000		
Ευαγγελίδη Χρυσάνθη U.S.A.	10.000		
Δήμος Ευαγγ. Αυστραλία	Δολ. 60		
Κράλιος Κων. Αθήνα	5.000		
Καρπούζης Κων. Αθήνα	3.000		
Δόβα Ελευθερία Αθήνα	10.000		
Παπαγεωργίου Βασ. Αθήνα	2.000		
Μπούσμπουλας Σταύρος Αθήνα	10.000		
Ζιώγας Γιάννης Αθήνα	10.000		
Ρήγας Κώστας Αθήνα	1.500		
Τζουμέρκας Νικ. Αθήνα	2.000		
Τζουμέρκας Παναγ. Αθήνα	1.500		
Χατζής Νικολ. Αθήνα	2.000		
Παπανικολάου Κων. Αθήνα	2.000		
Δαγκουβάνος Γεωργ. Αθήνα	5.000		
Σκούρτης Αναστ. Αθήνα	2.000		
Φασούλης Στεφ. Αθήνα	8.000		
Νικολού Καλυψώ Αθήνα	2.000		
Οικονόμου Ελευθ. Αθήνα	2.000		
Κίτσιος Δημ. Αθήνα	5.000		
Κιτσαντώνης Ιωαν. Αθήνα	3.000		
Παπανώτης Πέτρος Αθήνα	1.500		
Γιαννούλης Βασ. Αθήνα	5.000		
Λιάτσης Κων. Αθήνα	4.500		
Δούκας Κων. Αθήνα	5.500		
Παναγιώτου Στεφ. Αθήνα	1.500		
Καρανίκας Αναστ. Αθήνα	2.000		
Μουκοβίνας Γεωργ. Αθήνα	2.000		
Λάμπρου Ευθ. Αθήνα	2.000		
Φασούλη Ευγενία Αθήνα	5.000		
Ιερ. Παπαδημητρίου Κων. Αθήνα	1.500		
Κρέμος Δημ. Αθήνα	3.000		
Πύρρος Κων. Αθήνα	5.000		
Βαδάσης Λάμπρος Αθήνα	5.000		
Βαλσάμη Ειρήνη Αθήνα	5.000		
Κοτσίνας Ιωαν. Γιάννινα	2.000		
Σουτόπουλος Γεωργ. Γιάννινα	1.500		
Παπανώτης Θωμάς Γιάννινα	9.500		

Κολόκα Σοφία Λάρισα	2.000	Ζώνης Δημ. Κόνιτσα	3.000
Κολώκα Χρύσα Κομοτηνή	1.500	Χατζημελετίου Ντίνα Κόνιτσα	3.000
Τζίμας Παναγ. Κέρκυρα	5.000	Μπάρμπα Χριστίνα Κόνιτσα	2.000
Νάτσης Παναγ. Κύπρος	5.000	Γουσογούνης Ιωάννης Κόνιτσα	1.500
Εξάρχου Σωτ. Πειραιάς	2.000	Γαϊτανίδης Σπύρος Κόνιτσα	3.000
Σδούκου Παρασκ. Πειραιάς	3.000	Νάτσια Χαΐδω Κόνιτσα	2.000
Τσίτσος Γεώργ. Πάτρα	10.000	Γκόντιος Ιωάννης Κόνιτσα	1.500
Τσιρώνης Αποστ. Πάτρα	5.000	Ζούκης Αθαν. Κόνιτσα	2.000
Ιερ. Τάτσης Διονύσιος Κόνιτσα	5.000	Μάλιακας Σταύρος Κόνιτσα	3.000
Α. Συστ. Προσκόπων Κόνιτσας	1.500	Ευαγγέλου Διον. Κόνιτσα	2.000
Ντούτη Ελπινίκη Κόνιτσα	6.000	Κολόκας Παναγ. Κόνιτσα	1.500
Ντούτης Γεώργιος Κόνιτσα	7.000	Χουρσάν Πούλια Κόνιτσα	1.500
Λώλος Ανδρέας Κόνιτσα	5.000	Στεφάνου Λάζαρος Κόνιτσα	1.500
Ζωγράφου Άννα Κόνιτσα	2.000	Λάκκας Σωτ. Κόνιτσα	2.000
Παπαχρησιτίδης Γεωργ. Κόνιτσα	5.000	Γεωργάτη Γεωργία Κόνιτσα	2.000
Πολύζου Παρασκευή Κόνιτσα	2.000		
Κορτσινόγλου Ιωαν. Κόνιτσα	5.000		
Κωνσταντινίδη Αντιγ. Κόνιτσα	2.000		
Γκιοξάρη Δήμητρα Κόνιτσα	3.000		

**Μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας**

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Μάιος	Ιούνιος	Ιούλιος	
Αύγ/στος			
Ελαχ. θερμ. 7°	8,6°	10,4°	11,2°
Μεγ. θερμ. 26,8°	34,8°	38,6°	38,6°
Υψ. βροχής 109,4 mm	47,6 mm	0mm	43mm
Σχ. υγρ. 65%	56%	41%	48%

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

**ΕΛΕΥΘ. (ΚΛΑΙΡΗ) Α. ΔΕΣΚΑ - ΖΗΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΙΑΤΡΟΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΣ (ΒΙΟΠΑΘΟΛΟΓΟΣ)**

ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΙΣΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΝΔΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ
ANDROLOGY DEPT. ΤΟΥ UNIVERSITY HOSPITAL OF GENT, BELGIUM.
ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ, ΒΙΟΧΗΜΙΚΕΣ, ΟΡΜΟΝΙΚΕΣ
ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ, ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ.
ΠΙΝΕΤΑΙ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΑΝΔΡΙΚΗΣ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ.

ΤΗΛ.-FAX Ιατρείου: 47447
ΤΗΛ. Οικείας: 47124

ΔΩΔΩΝΗΣ 24 ,45221
ΙΩΑΝΝΙΝΑ (έναντι ΞΕΝΙΑ)

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙΣ

Σε όλη την Ελλάδα, τιμές προσιτές, πακέτα
τάρισμα, αρπαλάρισμα. Δωρεάν αποσυμ-
δέσεις - συνδέσεις ηλεκτρικών συσκευών.

ΤΡΟΜΠΟΥΚΗΣ ΣΠΥΡΟΣ

Τηλ. οικ. 4512904 κιν. 093-458032

Π Ε Ι Ρ Α Ι Α Σ

Π. ΤΣΙΟΥΡΗΣ - Χ. ΕΞΑΡΧΟΥ Ο.Ε.
Διαμερίσματα - Καταστήματα
Αντιπαροχαί

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΡΕΝΤΖΟΣ
Χειρουργός Οδοντίατρος

πλάνη 4-6
ωάννινα

Τηλ. 32989-33207
Fax 33207

ΚΟΡΑΗ 8 ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 39817
ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. ΣΠΙΤΙΟΥ 70153

Δέχεται καθημερινά: Πρωί 9.30 - 12 -- Απόγευμα 5.00 - 9.30
και Σάββατο 8.30 π.μ. - 1.30 μ.μ. με ραντεβού

HOTEL "ΑΩΟΣ,,
RESTAURANT - BAR

ΜΙΧΑΗΛ ΒΑΣ. ΡΕΒΑΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ 22
ΤΗΛ. 426.951

ΠΑΤΡΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΛΙΘΙΚΙΩΤΗΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

Δημήτριος Ν. Καζαμίας

Εμ. Μπενάκη 24

Τηλ. 3627 - 725

Μ. ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ — ΚΟΖΑΝΗΣ
ΚΟΝΙΤΣΑ — ΤΗΛ. (0655) 22079

ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤ. ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ
ΕΠΙΣΤ. ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ "ΥΓΕΙΑ"

Dr ΚΩΣΤΑΣ Β. ΝΟΥΤΣΗΣ

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ

Τ. ΙΑΤΡΟΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ 'ΑΝΔΡΕΟΥ ΣΥΓΓΡΟΥ'

ΕΠΙΜΕΛ. ΝΟΣΟΚ. "ΛΟΙΜΩΔΩΝ ΝΟΣΩΝ"

ΘΕΜΙΔΟΣ 4 - 151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ
ΦΛΟΙΑΣ 23 - 151 25 ΜΑΡΟΥΣΙ
ΔΕΥΤ., ΤΕΤ., ΠΕΜΠ. 6 - 8 Μ.Μ.
ΑΝΤΕΒΟΥ

ΤΗΛ. ΙΑΤΡ. 61 22 823
ΤΗΛ. "ΥΓΕΙΑ" 68 27 940
ΤΗΛ. ΑΝΑΓΚΗΣ 36 47 021
ΟΙΚΙΑ - FAX 61 22 908
ΤΗΛ. ΚΙΝΗΤΟ 094 392 273

ΙΑΤΡΕΙΟ: ΣΟΛΩΝΟΣ 66
(ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ)
ΤΗΛ. 3602 966 (106 80)
ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ 5-8 Μ.Μ.
ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΟΙΚΙΑ ΚΑΣΑΝΔΡΑΣ 10
ΑΝΩ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ. 9701 285

ΑΝΘΟΠΩΛΕΙΟ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ & ΜΗΜΟΣΥΝΩΝ

ΤΣΙΡΩΝΗΣ

ΤΗΛ. 0655 - 22005 ΟΙΚΙΑΣ 22113
ΚΟΝΙΤΣΑ

Ενοικιαζόμενα δωμάτια με ατομικά
μπάνια και με ιδιωτικό πάρκιν

• Παραδοσιακό Στυλ

ΧΟΥΣΟΣ ΚΩΝ)ΝΟΣ

Τηλ. (0655) 23 2 88

Κόνιτσα

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ
ΔΟΜΙΚΩΝ
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ

ΜΠΟΥΛΙΟΖΕΣ - ΦΟΡΤΩΤΕΣ ΤΣΑΠΕΣ
ΚΟΜΠΡΕΣΕΡ - ΓΡΑΔΑΡ - ΟΞΥΣΤΡΩΤΗΡΕΣ
ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΓΚ/ΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΩΣ

ΣΩΤ. ΛΩΤΟΣ & Β. ΧΑΤΖΗΜΕΛΕΤΙΟΥ
ΑΝΤΙΓΩΝΗΣ 10 - ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΤΩΝΟΣ
ΤΗΛ 5138315

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΕΜΕΡΤΖΙΔΗΣ

ΚΟΝΙΤΣΑ

(Πάνω στον Εθνικό Δρόμο)

Τηλ. 0655/22867